Liberecký kraj

KONCEPCE ROZVOJE KULTURNÍCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ LIBERECKÉHO KRAJE NA LÉTA 2021–2027

LIBERECKÝ KRAJ | 2020

Koncepce rozvoje kulturních příspěvkových organizací Libereckého kraje na léta 2021–2027 byla schválena usnesením Rady Libereckého kraje č. 1592/20/RK ze dne 8. 9. 2020 a následně Zastupitelstvem Libereckého kraje usnesením č. 334/20/ZK ze dne 22. 9. 2020.

OBSAH

1 Preambule 7

2 Vznik paměťových institucí v Libereckém kraji 9

3 Výchozí situace 11

3.1 Pasport organizací 11

3.1.1 Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace (OGL) 16

3.1.2 Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace (SML) 18

3.1.3 Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace (VMG) 21

3.1.4 Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace (MČRT) 25

3.1.5 Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace (KVK) 30

3.2 Závěry a doporučení vstupní analýzy 35

3.2.1 Návrhy 36

3.2.2 Doporučení 37

3.3 SWOT analýza 38

4 Hlavní strategické cíle a oblasti rozvoje 41

4.1 Kulturní management 44

4.1.1 Strategické dokumenty 44

4.1.2 Výkon zřizovatelských funkcí 46

4.1.3 Management organizace 48

4.2 Lidské zdroje 50

4.2.1 Systemizace 50

4.2.2 Operativní podpora 52

4.2.3 Zaměstnanecké benefity 54

4.3 Financování a investice 56

4.3.1 Rozpočet kraje a krajských příspěvkových organizací 56

4.3.2 Financování organizací 58

4.3.3 Rozvoj materiálně-technické základny 62

4.4 Průřezové oblasti rozvoje 70

4.4.1 Veřejná služba 70

4.4.2 Bezpečnost a ochrana 76

4.4.3 Akviziční politika 78

4.4.4 Digitalizace 80

4.4.5 Restaurování 82

4.4.6 Věda, výzkum a inovace 86

4.4.7 Edukace 88

4.5 Vnější vztahy 92
4.5.1 Mezinárodní spolupráce 92
4.5.2 Spolupráce s dalšími subjekty v oblasti odborné činnosti 93
4.5.3 Komunikace s veřejností 94
5 Finanční prostředky a harmonogram 98
6 Implementace, aktualizace a vyhodnocování koncepce 99
7 Realizační tým 101
8 Seznam zkratek 102
9 Seznam znázornění 104
10 Použitá literatura a zdroje 105
10.1 Weby organizací 105
10.2 Základní dokumenty 105
10.2.1 Zřizovací listiny 105
10.2.2 Organizační řády 106
10.2.3 Koncepce rozvoje organizací 106
10.2.4 Koncepce akviziční činnosti 107
10.2.5 Předpisy pro správu sbírek muzejní povahy 107
10.2.6 Roční plány činnosti 107
10.2.7 Strategie edukační činnosti 107
10.2.8 Ekonomika organizací 108
10.2.9 Směrnice Rady Libereckého kraje 108
10.2.10 Výroční zprávy příspěvkových organizací 108
10.2.11 Další dokumenty 109
11 Přílohy 110

1 PREAMBULE

Liberecký kraj se svými kulturními příspěvkovými organizacemi vytváří pouto vlastní minulosti se současným životem. Modernímu člověku se tak skýtá příležitost konfrontace s výraznými milníky v typických oborech rozvíjených v regionu, historickými událostmi a přírodním bohatstvím. Kontinuální lidská činnost v kraji vyspěla v mnohých oblastech na vysokou národní i mezinárodní úroveň, a právě krajské kulturní organizace jsou přirozenými odbornými centry, které nejen uchovávají hmotný i nehmotný odkaz společnosti v průběhu času, ale spoluvytváří hodnoty a podněcují další motivaci a kreativitu nejen návštěvníků kraje, ale zejména jeho současných obyvatel.

Tyto kulturní příspěvkové organizace Libereckého kraje (dále jen „KPO“): tři muzea, galerie a knihovna se svými rozsáhlými sbírkami jsou součástí Národní kulturního pokladu[1] a řadí se tak mezi přední paměťové organizace v rámci knihovní a muzejní sítě České republiky. Pro svá oborová zaměření jsou jako odborné instituce pověřeny vybranou činností vyplývající přímo ze specializované legislativy. Jejich vznik byl podpořen předními osobnostmi kulturního a společenského života. V průběhu času se tak staly místem s vysokou odbornou erudicí i volnočasových aktivit a trvale tak naplňují poslání svých zakladatelů.

Koncepce rozvoje kulturních příspěvkových organizací Libereckého kraje na léta 2021–2027 (dále jen „Koncepce“) je základním strategickým dokumentem pro organizace v odvětví kultury Libereckého kraje. Úkoly koncepce jsou v souladu se zřizovacími listinami dotčených organizací, oborovou legislativou a legislativou vyšších územně samosprávných celků. Koncepce je svým charakterem řešena jako zastřešující dokument, na který budou navazovat koncepce rozvoje jednotlivých KPO.

Koncepce analyzuje současnou situaci jako výchozí a popisuje konkrétní kroky, jimiž lze v následujících letech zlepšit postavení a veřejnou službu KPO i vytvořit optimální řídící, ekonomické a odborné prostředí pro jejich úspěšnou činnost. Koncepce obsahuje rozvojové priority, strategické cíle a jejich oblasti rozvoje. Nastavení průběžných systémových změn se promítá do obecné formulace úkolů a současně se akcentují ty dílčí úkoly konkrétních organizací, které zcela zásadně přispějí k rozvoji organizace ve vazbě na další regionální a celorepublikové struktury.

Tento dokument by neměl být chápán jako statický, je nástrojem systematického střednědobého řízení se stanoveným cyklem vyhodnocování a eventuálních aktualizací tak, aby zůstal po celou dobu své účinnosti efektivně použitelným nástrojem zřizovatele i výchozím dokumentem managementu KPO.

[1] Národní kulturní poklad je definován v § 2 odst. 2 zákona č. 101/2001 Sb., o navracení nezákonně vyvezených kulturních statků.

Willy Ginzkey (1856–1934), předseda kuratoria Severočeského průmyslového muzea od r. 1893
Heinrich Wedrich (1835–1904), sběratel a zakladatel Knihovny a muzea Heinricha Wedricha v České Lípě
Heinrich von Liebieg (1839–1904), sběratel, mecenáš a čestný kurátor Severočeského průmyslového muzea
Jan Prousek (1857–1914), spoluzakladatel turnovského muzea, český malíř, ilustrátor a etnograf

2 VZNIK PAMĚŤOVÝCH INSTITUCÍ V LIBERECKÉM KRAJI

V severních Čechách, tak jako v ostatních částech českých zemí, přišla nejhorečnější éra zakládání paměťových institucí v průběhu 19. a na počátku 20. století, a to z podnětu myšlenkových a kulturně-filozofických proudů jako byl romantismus, který přinesl zvýšený zájem o historii a nacionalismus, jenž se projevil národním obrozením, které zájem o národní historii ještě umocňovalo.

Paměťové instituce proto vznikaly jak z podnětu národnostně českých komunit, tak komunit německých. Ty se proti českým měly potřebu více vyhraňovat. Kromě toho zájem o historii sebou nesl rozvoj turismu, který je s fungováním muzejních a obecně památkových institucí neodmyslitelně spojený.

Rozvoj spolkové činnosti po polovině 19. století (zejména po roce 1867) znamenal velký impulz, neboť vzniku muzeí předcházel zrod spolků, jež si vytkly za cíl pěstovat různé vědní obory, mapovat regionální historii a často již i shromažďovat nejrůznější artefakty, které se pak stávaly základem muzejních sbírek.

Vznik těchto regionálních muzeí tedy spadal do období, kdy se na jednu stranu v lidech probouzela touha po poznání národní i regionální historie, na druhou stranu se počínala doba trvající dodnes, kdy v rozvoji vědy a techniky velice rychle mizely a mizí zejména věci pro současníky běžné – předměty denní potřeby, ale i domy či celé komplexy budov. Lidé pracující v paměťových institucích si toho byli vždy vědomi, a tak muzea dnes uchovávají předměty nevšední historické výpovědní hodnoty, které by již dávno byly ztracené, neboť naprostá většina jejich současníků je považovala za zbytečné a přežité. Nyní jsou takové artefakty cenným zdrojem informací pro etnografii a tzv. dějiny každodennosti.

Kromě takřka samozřejmé vlastivědné orientace je řada muzeí od svých počátků velmi úzce spjata s krajově typickými řemesly a výrobou, nebo se také zaměřila na určitá vědní odvětví, ke kterým lokální situace vybízela.

V přirozených regionálních centrech postupem doby tyto organizace začaly zaštiťovat instituce regionální správy – nejprve okresní, později krajské úřady, což následně vedlo k jejich začlenění pod tyto správní jednotky.

I díky své dlouhodobé soustavné činnosti vesměs přesahující sto let se muzea i knihovny staly pokladnicí nehmotných svědků zaniklých epoch a v dokumentační činnosti měnícího se světa neustále pokračují. Jejich podpora je proto nezbytná pro zachování obrazu dob minulých pro generace budoucí.

3 VÝCHOZÍ SITUACE

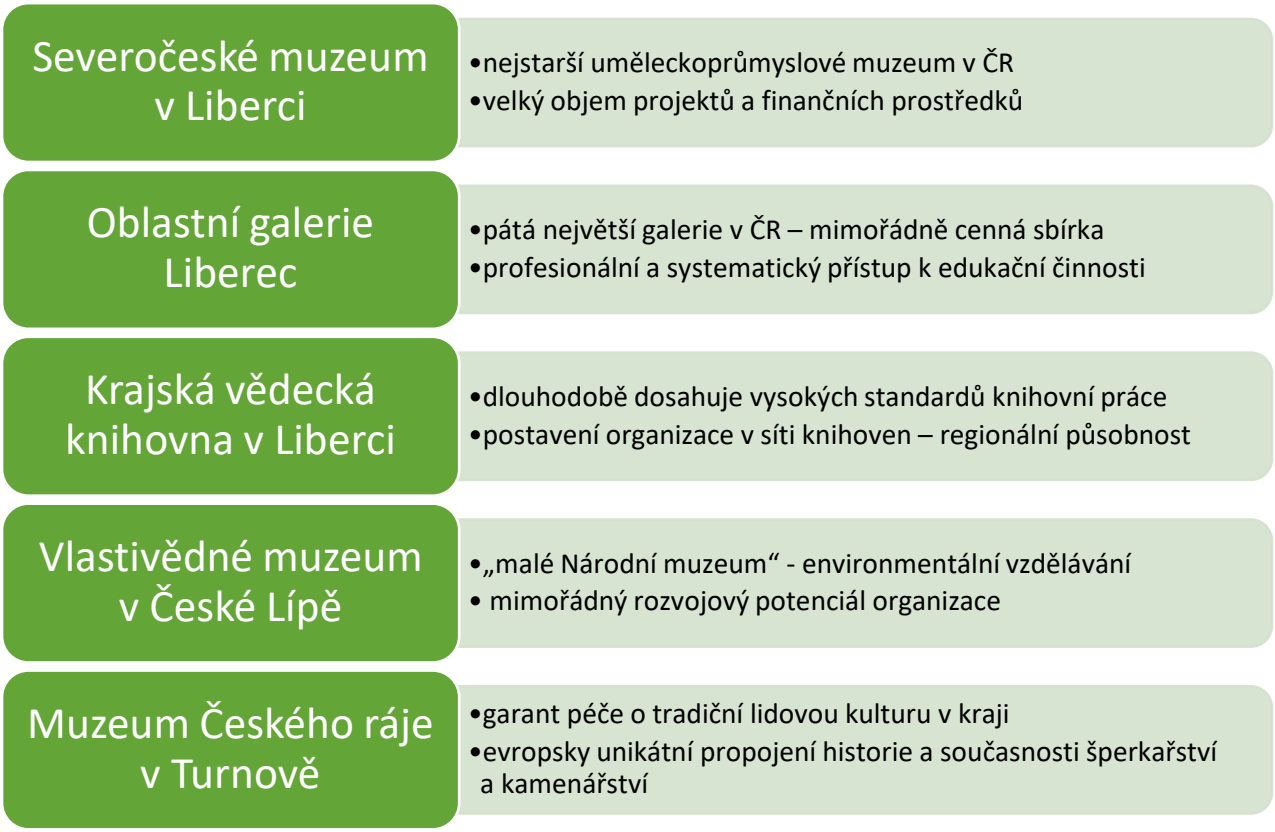

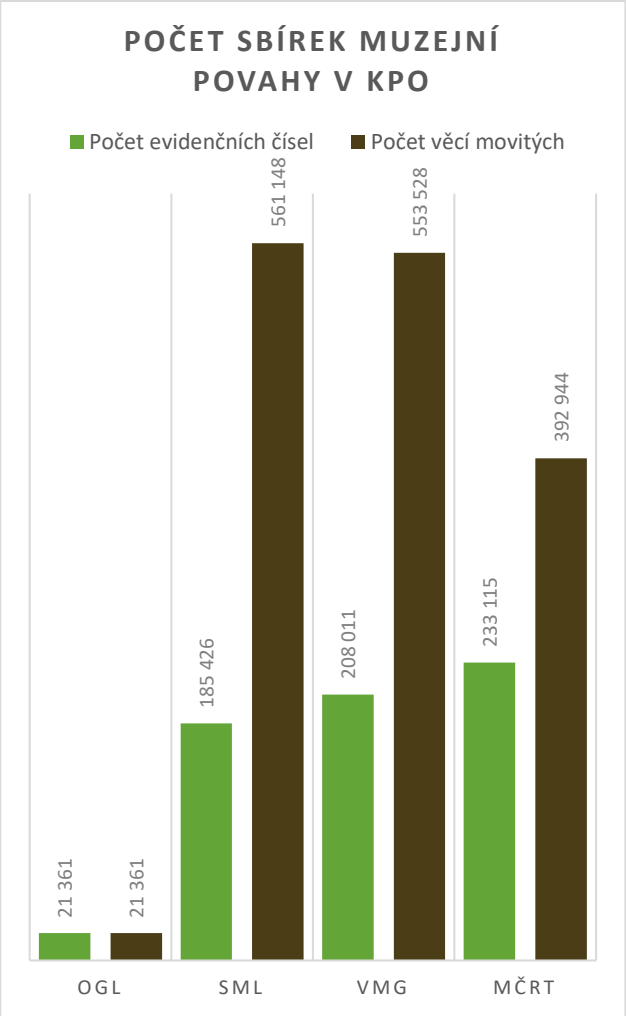
Schéma 1 – Specifika a jedinečnost KPO v Libereckém kraji

3.1 Pasport organizací

Liberecký kraj zřizuje v oblasti kultury celkem pět příspěvkových organizací. Čtyři z těchto organizací – Oblastní galerie Liberec, Severočeské muzeum v Liberci, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě a Muzeum Českého ráje v Turnově jsou muzei ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů (dále jen „muzejní zákon“), přičemž Oblastní galerie Liberec je specializovaným muzeem výtvarného umění, ostatní muzea jsou institucemi vlastivědného typu (dále jen „muzea“) s multidisciplinárním sbírkovým fondem.

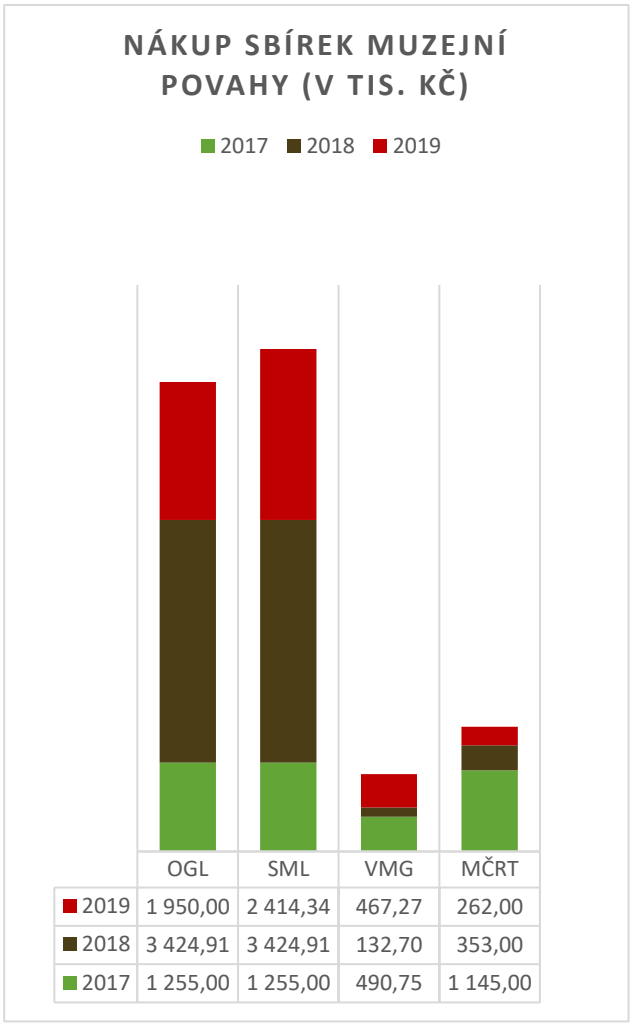
Pátou příspěvkovou organizací Libereckého kraje je Krajská vědecká knihovna v Liberci, jejíž funkce a postavení v rámci systému knihoven jsou definovány § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) – dále viz kapitolu 3.1.6.1.

Muzea zřizovaná Libereckým krajem spravují sbírky muzejní povahy ve smyslu § 2 odst. 1 muzejního zákona, jež jsou ve vlastnictví Libereckého kraje a jsou evidovány v Centrální evidenci sbírek (dále jen „CES“) vedené Ministerstvem kultury (dále jen „MK“).

Graf 1 – Sbírky muzejní povahy v KPO Libereckého kraje (stav r. 2019)

Graf odráží množstevní rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a faktickým počtem evidovaných věcí movitých – tento stav je dán hromadnou evidencí předmětů v přírodovědných oborech a archeologii, ale zároveň je důležitým ukazatelem pro pochopení rozsahu sbírek.

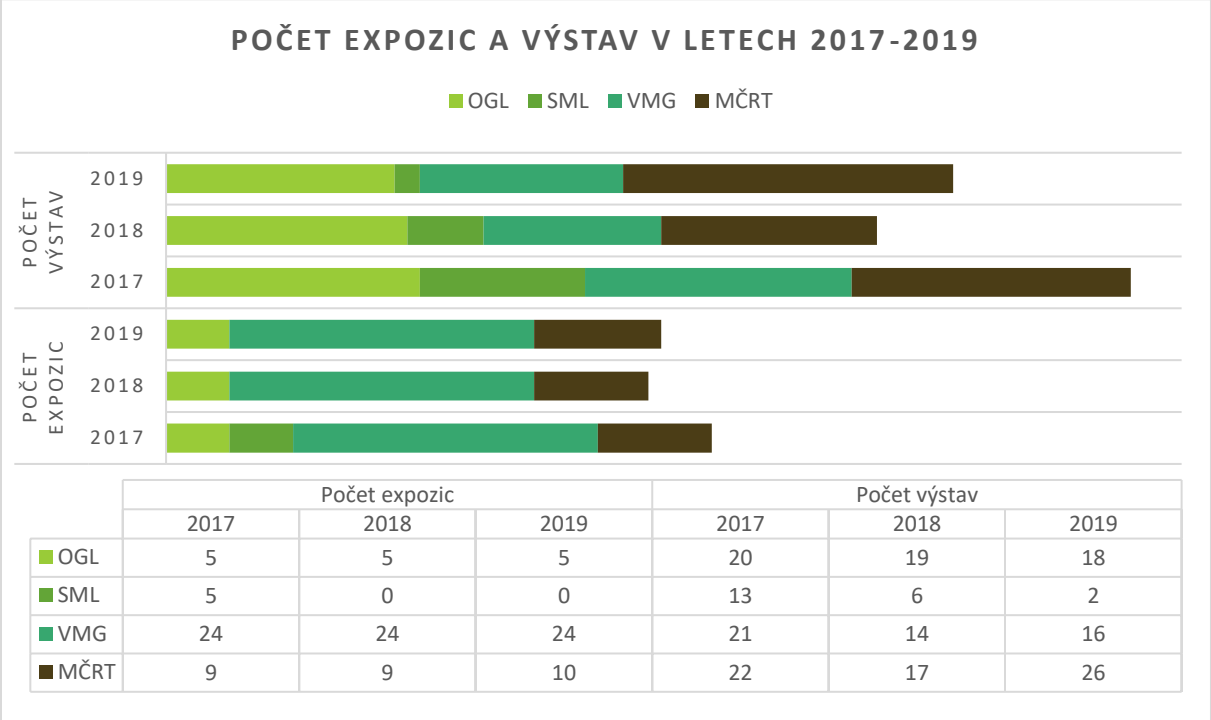
	OGL	SML	VMG	MČRT
2019	1 950,00	2 414,34	467,27	262,00
2018	3 424,91	3 424,91	132,70	353,00
2017	1 255,00	1 255,00	490,75	1 145,00

Graf 2 – Prostředky vynaložené na nákup sbírek muzejní povahy v KPO v letech 2017–2019 v tis. Kč

Při správě sbírek muzejní povahy muzea naplňují povinnosti správců sbírek muzejní povahy dle tohoto zákona a prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb. – tedy získávají, shromažďují, trvale uchovávají, evidují, odborně zpracovávají a zpřístupňují veřejnosti sbírky muzejní povahy (dále také jen jako „sbírky“). Sbírky aktivně vytvářejí na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti. Zřizovací listiny organizací pak tyto sbírky definují po obsahové stránce a vymezují muzeím jejich sběrné oblasti.

Oblastní galerie Liberec a Severočeské muzeum v Liberci mají dle přílohy č. 5 vyhlášky č. 275/2000 Sb. metodickou působnost, v jejímž rámci poskytují odbornou pomoc a služby dalším vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy ve vymezených oborech působnosti. Muzeum Českého ráje v Turnově je garantem péče o tradiční lidovou kulturu v Libereckém kraji jako pověřené pracoviště pro plnění celorepublikového vládního programu (dále viz kapitolu 3.1.4.2). Vlastivědné muzeum v České Lípě se prosadilo jako významné preparátorské pracoviště nejen v regionu, ale i v rámci ČR.

Všechna muzea jsou poskytovateli standardizovaných veřejných služeb dle § 2 odst. 8 a 9, § 10a a 10b muzejního zákona, tedy umožňují způsobem zaručujícím všem bez rozdílu využívání sbírky a její zpřístupňování poskytováním veřejných služeb, které tento zákon definuje v § 10a. Standardy veřejných služeb dle muzejního zákona jsou definovány z hlediska územní, časové, ekonomické a fyzické dostupnosti. Garantem poskytování těchto veřejných služeb je zřizovatel.

	Počet expozic			Počet výstav		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
OGL	5	5	5	20	19	18
SML	5	0	0	13	6	2
VMG	24	24	24	21	14	16
MČRT	9	9	10	22	17	26

Graf 3 – Počet expozic a výstav v muzeích a galerii Libereckého kraje v letech 2017–2019

Spektrum veřejných služeb muzeí zahrnuje činnosti, které organizace provádějí s cílem kvalifikovaným způsobem zpřístupňovat a interpretovat sbírky veřejnosti – tj. tvorbu a realizaci expozic a výstav, pořádání muzejních programů a dalších edukačních a kulturních aktivit, publikační a ediční činnost a zpracování odborných posudků, expertíz, stanovisek a pojednání v oborech jejich působnosti. Mezi vybrané veřejné služby rovněž patří informační služby o spravované sbírce, přírodě a historii dokumentovaného území a o výstupech činnosti muzea včetně pravidelného vydávání výročních zpráv.

Tabulka 1 – Počet návštěvníků a výnosy ze vstupného KPO (muzeí a galerie) v letech 2017–2019

Organizace	**Počet návštěvníků**			**Výnosy ze vstupného (v tis. Kč)**		
	2017	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**
OGL	50 357	44 210	41 511	674,02	554,46	503,28
SML*	58 574	32 697	31 554	413,66	82,23	80,70
VMG	26 662	34 651	29 290	387,85	424,97	574,68
MČRT	60 322	46 914	61 624	1 295,00	1 167,00	1 736,00
Celkem	**195 915**	**158 472**	**163 979**	**2 770,53**	**2 228,66**	**2 894,66**

* V letech 2018–2020 je hlavní budova SML uzavřena z důvodu rekonstrukce.

Organizace provádějí vědecký výzkum v oborech své působnosti a průzkum prostředí, z něhož získávají sbírkové předměty. Samostatně nebo ve spolupráci s dalšími subjekty v ČR i v zahraničí vytvářejí výzkumné programy a jsou vědecko-výzkumnými, informačními i koordinačními pracovišti regionu. Severočeské muzeum v Liberci je vedeno na seznamu výzkumných organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy dle § 33a zákona č. 130/2002 Sb., zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Jako takové provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj. Organizace šíří poznatky získané z vědeckovýzkumné činnosti prostřednictvím publikační činnosti a edukační činnosti. Organizace rovněž pořádají odborné konference a přednášky, sympozia a semináře.

Všechna muzea spravují vedle sbírky muzejní povahy též významné historické knihovní fondy a odborné knihovny. Tyto knihovny jsou vedeny v registru dle knihovního zákona spravovaného MK. S výjimkou Oblastní galerie Liberec muzea spravují také sbírky dokumentů archivní povahy. Naproti tomu sbírka Oblastní galerie Liberec obsahuje zapsané movité kulturní památky.

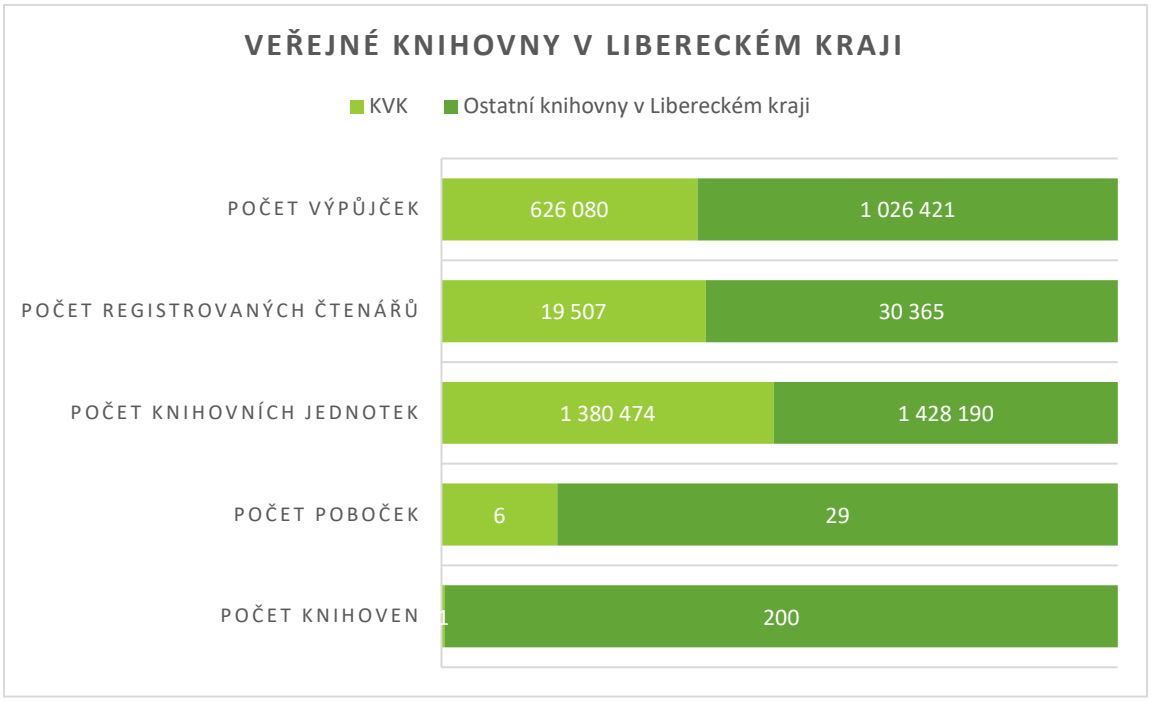
Severočeské muzeum v Liberci, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě a Muzeum Českého ráje v Turnově ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR a ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči provádějí na vymezeném území archeologické výzkumy a archeologický dohled na lokalitách postižených terénními zásahy.

V rámci oborů své působnosti organizace rovněž vykonávají a zajišťují odbornou metodickou pomoc státní správě a samosprávě, vstupují do profesních sdružení za účelem koordinace své odborné činnosti a v mnoha dalších oblastech spolupracují s tuzemskými i zahraničními partnery.

Organizace vykonávají další aktivity vyplývající z předmětu činnosti a ve vztahu k zajištění provozu veřejné přístupných prostor, přičemž tyto služby poskytují veřejnosti za úplatu. Jedná se především o vybírání vstupného do expozic, výstav a na kulturní, výchovné a společenské akce, poplatků za fotografování, filmování a pořizování videozáznamů ve svěřených objektech, prodej publikací a propagačních materiálů, pronájem dočasně nevyužívaných prostor, poskytování služeb konzervátorských, preparátorských a restaurátorských dílen, zpracování odborných posudků, rešerší a expertíz a realizaci výzkumné a dokumentární činnosti pro osoby, firmy a instituce.

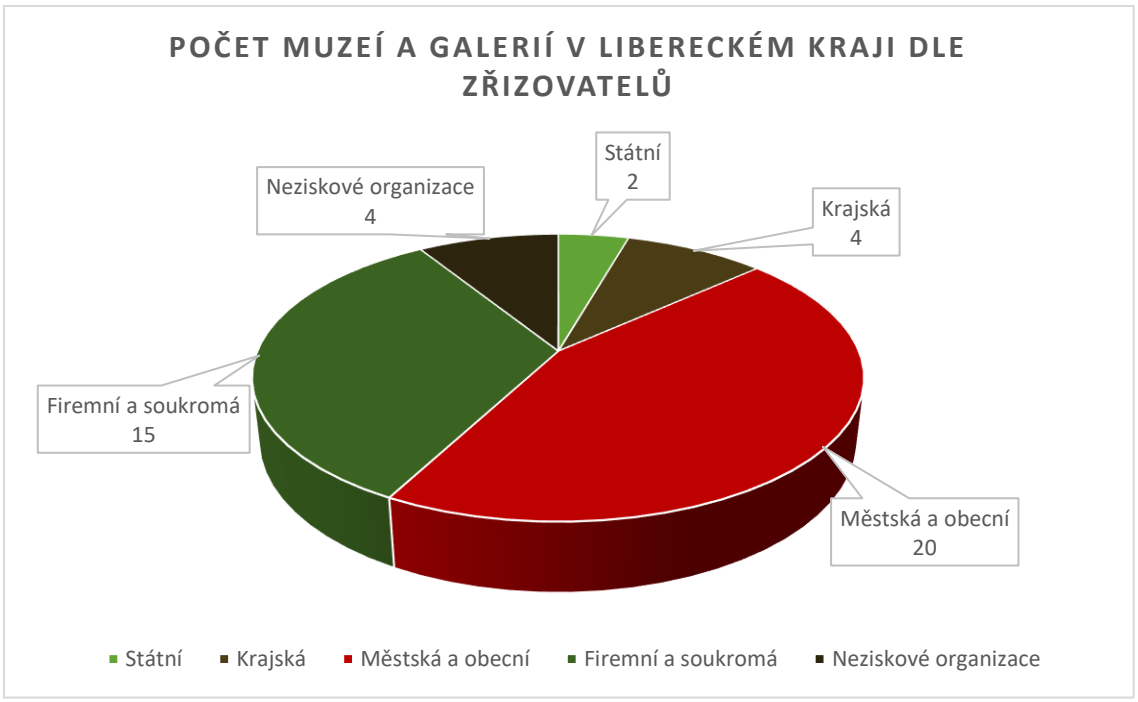
Všechny organizace jsou také správci významné části nemovitého majetku ve vlastnictví kraje a pečují o další materiálně-technické vybavení svých institucí, které je předpokladem úspěšného naplňování jejich úkolů a cílů.

Celkově ke dni 31. 12. 2019 pracovalo v KPO 217 zaměstnanců (přepočtený stav 192,88 úvazků). Průměrný plat činil 28 057,80 Kč.

Graf 4 – Veřejné knihovny v Libereckém kraji (stav v r. 2018)

Zdroj dat: NIPOS, KNIHOVNY 2018, VÝBĚR ZE ZÁKLADNÍCH STATISTICKÝCH ÚDAJŮ O KULTUŘE V ČESKÉ REPUBLICE (dostupné na https://statistikakultury.cz)

Graf 5 – Muzea a galerie v Libereckém kraji (zdroj – web Libereckého kraje)

3.1.1 OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE (OGL)

3.1.1.1 Historie organizace

OGL vznikla vyčleněním sbírky výtvarného umění ze Severočeského muzea v Liberci v roce 1953 a stala se součástí sítě státních regionálních galerií. Je pátým největším muzeem výtvarného umění v České republice, její sbírky jsou mimořádně významné nejen v regionálním, ale i evropském kontextu. OGL od poválečných let působila v budově Liebiegova paláce v sousedství Libereckého zámku, od roku 2014 sídlí v rekonstruovaném objektu Městských lázní z let 1899–1902. Objekt byl do roku 2020 v majetku Statutárního města Liberec.

3.1.1.2 Sbírka muzejní povahy

Zřizovací listina charakterizuje sbírku OGL jako soubor děl *„výtvarného umění české i zahraniční provenience, zejména však díla nizozemských autorů 16.—18. století, francouzských, rakouských a německých autorů 19. století, českých autorů 19.—21. století a českých a německých autorů libereckého regionu 19.—21. století a současného umění“*[2].

Mimořádně cenná je například kolekce německého, rakouského a francouzského malířství druhé poloviny 19. století. Základ této kolekce tvoří odkaz podnikatele a mecenáše Heinricha Liebiega (1839–1904), sbírka byla v průběhu let rozšiřována akvizicemi města Liberec, libereckého muzea a posléze i galerie samé. Jednou z nejcennějších částí této sbírky je soubor obrazů francouzského malíře Eugèna Boudina (1824–1898), která je rovněž největší kolekcí obrazů tohoto předchůdce impresionismu mimo území Francie.

Sbírka je zapsána v Centrální evidenci sbírek vedené MK pod č. OGL/001-09-26/027001. Je členěna na pět podsbírek – plastiky, kresby, grafiky, obrazy a další sbírkové předměty. Podsbírka obrazů obsahuje kulturní památky.

Stav sbírek muzejní povahy ke dni 31. 12. 2019: 21.361 evidenčních čísel / 21.361 věcí movitých.

Ve smyslu zákona č. § 10 odst. 1 zákona č. 122/2000 Sb. a přílohy č. 5 vyhlášky č. 275/2000 Sb. má organizace metodickou působnost a poskytuje odbornou pomoc a služby vlastníkům výtvarných sbírek muzejní povahy.

3.1.1.3 Veřejně přístupné objekty a pobočky

OGL dosud nespravovalo žádné nemovité objekty a nemá žádné pobočky a detašované pracoviště. V roce 2020 byla do správy Libereckého kraje předána budova Lázní, ve kterém OGL sídlí.

3.1.1.4 Expozice a výstavy

OGL představuje své sbírky v pěti stálých expozicích: *Heinrich von Liebieg, sběratel a mecenáš*; *Zlatý věk nizozemského umění*; *Na vlnách umění. Umění Čech, Moravy a Slezska od raného novověku po současnost*; *Historie budovy lázní a galerie* a interaktivní expozice *Buď v obraze*. OGL ročně uspořádá cca dvacet výstav ve více výstavních sálech, které umožnují různé kombinace a variace využití v objektu galerie.

Expozice a výstavy OGL včetně kulturních a vzdělávacích akcí navštíví ročně cca 45 tis. osob.

3.1.1.5 Edukační a kulturně výchovná činnost

OGL návštěvníkům nabízí bohatou kulturní nabídku, zejména zaměřenou na edukační programy pro školní skupiny, děti, rodiny s dětmi a seniory. Do spektra akcí patří také výtvarné dílny a komentované prohlídky.

[2] Zřizovací listina OGL.

Organizace popsala cíle svých edukačních aktivit ve *Strategii rozvoje portfolia vzdělávací a volnočasové nabídky Oblastní galerie Liberec pro období 2020–2024*.

3.1.1.6 Věda a výzkum

Ve smyslu zřizovací listiny je zřízena za účelem plnění vědeckých a výzkumných úkolů v oboru dějin umění a provádí vědecký výzkum v oboru své působnosti.

3.1.1.7 Digitalizace

V oblasti digitalizace je jedním z cílů OGL zpřístupnit veřejnosti své sbírky prostřednictvím portálu Registru sbírek PROMUS[3]. Proto organizace provádí plánovanou digitalizaci (fotografování) svých sbírek. Sbírková evidence je vedena v systému DEMUS.

3.1.1.8 Investice

Investiční prostředky jsou směřovány do zkvalitňování materiálně-technické základny organizace.

3.1.1.9 Rozpočet a personální obsazení

OGL je organizačně členěna do dvou oddělení – ekonomického a odborného. Ekonomické oddělení zajišťuje ekonomickou a personální agendu, správu objektu a další provozní činnosti. Odborné oddělení zajišťuje péči o sbírkový fond, připravuje výstavy a doprovodné programy a zajišťuje agendu výpůjček sbírkových předmětů.

Počet zaměstnanců ke dni 31. 12. 2019: 16 zaměstnanců / 15,00 přepočtených úvazků.

OGL ročně hospodaří s rozpočtem cca 26 mil. Kč. Organizace dlouhodobě vytváří kladný hospodářský výsledek.

[3] Registr sbírek výtvarného umění – katalog sbírek členských galerií Rady galerií České republiky, dostupné na http://www.citem.cz/promus11/index.php?page=catalogue, [dne 13. 8. 2020].

3.1.2 SEVEROČESKÉ MUZEUM V LIBERCI, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE (SML)

3.1.2.1 Historie organizace

SML bylo založeno v roce 1873 jako uměleckoprůmyslové muzeum a je nejstarším muzeem tohoto typu v českých zemích. Muzeum sídlí v budově, postavené v letech 1897–1898 k tomuto účelu podle návrhu prof. Friedricha Ohmanna. Po II. světové válce byly k muzeu přičleněny regionální sbírky ze zrušeného Vlastivědného muzea a Přírodovědného muzea v Liberci.

3.1.2.2 Sbírka muzejní povahy

Zřizovací listina SML ze dne 14. 1. 2019 charakterizuje jako sbírku muzejní povahy SML jako sbírku *„hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména však z území Severních Čech, především v oborech geologie, botanika, zoologie, prehistorie, etnografie, historie a dějin umění (se zaměřením na umělecké řemeslo, užité umění, průmyslový design a uměleckou fotografii)“.*

Sbírka je zapsána v Centrální evidenci sbírek vedené MK pod č. SML/001-10-01/031001. Je členěna na 47 podsbírek, z nichž nejpočetnější jsou kolekce botanická, entomologická, archeologická, podsbírka historických fotografií, historického nábytku, pohlednic a plakátů. Významné jsou sbírky uměleckého řemesla a užitého umění, zastoupené ve více podsbírkách dle typu materiálu (užitý design, elektrodesign, sklo, porcelán a keramika, sádra – plastiky, umělecké hodiny, šperky ad.) a další podsbírky historického charakteru.

Stav sbírek muzejní povahy ke dni 31. 12. 2019: 185 426 evidenčních čísel / 561 148 věcí movitých.

Ve smyslu zákona č. § 10 odst. 1 zákona č. 122/2000 Sb. a přílohy č. 5 vyhlášky č. 275/2000 Sb. má organizace metodickou působnost, tedy poskytuje odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek muzejní povahy:

- pro sbírky geologické, petrografické, mineralogické, paleontologické, botanické, mykologické, entomologické a zoologické,
- pro sbírky etnografické,
- pro sbírky uměleckého řemesla a uměleckoprůmyslových prací a
- pro sbírky negativů, diapozitivů, fotografií, filmů, videozáznamů (včetně sbírek jiných obrazových nebo zvukových médií).

3.1.2.3 Veřejně přístupné objekty a pobočky

SML má ve správě devět pozemků zapsaných v katastru nemovitostí o celkové rozloze 14 366 m², devět zapsaných staveb a tři objekty nezapsané v katastru. Čtyři z těchto nemovitostí jsou kulturními památkami.

Číslo popisné	na parcele číslo	Druh stavby	Katastr. území	Číslo LV
637	541/2	jiná stavba	Liberec	1736
485	3048	budova Muzea (objekt občanské vybavenosti)	Liberec	1736
437	3049	budova Muzea (objekt občanské vybavenosti)	Liberec	1736
542	2806/1	objekt občanské vybavenosti	Liberec	1736
493	179	jiná stavba	Raspenava	77
1011	419	přírodov. stanice (rod. rek. dle KN)	Jizerka	32
254	293	depozitář (prům. obj. dle KN)	Mníšek u Liberce	52
2600	2758/1	depozitář (obč. vyb. dle KN)	Jablonec nad Nisou	4985
73	80	budova	Harrachov — Nový Svět	2163

Veřejně přístupná je v současnosti pouze budova muzea v Liberci, která nyní prochází 2. etapou modernizace (2018–2020). Památník Jiřího Harcuby je příležitostně otevřen veřejnosti.

3.1.2.4 Expozice a výstavy

SML v současné době připravuje nové stálé expozice s tématy Umění a řemesla a Příroda Liberecka. Součástí nových expozic také budou instalované studijní depozitáře, výstavní prostor pro nejcitlivější sbírkové předměty z oborů fotografie, grafiky a starých tisků. Vznikne i nový výstavní prostor. Expozice budou zpřístupněny v prosinci 2020. SML má na zámku ve Svijanech archeologickou expozici, která byla vytvořena v roce 2016 z fondů EHP a Norska.

SML navštíví ročně cca 30 tis. osob, před rekonstrukcí muzea činila návštěvnost takřka 60 tis. osob.

3.1.2.5 Edukační a kulturně výchovná činnost

SML realizuje četné kulturní akce pro veřejnost. V době uzavření svého objektu s velkým úspěchem obrátilo pozornost v rámci edukačních programů na možnost realizace lektorských programů přímo ve školách.

3.1.2.6 Věda a výzkum

SML ve smyslu zřizovací listiny provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikováním nebo převodem technologií. Je vedeno v rejstříku výzkumných organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy dle § 33a zákona č. 130/2002 Sb., zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Na základě pověření MK a podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči provádí archeologické výzkumy a archeologický dohled na lokalitách postižených terénními zásahy. Ve spolupráci s Akademií věd ČR se podílí se na koordinaci archeologických výzkumů a péče o movité archeologické památky v Libereckém kraji.

3.1.2.7 Digitalizace

SML realizuje dlouhodobý projekt digitalizace vzácných rukopisů, který je finančně podporován MK v rámci programu VISK 6. V rámci projektu jsou digitalizovány rukopisy měšťanské provenience, které představují unikátní a autentické doklady života měšťanů od 16. do počátku 19. století na území střední Evropy. Výsledky jsou zveřejňovány v digitální knihovně Manuscriptorium. SML rovněž dlouhodobě digitalizuje negativy ze svých sbírek. Evidence sbírek je vedena v systému DEMUS.

3.1.2.8 Investice

SML v současnosti realizuje a zároveň připravuje do budoucna významné investiční akce. Probíhá 2. etapa modernizace hlavní budovy muzea, jejíž dokončení je plánováno v prosinci 2020. Třetí etapa modernizace bude ukončena v roce 2022 a je financována z prostředků 76. výzvy IROP Muzea II.

Z prostředků stejného programu bude SML v letech 2020–2022/23 realizovat projekt Záchrana pokladů Severočeského muzea v Liberci. Z fondů EHP/Norska bude organizace žádat o podporu projektu revitalizace muzejního parku.

3.1.2.9 Rozpočet a personální obsazení

SML je organizačně členěno do deseti oddělení. Odbornými organizačními útvary jsou uměleckohistorické, historické, archeologické a přírodovědné oddělení; obslužnými útvary pak jsou oddělení služeb, výstavní a prezentační, konzervátorské, ekonomické, správa budov a technickoprovozní/sekretariát.

Počet zaměstnanců ke dni 31. 12. 2019: 50 zaměstnanců / 43,00 přepočtených úvazků.

SML ročně hospodaří s cca 31 mil. Kč. Organizace dlouhodobě vytváří kladný hospodářský výsledek.

3.1.3 VLASTIVĚDNÉ MUZEUM A GALERIE V ČESKÉ LÍPĚ, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE (VMG)

3.1.3.1 Historie organizace

Předchůdcem muzea byl vlastivědný spolek Nordböhmische Excursionsclub, založený v roce 1878. Vlastní muzejní historie se začala psát rokem 1899, kdy byla zahájena činnost Muzejního spolku, k otevření muzea došlo v roce 1900. Základem sbírky muzea jsou přírodovědné, společenskovědné a knihovědné fondy, které vznikaly činností místních spolků a nadšených jednotlivých sběratelů – donátorů muzea. Muzeum v průběhu 20. století procházelo četnými organizačními i skutečnými přesuny, a to až do roku 1960, kdy společně s okresním archivem získalo budovu Valdštejnského kláštera Řádu augustiniánů v České Lípě. V těchto prostorách zahájilo svou činnost v roce 1968.

Dnes pečují odborní pracovníci o bezmála půl milionu předmětů a sbírku dále rozšiřují a doplňují. V rámci sítě muzeí Libereckého kraje se VMG zaměřuje na prezentaci přírody regionu a světa.

3.1.3.2 Sbírka muzejní povahy / Knihovní fondy

Podle Zřizovací listiny VMG ze dne 20. 1. 2016 *„organizace shromažďuje sbírky hmotných dokladů, doklady o vývoji přírody a společnosti se zřetelem k jejich muzejní hodnotě a zpracovává komplexní dokumentaci vývoje regionu jako pramenné základny pro vědecké poznání a prostředek kulturně výchovného působení organizace na veřejnost v oborech archeologie, archivnictví, pomocných věd historických, etnografie, kulturní historie a historie regionu, specializované a odborné knihovnictví, geologie, zoologie, paleontologie, botanika a v oborech uměleckohistorických.“* Regionálně je působnost muzea vymezena na oblast Českolipska, *„exotické sbírky“* pak muzeum doplňuje i z jiných oblastí.

Sbírka je zapsána v Centrální evidenci sbírek vedené MK pod č. OMČ/002-04-12/080002. Je členěna na 11 podsbírek – podsbírku geologickou, botanickou, zoologickou, archeologickou, numismatickou, uměleckohistorickou a podsbírku výtvarného umění. Dalšími samostatnými kolekcemi jsou podsbírka písemností a tisků, podsbírka starých tisků, podsbírka vědy, techniky a průmyslové výroby a neposlední řadě podsbírka bezobratlých živočichů. Nejpočetnějšími jsou sbírka archeologická a sbírka uměleckohistorická.

Stav sbírek muzejní povahy ke dni 31. 12. 2019: 208 011 evidenčních čísel / 553.528 věcí movitých.

Knihovna VMG má přes 72 000 svazků knih a periodik a své fondy zpřístupňuje k prezenčnímu studiu. Ve fondech odborné knihovny se nacházejí odborná periodika a literatura historická, přírodovědná, vlastivědná a umělecká (malířství, umělecká řemesla, dějiny umění, pomocné vědy historické, genealogie, archeologie, památková péče, restaurátorství apod.). Významnou součástí fondu je soubor regionální literatury.

Sbírková knihovna zahrnuje několik klášterních knihovních fondů, získaných v 50. letech 20. století, a mnoho dalších ucelených kolekcí knihoven různých zaniklých institucí, organizací a spolků Českolipska, včetně knihovny Wedrichova muzea přírodovědného spolku LOTOS. Samostatně je vyčleněna sbírka rukopisů. Součástí sbírky je i fond starých map, soubor hudebnin a kolekce historických textilních vzorníků.

3.1.3.3 Veřejně přístupné objekty a pobočky

VMG má ve své správě tyto objekty a pobočky:

- Hlavní budova muzea v České Lípě – rozsáhlý komplex býv. augustiniánského kláštera. Areál tvoří tři konventní křídla, loretánská kaple (Svatá chýše) s kompletním vybavením, obklopená rameny

ambitu s kaplemi umístěnými v nárožích, se Svatými schody a kaplí Nejsvětější Trojice. Za všemi těmito objekty leží klášterní zahrada. Celý rozlehlý a historicky velmi cenný klášterní areál a zahrada jsou přístupné veřejnosti.

- Archeologické muzeum Českolipska – Šatlava v České Lípě;
- Detašovaná pracoviště u Vodního hradu v České Lípě č. p. 57, 58, 59 včetně cenného tzv. Červeného domu č. p. 57;
- Památník K. H. Máchy v Doksech s expozicí rybářství a rybníkářství;
- Vísecká rychta v Kravařích u České Lípy.

Všechny objekty jsou veřejnosti přístupné s výjimkou detašovaných pracovišť v České Lípě.

3.1.3.4 Expozice a výstavy

VMG má v hlavní budově muzea ve stálých expozicích na ploše 2100 m^2 vystaveno cca 6.500 exponátů. V přízemí se nacházejí čtyři přírodovědné expozice – *Svět zvířat*, *Svět moří a oceánů, Svět hmyzu a pavoukovců* a *Mineralogie a paleontologie světa.* Přírodovědecké expozice doplňuje ještě expozice *Kovářská a zámečnická výroba* a expoziční místnost s prezentací o nejslavnějším chalupáři na Českolipsku *Na chalupě u Vladimíra Menšíka*.

V části předního sklepení je instalována expozice *Středověký Egypt a Českolipsko*. V zadním sklepení pod jižním až jihozápadním křídlem konventu muzeum buduje novou stálou expozici *Těžba uranu na Českolipsku*. V prvním patře hlavní klášterní budovy je instalována stálá vlastivědná expozice *Příroda a historie českolipského regionu* doplněná expozicí zajímavostí, kuriozit a unikátů *Ukázky ze sbírky muzea*.

Výstavy jsou instalovány v tzv. *Maštálkově výstavní síni* a v prostorách ambitu a Svatých schodů. Výstavy výtvarného umění nacházejí svůj prostor v tzv. galerii *Jídelna* a galerii *Chodba*.

Expozice *jeskynní archeologie, nejstarší historie České Lípy a středověkého hrnčířství a vězenství* jsou umístěny v unikátním objektu Archeologického muzea Českolipska – Šatlavě, kde jsou rovněž soustředěna pracoviště a depozitáře archeologického zaměření.

Památník K. H. Máchy v Doksech je umístěn v místní nejstarší dochované roubené budově z roku 1669. Expozice památníku pochází z roku 1987, v roce 1999 byla doplněna o expozici *Rybářství a rybníkářství na Českolipsku*.

Vísecká rychta v Kravařích, vystavěná r. 1797 pro místního rychtáře Václava Kerna, patří k největším roubeným stavbám v Čechách. V budově je umístěna expozice lidového bydlení severních Čech.

Expozice a výstavy VMG včetně kulturních a vzdělávacích akcí navštíví ročně cca 30 tis. osob.

3.1.3.5 Edukační a kulturně výchovná činnost

VMG disponuje nejen přírodovědnými sbírkami a expozicemi s ekologickým zaměřením, ale i výukovými prostorami a kapacitou odborných pracovníků muzea. Proto se v oblasti edukace věnuje zejména enviromentální výchově a vzdělávání, a to prostřednictvím Ekoporadny ORSEJ. Ta se stala nezbytnou odbornou součástí organizace, kde může široká veřejnost získat nejen potřebné rady a odpovědi na své otázky, ale i informace o současném ekologickém a environmentálním dění.

Hlavním cílem Ekoporadny je ekologické a spotřebitelské poradenství pro širokou veřejnost. Díky napojení na odborná pracoviště muzea ekoporadna poskytuje široké spektrum konzultací a odborné pomoci. Ekoporadna organizuje pravidelné místní akce a kampaně, přírodovědné vycházky a ekologické vzdělávací programy. Ekoporadna úzce spolupracuje s ekologicky zaměřenou SOŠ v České Lípě a zvířecími útulky a stanicemi pro handicapovaná zvířata. Ekoporadna vydává četné informační a výukové materiály a disponuje odbornou knihovnou.

3.1.3.6 Věda a výzkum

VMG je řešitelem a spoluřešitelem mnoha vědeckovýzkumných úkolů zejména v přírodovědeckých oborech – zejména geologie, paleontologie, botanika, a entomologie, ale i společenskovědních – archeologie, historie regionu.

VMG je na základě pověřovací listiny MK (1998) a Dohody o podmínkách a rozsahu archeologické činnosti, uzavřené mezi Akademií věd ČR a muzeem (1999 a 2004), organizací oprávněnou k provádění archeologických výzkumů (ve smyslu § 21/2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči), zajišťující výkon archeologické památkové péče na území původního rozsahu okresu Česká Lípa (okres Česká Lípa a katastry obcí v působnosti stavebního úřadu Jablonné v Podještědí, okr. Liberec) a působící na katastrech obcí v působnosti stavebních úřadů Mnichovo Hradiště a Kněžmost (okr. Mladá Boleslav).

3.1.3.7 Digitalizace

VMG dlouhodobě digitalizuje unikátní staré tisky a rukopisy ze svých sbírek díky dotacím z programu MK VISK 6 – Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriae Mundi Series Bohemica. Digitalizované dokumenty jsou následně zveřejňovány v evropské digitální knihovně Manuscriptorium (http://www.manuscriptorium.com/cs), realizovaném Národní knihovnou.

VMG rovněž systematicky pořizuje digitální obrazovou dokumentaci svých nejcennějších sbírkových předmětů (v roce 2019 již bylo digitalizováno 102 tis. předmětů). Evidence sbírky muzejní povahy je vedena v programu Bach Systems – softwaru ProMuzeum.

3.1.3.8 Investice

VMG spravuje sedm objektů, pět z nich je prohlášeno za nemovitou kulturní památku, dva se nacházejí v Městské památkové zóně Česká Lípa. Dále má organizace na starosti dvě zahrady a jeden vesnický dům. V rozmezí let 2016–2019 VMG provádělo dílčí rekonstrukce a opravy těchto objektů. Trvalou pozornost věnuje opravám tzv. Červeného domu – renesančnímu loveckému zámečku v České Lípě, kde sídlí detašovaná pracoviště muzea. V roce 2016 byla realizována oprava a restaurování západní strany jeho sgrafitové fasády; v roce 2018 byla dokončena rekonstrukce fasád jižní a severní. Muzeum připravuje záměr projektu k celkové rekonstrukci detašovaného pracoviště v domech č.p. 57, 58 a 59 a vybudování expozice lovectví v prostorách Červeného domu, který by se tak mohl otevřít veřejnosti.

Na hlavním objektu muzea, býv. augustiniánském klášteru v České Lípě, byl v letech 2018–2020 připraven a je v současnosti realizován projekt snížení energetické náročnosti, který spočívá v celkové výměně oken v celém areálu. V letech 2016–2017 byla reinstalována historická expozice v hlavní budově muzea.

V roce 2018 započaly práce na úpravě zahrady u Archeologického muzea Českolipska – objektu Šatlavy, který byl zrekonstruován již v roce 2011. Tyto práce dosud neproběhly z důvodu nezájmu firem o vyhlášené

výběrové řízení. Pobočka muzea v Doksech bude v budoucnosti také vyžadovat rekonstrukční práce, zejména s ohledem na stav střešního pláště.

Rovněž v roce 2018 byly zahájeny rozsáhlé úpravy areálu Vísecké rychty v Kravařích, které spočívaly v rozsáhlých terénních úpravách ploch s cílem obnovení původní dlažby dvora. Připravena byla rekonstrukce střechy stodoly a projekt expozičního přístřešku pro zemědělské stroje – tyto práce byly realizovány v roce 2019. Dlouhodobou bolestí organizace je rekonstrukce objektu tzv. Holubníku v areálu Vísecké rychty, který by měl sloužit jako návštěvnické zázemí celé pobočky. Také na vlastní budově rychty by v budoucnu měla být provedena rekonstrukce střechy.

3.1.3.9 Rozpočet a personální obsazení

VMG je organizačně členěno do osmi oddělení. Odbornými organizačními útvary jsou oddělení historické, přírodovědné a knihovního fondu. Obslužnými útvary pak jsou oddělení správy sbírky, péče o sbírku a oddělení výstav, výchovy, propagace a galerie, oddělení personálně-ekonomické a provozní.

Počet zaměstnanců ke dni 31. 12. 2019: 37 zaměstnanců / 33,00 přepočtených úvazků.

VMG ročně hospodaří s cca 21 mil. Kč. Organizace dlouhodobě vytváří vyrovnaný hospodářský výsledek.

3.1.4 MUZEUM ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE (MČRT)

3.1.4.1 Historie organizace

MČRT je regionálním muzeem se specializací na dokumentaci drahých kamenů a historii zlatnictví a šperkařství a patří k nejstarším muzeím tohoto typu v ČR. Předpoklad pro dnešní specializaci MČRT na dokumentaci a prezentaci nalezišť drahých kamenů a historii kamenářství a šperkařství vytvořily ve 30. letech 20. století sbírky geologie, mineralogie, sbírky drahých kamenů a zlatnických výrobků. V těchto oborech dnes vlastní muzeum sbírkové fondy evropského významu.

Muzeum bylo založeno v roce 1886. Základem sbírek se staly historické exponáty, cechovní a umělecké památky, archeologické nálezy a fondy městského archivu. Stálé expozice mineralogie, historie, turnovského kamenářství a národopisu byly zpřístupněny v roce 1963. V roce 1966 převzalo do správy Dlaskův statek v Dolánkách. K obohacení výstavní činnosti přispěla výstavba galerie v roce 1974 a instalace obrazu Mikoláše Alše *Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou*. V 80. a 90. letech byly expozice muzea i Dlaskova statku v Dolánkách nově pojaty a rozšířeny.

Muzeum pořádá ročně kolem 30 výstav, vyvíjí vlastní vědeckovýzkumnou a publikační činnost, pořádá odborné konference a semináře, mezinárodní symposia šperkařů, řezbářů, poskytuje široké badatelské odborné služby pro veřejnost, a v neposlední řadě organizuje bohatou kulturní činnost regionu.

3.1.4.2 Sbírka muzejní povahy a metodické pracoviště TLK

Sbírku muzejní povahy Zřizovací listina MČRT ze dne 20. 1. 2016 tematicky vymezuje v oborech *„archeologie, archivnictví, pomocných věd historických, etnografie, historie, geologie, mineralogie a umění.“* Sběrnou oblastí MČRT je region Českého ráje a Pojizeří; s nadregionální působností uplatňovanou v oborech mineralogie, geologie, umění (Evropa) a etnologie (Liberecký kraj).

Sbírka je zapsána v Centrální evidenci sbírek vedené MK pod č. MČR/002-05-13/250002. Je členěna na 22 podsbírek – sbírky přírodovědeckých oborů (geologickou, petrografickou, mineralogickou, paleontologickou a sbírku broušených kamenů), archeologickou, historickou, etnografickou, numizmatickou, podsbírku militarií, výtvarného umění, uměleckého řemesla, či knih nebo starých tisků. Četné kolekce zahrnují podsbírky negativů a diapozitivů, fotografií, sfragistiky, faleristiky, rukopisů a archivních fondů. Výjimečné postavení zaujímá tzv. Scheybalova sbírka, obsahující pozůstalost Josefa Václava Scheybala a jeho manželky Jany Scheybalové, a podsbírka Šperkařství a zpracování drahokamů.

Stav sbírek muzejní povahy ke dni 31. 12. 2019: 233.115 evidenčních čísel / 392.974 věcí movitých.

K rozšiřování specializovaných sbírkových oborů přispívají současné aktivity muzea jako je spolupráce s uměleckými školami, pořádání mezinárodních šperkařských sympozií orientovaných na rozvoj styků se soudobou světovou tvorbou, mezinárodní vědecké konference, zahraniční expedice, výstavy v ČR v zahraničí.

MČRT je od roku 2004 odborným garantem péče o tradiční lidovou kulturu, pověřeným specializovaným regionálním pracovištěm pro plnění vládního programu *Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu* v Libereckém kraji, které se věnuje identifikaci, dokumentaci, uchování, šíření a prezentaci lidové kultury na území kraje.

V rámci této působnosti např.:

- provádí informační, školicí a metodickou činnost pro ostatní odborná pracoviště, poskytuje metodickou pomoc krajské a obecní samosprávě a samosprávám obcí,
- připravuje vlastní projekty v oblasti péče o tradiční lidovou kulturu do výběrových dotačních řízení MK, popř. dalších grantových programů,
- popularizuje a prezentuje projevy tradiční lidové kultury formou výstav a publikací, popř. spolupracuje na tomto úkolu s dalšími institucemi v kraji,
- spolupracuje při identifikaci a zpracování záznamů o projevech tradiční lidové kultury, shromažďuje doklady o mimořádně hodnotných a jedinečných projevech tradiční lidové kultury v kraji,
- dokumentuje hmotné i nehmotné projevy tradiční lidové kultury a koordinuje její provádění na území celého kraje,
- aktivně spolupracuje s NÚLK v záležitostech péče o tradiční lidovou kulturu, na vytváření databází na celostátní úrovni (v rámci www.lidovakultura.cz a www.lidovaremesla.cz),
- spolupracuje s MK a dalšími odbornými etnografickými pracovišti a odbornými sdruženími v rámci celé ČR,
- spolupracuje se studenty při výběru námětů a zpracování seminárních, bakalářských a diplomových prací v oblasti péče o tradiční lidovou kulturu,
- zpracovává nominace
    - prvků k zápisu do krajského soupisu nemateriálního kulturního dědictví a do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR,
    - na udělení titulu Nositel tradice lidových řemesel a na udělení krajských ocenění pro řemeslníky,
    - na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO.

3.1.4.3 Veřejně přístupné objekty a pobočky

MČRT má ve správě dvanáct pozemků v celkové výměře 4 783 m² a osm nemovitých objektů, přičemž pět z nich je zapsanou kulturní památkou a jeden, Dlaskův statek v Dolánkách, národní kulturní památkou. Jedná se o tyto objekty:

- **Dům č.p. 71 ve Skálově ulici v Turnově – hlavní budova muzea**, kterou muzeum využívá pro stálé expozice a výstavní sál. Součástí č.p. 71 je objekt bývalé galerie, na jehož místě byl vystavěn objekt nové stálé expozice Horolezectví, objekt depozitářů s přístavbou a objekt **Kamenářského domu**, jehož stavba byla dokončena v r. 2010. Expozice Horolezectví byla veřejnosti zpřístupněna v září 2019.
- **Dům u Bažanta č.p. 70 ve Skálově ulici v Turnově** – v objektu je umístěno návštěvnické centrum, prodejna, badatelna a kanceláře odborných pracovníků, konzervátorská dílna a další provozy.
- **Dům č.p. 72** – objekt muzeum získalo v r. 2015 a v současné době je připraven na předání zhotoviteli generální rekonstrukce.

- **Dlaskův statek, Dolánky č.p. 12** (Národní kulturní památka) – je využíván na základě nájemní smlouvy. V areálu je umístěna expozice tradiční lidové kultury a zemědělského nářadí. Součástí objektu je **Rakoušův sroubek** z r. 1807 který sem byl přenesen v 60. letech 20. stol.).
- **Dřevěný krytý věšadlový most v Benešově u Semil** – je technickou památkou lidového stavitelství, byl převeden do správy muzea v r. 2018.
- **Depozitáře muzea** jsou umístěny v objektu č.p. 71 a na Dlaskově statku. MČRT dále využívá na základě nájemní smlouvy nevyhovující komerční objekt firmy KERI s.r.o. a Centrální depozitář v Jablonci nad Nisou, který má ve správě SML.

3.1.4.4 Expozice a výstavy

MČRT zpřístupňuje své sbírky v deseti expozicích na celkové ploše 2.103 m². V hlavní budově muzea v Turnově jsou umístěny tematické expozice:

- *Klenotnice*
- *Mineralogie a drahé kameny světa*
- *Archeologie Pojizeří*
- *Drahé kameny a turnovští kamenáři*
- *Národopis středního Pojizeří*
- *Z kulturní historie kraje*
- *Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholky světa*
- *Luminiscence – světélkování*
- *Kamenářský dům*

V Dlaskově statku v Dolánkách je umístěna expozice *Narození, svatba, smrt*.

Stálé expozice MČRT vznikaly postupně od roku 1982. Nejstarší z nich (*Národopis středního Pojizeří, Osobnosti města Turnova, Historie kamenářství a zlatnictví v Turnově*) jsou již zastaralé a fyzicky opotřebované. Novější tematické expozice tak značně kontrastují se starší částí, pro kterou má již muzeu připraven koncept reinstalace. Nejprogresivnější částí stálých expozic je prezentace *Horolezectví*, která byla – včetně novostavby objektu, v němž je umístěna – zpřístupněna v září 2019. V tomtéž roce byla dokončena modernizace expozice mineralogie z roku 2000.

Muzeum realizuje průměrně 20 výstav ročně, a to nejen ve svých objektech, ale i v jiných organizacích.

Průměrná návštěvnost muzea je cca 60 tis. návštěvníků ročně.

3.1.4.5 Edukační a kulturně výchovná činnost

Organizace rozvíjí svoji edukační činnost v souladu s interní Edukační strategií MČRT. Usiluje o využití potenciálu své sbírky k edukační činnosti, a to zejména ve vztahu k dětem a mládeži a v systému celoživotního vzdělávání občanů. Umožňuje edukativní využití stálých expozic muzea prostřednictvím pracovních listů, zaměřuje se na děti a mládež jako cílové skupiny krátkodobých výstav, cíleně informuje školy zaměřením webových stránek muzea, vytváří nabídku doprovodných programů k výstavám (přednášky, dílny, animační programy apod.). Prostřednictvím intenzivní komunikace s pedagogickým prostředím zvyšuje informovanost učitelů o využití sbírek ve výuce daného předmětu. Systematicky připravuje doprovodné dětské programy k projektům muzea, podporuje dosavadní úspěšné programy práce s dětmi (animační programy a výtvarné díly na Kamenářském domě), cíleně informuje rodiny s dětmi

zaměřením webových stránek muzea, připravuje muzejní programy „na míru“ pro objednané návštěvníky a zajišťuje kvalitní doprovodné služby pro návštěvníky.

3.1.4.6 Věda a výzkum

Vědeckovýzkumná činnost MČRT patří ke stěžejním činnostem organizace a je zaměřena na poznání identity a vývoje zkoumaného území. Činnost je prováděna v návaznosti na odborné zaměření jednotlivých pracovníků muzea v oborech archeologie, etnologie, geologie a mineralogie, historie, a dějin umění. Organizace na základě dohody s AV ČR a v souladu se zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, provádí archeologický výzkum a archeologický dohled na lokalitách postižených terénními zásahy na území regionu Českého ráje a okresu Semily, případně na dalším území. MČRT je od roku 1996 spoluřešitelem projektu NPÚ „Státní archeologický seznam ČR“ a přispívá do on-line databáze „Archeologická mapa ČR“.

Vědeckovýzkumná činnost MČRT probíhá také v rámci pověřeného pracoviště pro dokumentace tradiční lidové kultury Libereckého kraje (výzkum a dokumentace projevů hmotné a nehmotné lidové kultury). MČRT je pořadatelem Mezinárodního šperkařského sympozia, dlouhodobého úspěšného projektu, který přispívá k oživení a regeneraci turnovské šperkařské scény. Jeho snahou je podpořit mladé začínající autory, umožnit jim mezigenerační setkání se zkušenými šperkaři.

V rámci své vědeckovýzkumné činnosti spolupracuje s významnými institucemi jako Česká geologická služba, Archeologický ústav AV ČR, Národní muzeum, Národní ústav lidové kultury, Technická univerzita Liberec, Universita v Hradci Králové ad.

3.1.4.7 Digitalizace

MČRT v r. 2019 dokončilo vybavení pracoviště pro digitalizaci (fotoateliér, scanner, knižní scanner). Na tomto zařízení jsou průběžně digitalizovány sbírkové předměty muzejní povahy a knihovní fondy v souladu s *Koncepcí digitalizace Muzea Českého ráje v Turnově*, kterou jsou stanovena pravidla k tvorbě a správě digitální dokumentace. Prioritami jsou zejména průběžná aktualizace plánu digitalizace tak, aby postupně byly digitalizovány všechny předměty ze sbírkových fondů MČRT, dokončení digitalizace skleněných negativů ze sbírky MČRT a vytvoření databáze digitalizovaných sbírkových fondů.

Evidence sbírky muzejní povahy je vedena v programu Bach Systems – softwaru ProMuzeum.

3.1.4.8 Investice

MČRT realizovalo ve sledovaném období let 2017–2019 rozsáhlé projekty a investiční akce s cílem zlepšit materiálně-technickou základnu své organizace. Nejvýznamnějším počinem byla stavba nové účelové třípodlažní budovy a realizace multimediální expozice *Horolezectví – Z Českého ráje na vrcholy světa*, která byla realizována v rámci projektu spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Programu spolupráce na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014–2020. Projekt byl dokončen na podzim roku 2019.

Připravena je rekonstrukce domu č.p. 72 navazujícího na současný komplex budov muzea v Turnově. Byly dokončeny práce na projektové dokumentaci a vydáno stavební povolení. V červenci 2020 byla zahájena generální rekonstrukce objektu opravou střechy.

Organizace realizuje projekt „*Brána do světa sbírek*“ financovaný z dotačního titulu Interreg V-A Česká republika Polsko a v roce 2019 zahájila projekt „*Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví*

muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany“ podpořeného ze 76. výzvy programu IROP MUZEA II.

3.1.4.9 Rozpočet a personální obsazení

MČRT je organizačně členěno do pěti oddělení. Organizačními útvary jsou odborné oddělení, oddělení historické a knihovny. Obslužnými útvary pak jsou útvar ředitelky, oddělení provozu a oddělení návštěvnického provozu.

Počet zaměstnanců ke dni 31. 12. 2019: 25 zaměstnanců / 24,88 přepočtených úvazků.

MČRT ročně hospodaří s cca 19 mil. Kč. Organizace dlouhodobě vytváří vyrovnaný hospodářský výsledek.

3.1.5 KRAJSKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA V LIBERCI, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE (KVK)

3.1.5.1 Charakteristika organizace

KVK je veřejnou knihovnou s univerzálním knihovním fondem doplněným specializovanými fondy. Dle knihovního zákona je základní součástí systému knihoven. Vykonává koordinační, odborné, informační, vzdělávací, analytické, výzkumné, metodické a poradenské činnosti. Je hlavním garantem dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb v Libereckém kraji.

V rámci své činnosti spolupracuje s Národní knihovnou ČR při zpracování národní bibliografie a souborného katalogu. Zpracovává a zpřístupňuje regionální databáze a nabízí přístup do mnoha elektronických informačních zdrojů. Spolupracuje s knihovnami v kraji při zavádění nových technologií v oblasti veřejných knihovnických a informačních služeb. Uchovává národní kulturní dědictví, zejména knižních fondů historické regionální literatury, periodik a tiskovin.

KVK plní rovněž funkci základní knihovny, tedy městské knihovny pro Statutární město Liberec, město přispívá na její městskou funkci (akvizice literatury v hlavní budově i provoz šesti poboček na území města Liberce).

KVK je garantem výkonu regionálních funkcí (dále jen „RF“) v Libereckém kraji. Úloha krajské knihovny je specifikována v zákoně č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). Dle § 11 odst. 3 krajská knihovna plní a koordinuje plnění RF vybranými základními knihovnami v kraji.

Vytváří pro ně informační základnu, plní koncepční úkoly, zabývá se vzděláváním knihovníků, koordinací, kooperací, metodikou a kontrolou činností spojených s výkonem RF. Pro knihovny Českolipska, Jablonecka a Semilska zajišťuje služby prostřednictvím městských knihoven v České Lípě, Jablonci nad Nisou a Semilech, které na základě smluv pověřuje výkonem RF. Knihovnám na území okresu Liberec poskytuje sama v souladu se standardy pro výkon RF přímé služby (metodické návštěvy, výměnné soubory, nákup a zpracování knihovního fondu z prostředků obcí aj.).

Výkonem regionálních funkcí jsou pověřeny největší knihovny v bývalých okresech Libereckého kraje (tzv. „pověřené knihovny“, dále PK), které navazují na svoji dlouholetou činnost v rámci dřívějších kooperačních systémů. KVK v Liberci má s nimi od r. 2002 uzavřené písemné smlouvy o přenesení regionálních funkcí z krajské knihovny na základní knihovnu. Jedná se o:

- Městská knihovna v České Lípě (pro oblast Českolipska)
- Městská knihovna v Jablonci nad Nisou (pro oblast Jablonecka)
- Městská knihovna Semily (pro oblast Semilska)

KVK sídlí v moderní bezbariérové budově postavené v letech 1996–2000, která se pro veřejnost otevřela v roce 2001. Je začleněna do systému českých knihoven jako jedna ze čtrnácti krajských knihoven a zároveň je kulturním a vzdělávacím centrem pro obyvatele města Liberec a pro obyvatele celého Libereckého kraje. Svým fondem (1 400 000 médií) je největší a nejvýznamnější knihovnou v Libereckém kraji.

Kromě funkcí vyplývajících z postavení krajské knihovny plní KVK funkci vědecké knihovny naplňováním odborných knihovnických a informačních služeb, např. poskytováním meziknihovních výpůjčních služeb, prezenčních a absenčních výpůjčních, bibliografických a referenčních služeb, zprostředkováním přístupu

k elektronickým informačním zdrojům a elektronickým knihám a k obsahům digitalizovaných dokumentů na portále Kramerius.

3.1.5.2 Historie organizace

Nejstarší českou knihovnou v Liberci byla knihovna České besedy založená v roce 1862. Lidová česká knihovna, založená v roce 1904, spojila fondy všech do té doby v Liberci působících spolkových knihoven a nalezla své sídlo v 1. patře Národního domu (dnes hotel Česká beseda).

První snahy o veřejnou německojazyčnou knihovnu se datují do roku 1759. Nejvýznamnějším počinem v oblasti německého knihovnictví však bylo až založení Bücherei der Deutschen in Tschechoslowakischen Republik, otevřené v roce 1924. Tato knihovna bylo od počátku budována na vědeckých základech.

Po roce 1945 vznikla v Liberci Městská lidová knihovna, která, už jako Krajská lidová knihovna Václava Kopeckého, byla v roce 1958 sloučena se Státní studijní knihovnou. V roce 1990 získala knihovna název Státní vědecká knihovna v Liberci.

Současné sídlo knihovny v Rumjancevově ulici slouží veřejnosti od roku 2001. Součástí objektu, vystavěného na místě Němci vypálené synagogy v roce 1938, je židovská modlitebna – Stavba smíření.

3.1.5.3 Knihovní fondy

KVK vytváří tematicky univerzální knihovní fond, který je doplňován nákupem, dary a pomocí povinného výtisku – knihovna je příjemcem povinného výtisku periodik a regionálního povinného výtisku neperiodických publikací.

Po vzniku knihovny v roce 1945 bylo složení knihovního fondu ovlivněno místní průmyslovou produkcí, později studijními obory na Technické univerzitě v Liberci, a také spojením funkcí vědecké a městské knihovny do jednoho celku. Původní specializace (textil, sklo, plasty) se nyní omezuje pouze na textil a sklo, rozšířil se okruh nákupu o oblast pedagogické literatury a publikací pro potřeby studia dalších oborů univerzity (např. architektura).

Speciálními sbírkami jsou:

- Historický fond starých a vzácných tisků (prvotisky do r. 1500, staré tisky do r. 1800, knihy a noviny 19. století ad.)
- Germanika z českých zemí, tzv. „Sudetica“ (historický soubor knih o Němcích v českých zemích, knihy německých autorů nebo knih vydáváných německým nakladatelem do r. 1945)

Knihovní fond KVK tvoří tištěné dokumenty – knihy, seriály, hudebniny, mapy, patenty, normy a notové záznamy. Celkový počet knihovních jednotek je cca 1 350 000, z toho cca 240 000 ve volném výběru. Fond tvoří dokumenty pro děti, mládež i dospělé, zastoupena je odborná a populárně-naučná literatura i beletrie.

Knihovna kromě tištěných knih a časopisů nakupuje i další média – CD a DVD nosiče, notové záznamy, odborné elektronické knihy v angličtině a češtině, elektronické zdroje. Knihovna umožňuje přístup k několika elektronickým databázím s informacemi z mnoha oborů (mj. Academic Search Complete, Press Reader, kolekce hudebních databází Naxos, z českých Anopress Online, databáze norem ČSN).

3.1.5.4 Veřejně přístupné objekty a pobočky

Knihovna je centrem knihovnických služeb pro 18 000 registrovaných čtenářů, slouží i cca 400 000 návštěvníkům ročně (denní návštěvnost činí 1 500 osob).

Na území města Liberec má knihovna celkem šest poboček:

- Pobočka Králův háj
- Pobočka Kunratická
- Pobočka Machnín
- Pobočka Rochlice
- Pobočka Ruprechtice
- Pobočka Vesec

V rámci KVK fungují také cizojazyčné knihovny:

- Francouzská knihovna, jež vznikla základě spolupráce Krajské vědecké knihovny v Liberci, Alliance française de Liberec a Francouzského institutu v Praze
- Partnerská knihovna Goethe-Institutu
- Rakouská knihovna, vzniklá na základě spolupráce s rakouským Spolkovým ministerstvem zahraničních věcí

KVK je partnerem Evropského centra jazykových zkoušek.

3.1.5.5 Edukační a kulturně výchovná činnost

KVK je vzdělanostním, kulturním, volnočasovým a setkávacím centrem pro všechny obyvatele Libereckého kraje. Oslovuje všechny věkové kategorie, podporuje čtenářskou gramotnost hlavně u dětí pořádáním základních bibliografických lekcí, u starších žáků a studentů se zaměřuje zejména na rozvoj informační gramotnosti. Pořádá školení pro vlastní zaměstnance i pro knihovníky Libereckého kraje, semináře, studijní cesty ve spolupráci se SKIP a SDRUK, jazykové kurzy. Věnuje se i dalším tématům. Knihovna pořádá řadu přednášek a seminářů pro veřejnost.

Hlavními cílovými skupinami jsou děti a mládež, dospělí, senioři a handicapovaní.

KVK poskytuje prostor pro pořádání výstav, výstavní činnost je zaměřena na aktuální společenskou tématiku (literatura, historie, regionální témata apod. včetně vzdělávacích – např. ekologickou tématiku). Dává přednostně příležitost regionálním umělcům (fotografům, malířům) a organizacím.

Knihovna pořádá Virtuální univerzitu třetího věku, která zpřístupňuje vzdělávání označované jako Univerzita třetího věku (U3V) těm zájemcům, kteří se z různých důvodů nemohou nebo nechtějí účastnit prezenčního studia U3V v sídlech vysokých škol nebo univerzit. Garantem studijního programu a organizačním garantem VU3V je Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze.

Organizace je zapojena do projektu Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I., ve kterém je její úlohou podpořit rozvoj čtenářské gramotnosti žáků 2. stupně základních škol a studentů středních škol a učilišť v rámci Klíčové aktivity č. 4: Podpora čtenářské a matematické gramotnosti žáků. Za tímto účelem vzniklo Metodické centrum pro podporu čtenářské gramotnosti, semináře jsou určeny pro učitele.

3.1.5.6 Věda a výzkum

Kromě funkcí vyplývajících z postavení krajské knihovny plní KVK funkci vědecké knihovny naplňováním odborných knihovnických a informačních služeb, např. poskytováním meziknihovních výpůjčních služeb, prezenčních a absenčních výpůjčních, bibliografických a referenčních služeb, zprostředkováním přístupu

k elektronickým informačním zdrojům a elektronickým knihám a k obsahům digitalizovaných dokumentů na portále Kramerius.

KVK se věnuje badatelské činnosti, mimo jiné vydávání publikací a realizuje projekt *Regionální osobnosti Libereckého kraje*, v jehož rámci shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje informace o životě a činnosti významných osobností Libereckého kraje. Knihovna je aktivním účastníkem projektu *Centrální portál knihoven*, propaguje jej směrem k veřejnosti, podporuje vzdělávání prostřednictvím projektu *Zpřístupnění děl nedostupných na trhu*.

3.1.5.7 Digitalizace

Knihovna systematicky usiluje o digitalizaci vlastního knihovního fondu, finanční podporu pro tuto činnost nachází především v programech IROP a VISK.

Je provozovatelem portálu Kramerius (http://kramerius.kvkli.cz/), na němž je k dispozici téměř 900 000 stran dokumentů, které byly zdigitalizovány spolu s metadaty v rámci „Krajské digitalizace" a v rámci projektu IROP EU „*Knihovna Liberec – zkvalitnění ochrany a zpřístupnění knihovního fondu a jeho prezentace*", předmětem digitalizace byl fond germanik z českých zemí (tzv. *sudetika*) a regionální publikace. Vybrané vzácné tisky byly restaurovány.

V rámci projektu IROP využila KVK technologii RFID k označení knihovního fondu ve volném výběru a výběrově ve skladech. Budova byla vybavena detekčními bránami ve vchodech do knihovny, k dispozici jsou všechny komponenty pro RFID půjčování a vracení, zařízení pro jednodušší a efektivnější revizi dokumentů. Nová technologie umožňuje čtenářům jednoduchý samoobslužný provoz.

3.1.5.8 Investice

Na začátku roku 2018 byl zahájen projekt „*Knihovna Liberec – zkvalitnění ochrany a zpřístupnění knihovního fondu a jeho prezentace*", jeho ukončení je plánováno v roce 2021. Finanční prostředky ve výši cca 33 mil. Kč pro knihovnu získal Liberecký kraj z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), Výzva 25 – Knihovny (celkový rozpočet činí cca 37 mil. Kč).

Projekt je zaměřen na rekonstrukci vybraných částí knihovny, obnovu vybavení a zkvalitnění ochrany knihovního fondu, tj. oblasti, které jsou dotačním programem podporovány. Při přípravě projektu KVK vycházela z aktuálních potřeb knihovny (zastaralé světelné tabule, zatékání střechou) i z požadavků čtenářů a návštěvníků (oprava sociálního zařízení knihovny, nové koberce, tichý studijní prostor).

3.1.5.9 Rozpočet a personální obsazení

KVK je organizačně členěna do čtyř odborů. Jedná se o odbor ředitelky KVK (se dvěma odděleními a dvěma referáty), odbor služeb (osm oddělení), odbor zpracování a doplňování knihovního fondu (tři oddělení) a odbor ekonomický (čtyři oddělení).

Počet zaměstnanců ke dni 31. 12. 2019: 89 zaměstnanců / 77,00 přepočtených úvazků.

KVK ročně hospodaří s cca 56 mil. Kč. Organizace dlouhodobě vytváří vyrovnaný hospodářský výsledek.

3.2 Závěry a doporučení vstupní analýzy

Před zpracováním této Koncepce bylo provedeno šetření, terénní průzkum a zpracování analytických podkladů pro vstupní analýzu. Metodika analýzy je zvolena výhradně k tomuto účelu, neboť nelze vycházet z metod pro tvorbu analýz komerčních subjektů.

Zřizovatelem organizací je vyšší územně samosprávný celek – Liberecký kraj – s jehož majetkem KPO nakládají dle příslušných právních předpisů. Zdrojem financování je příspěvek zřizovatele a vlastní výnosy. Legislativa pro obecné fungování těchto KPO je rozptýlená, doposud neexistuje zákon o veřejnoprávní instituci v kultuře. Jejich odborná činnost vychází z oborové muzejní a knihovní legislativy. Metoda analýzy tedy vycházela z těchto předpokladů:

A) Organizace jsou ve vztahu se zřizovatelem

B) Organizace jsou příspěvkové s právní subjektivitou

C) Organizace plní veřejné kulturní služby

Předmětem analýzy byly tyto oblasti: zřizovatel a jeho výkon zřizovatelských funkcí, management organizace se svými řídícími nástroji, profesionalita a odborná činnost organizace, do níž se role zřizovatele a managementu KPO promítá a projevuje.

K analýze byly využity vyžádané interní dokumenty poskytnuté zřizovatelem, veřejné zdroje dostupné dálkovým přístupem a dožádané dokumenty při místním šetření.

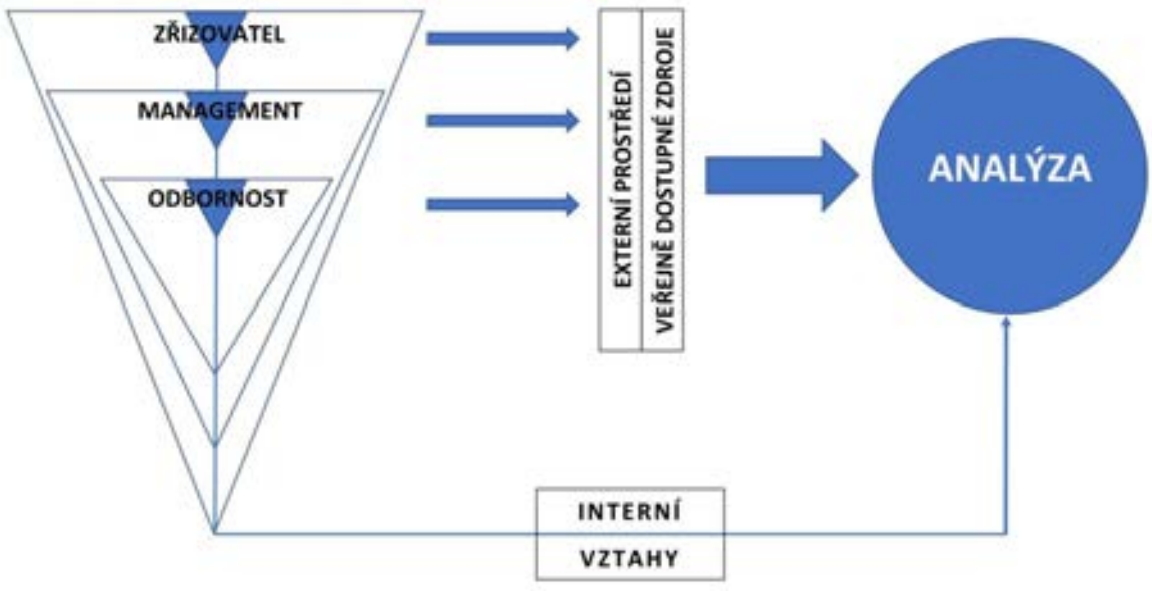

Schéma 2 – Grafické znázornění stanovené metody analýzy

Na základě prostudovaných dokumentů, konzultací se zástupci zřizovatele a vlastní odborné činnosti zpracovatele byly stanoveny jednotlivé návrhy a doporučení, které byly následně rozpracovány a konkretizovány v součinnosti a za přispění dalších podnětů managementu jednotlivých organizací.

3.2.1 NÁVRHY

Zadavatel – Liberecký kraj při řízení jednotlivých oborových segmentů využívá metod strategického řízení. Kontinuálně naplňuje cíle zpracovaných strategií, což přináší synergické efekty i časovou disponibilitu. V tomto trendu je důvodné pokračovat, a proto byly navrženy tři základní pilíře pro rozvoj kulturních organizací opírající se o jejich odbornou činnost, lidské zdroje a bezpečnost.

N1 Zpracovat průřezovou koncepci rozvoje kulturních příspěvkových organizací na léta 2021–2027

Liberecký kraj jako zřizovatel a jeho KPO aktuálně naplňují „Program rozvoje kulturních institucí zřizovaných Libereckým krajem na léta 2014–2020“. Tento dokument dobře popisuje situaci organizací v roce 2014, mapuje potenciál PO a stanuje cíle jejich rozvoje. S ohledem na konec účinnosti tohoto strategického dokumentu bylo nutné zpracovat další dokument na nové období. Tento dokument by měl být zastřešující, řešit zásadní rozvojové oblasti KPO v celkovém kontextu priorit zřizovatele a dílčí koncepce KPO s podrobnými úkoly by měla mít každá KPO samostatně. Nová koncepce KPO Libereckého kraje by měla mít i nadále úzkou vazbu na další krajské strategické dokumenty a též na národní i mezinárodní oborové dokumenty i Státní kulturní politiku. KPO Libereckého kraje jsou důležitou součástí celorepublikové muzejní a knihovní sítě. Provázanost nové koncepce s naplňováním vybraných cílů oborových strategií tak vytvoří další možnosti pro odborný růst i finanční zdroje.

N2 Sestavit aktuální systemizaci jednotlivých organizací

Systemizace kulturních organizací je dobrým nástrojem nejen pro zřizovatele, ale i management jednotlivých KPO. Podává reálný pohled o stavu lidských zdrojů v organizaci, a to jak z hlediska případné nadbytečnosti nebo nedostatku u jednotlivých druhů činností. Důležité je však srovnání v celkovém kontextu platového ohodnocení pracovníků v rámci kraje a následné celorepublikové bilance. Dobře nastavená systemizace provázaná s organigramem a organizačním řádem pak umožňuje zřizovateli lépe koordinovat požadavky na lidské zdroje KPO a krytí mzdových prostředků v reálné vazbě na potřeby vyplývající z odborné činnosti KPO nebo při zvyšování výnosů či dosahování vyšší míry soběstačnosti. Systemizace jako nástroj managementu KPO umožňuje dobře plánovat rozvoj lidských zdrojů v organizaci i řešit další personální problematiku v souladu se zákoníkem práce.

N3 Průběžně řešit problematiku bezpečnosti a ochrany měkkých cílů

V souvislosti s mezinárodní situací a aktuálními problémy v ČR nebo při přírodních katastrofách je nutné mít sestavené nebo aktualizované Krizové plány dle jednotlivých oborů a Plány ochrany měkkých cílů v paměťových organizacích kraje. S těmito dokumenty seznámit všechny pracovníky nebo příslušné pracovníky dle povahy věci a současně vytvořit podmínky pro jejich naplňování a finanční dopady. Tyto dokumenty je též nutné v některých oblastech provázat s krizovým řízením kraje nebo příslušnými orgány státní správy v úzké vazbě na schválené vládní dokumenty. Finanční dopady lze dotačně eliminovat ze státního rozpočtu prostřednictvím účelových dotací.

3.2.2 DOPORUČENÍ

V rámci doporučení jsou definovány některé krátkodobé cíle a úkoly, jež jsou potřeba aktuálně řešit. Ty mohou být naplňovány jednak s minimální časovou náročností nebo dle naléhavosti následných vazeb činností. Doporučení vycházejí ze stávajícího právního i kulturně dynamického prostředí a odráží poznatky shora uvedené.

D1 Zrevidovat řídící dokumenty dle aktuálního právního prostředí

D2 Zpracovat individuální koncepce rozvoje KPO v souladu se střednědobým ekonomickým výhledem

D3 Výběrově reflektovat na společenské změny a poptávku společnosti u odborné činnosti

D4 Sestavit hlavní investiční priority za jednotlivé organizace

D5 Stanovit rámce veřejné služby s detekcí odborné činnosti

D6 Vytvořit nástroje pro podporu akviziční činnosti

D7 Průběžně vytvářet podmínky a nástroje komunikaci s veřejností

Cílem analýzy tak bylo sestavení sumáře zobecněných návrhů a doporučení pro zřizovatele, které vycházejí z konkrétních poznatků u tří stanovených oblastí (zřizovatel, management KPO, odborná činnost). Dále detekovat styčné oblasti a bílá místa u jednotlivých odborných oborových činností, vymezit funkční vztahy zasahující a ovlivňující vlastní odbornou činnost KPO. **Výstupy analýzy se kontinuálně promítají do jednotlivých oblastí rozvoje a zohledňují výběr zájmových okruhů strategických cílů uváděných v této koncepci.** Další výstupy analytické části jsou uvedeny v Příloze č. 1 této Koncepce.

3.3 SWOT analýza

Stanovení strategických cílů, oblastí rozvoje a definování dílčích úkolů této Koncepce předcházelo poznání současného stavu organizací, které se odráží v následující SWOT analýze.

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
• Prestiž a jedinečnost organizací, atraktivní sídla • Odbornost pracovníků, specializace odborné činnosti v návaznosti na specifika sbírek • Stabilní jádro pracovních týmů • Kvalitní výstavní program a dramaturgie • Široká nabídka a vysoká poptávka po edukační činnosti • Spolupráce se školami a akademickou sférou • Uplatňování principů národních a mezinárodních standardů a etických kodexů	• Podfinancování v oblasti akvizic • Chybějící personál v oblasti projektového řízení, edukace, správy a ochrany majetku • Nevyhovující podmínky konzervátorských a restaurátorských dílen, restaurování předmětů • Technologické stáří prezentačních prvků • Vyčerpaná kapacita a nevyhovující stav depozitářů • Nedostatečný marketing, propagace a návštěvnický komfort • Informovanost veřejnosti, povinně zveřejňované informace
Příležitosti (O)	**Hrozby (T)**
• Věda, výzkum, inovace ve spolupráci s českými i zahraničními partnery • Expozice reflektující specifika kraje • Významná výročí, celosvětové zasedání ICOM v Praze a kooperace s regiony • Digitalizace a virtuální prezentace • Financování projektů z prostředků EU • Kulturní a kreativní průmysly • Fundraising	• Utlumení činnosti v souvislosti s hospodářskými poměry v ČR • Odliv pracovníků do lépe placených odvětví nebo organizací s benefity pro pracovníky • Stagnace výnosů veřejných rozpočtů • Vysoká konkurence nabídek volnočasových aktivit pro rodiny • Finanční a provozní nejistota v případě výkonu specifických služeb nebo při krytí mandatorních výdajů • Neschopnost konkurovat na trhu s kulturními statky • Bezpečnostní situace

4 HLAVNÍ STRATEGICKÉ CÍLE A OBLASTI ROZVOJE

Resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu Libereckého kraje bude v období 2021–2027 ve svých kulturních příspěvkových organizacích preferovat tyto rozvojové priority:

- Vytvářet podmínky **pro poskytování veřejných kulturních a informačních služeb** paměťových institucí s cílem snižování fyzického, ekonomického a mentálního prahu dostupnosti.
- Podporovat **vědu, výzkum a inovace v paměťových organizacích**, které čerpají z bohatých sbírkových a knihovních fondů, přinášejí nové poznatky o libereckém kraji a podněcují rozvoj moderních technologií pro typická průmyslová odvětví kraje.
- Stimulovat **nové formy edukační činnosti** za využití moderních technologií i dálkového přístupu a reagovat tak na nové výzvy v kulturně-sociologickém prostředí.
- Posilovat a zdokonalovat **bezpečnostní jistoty** zaměstnanců a zvyšovat přímou bezpečnost návštěvníků a ochranu svěřených majetkových a kulturních hodnot.
- I nadále řádně **pečovat o svěřený majetek kraje** v KPO, rozvíjet jejich materiálně-technickou základnu zajišťující zvyšování podmínek pro ochranu muzejních a knihovních fondů a návštěvnického komfortu.
- **Obstát v konkurenčním prostředí lidských zdrojů** a posilovat nástroje managementu a motivaci zaměstnanců s cílem rozvíjet pozitivní vztah zaměstnanců k organizaci.
- Upevňovat **vnější vztahy a partnerství**, sjednocovat komunikační nástroje a vizuální identitu organizací, a přispět k dalšímu rozvoji cestovního ruchu.

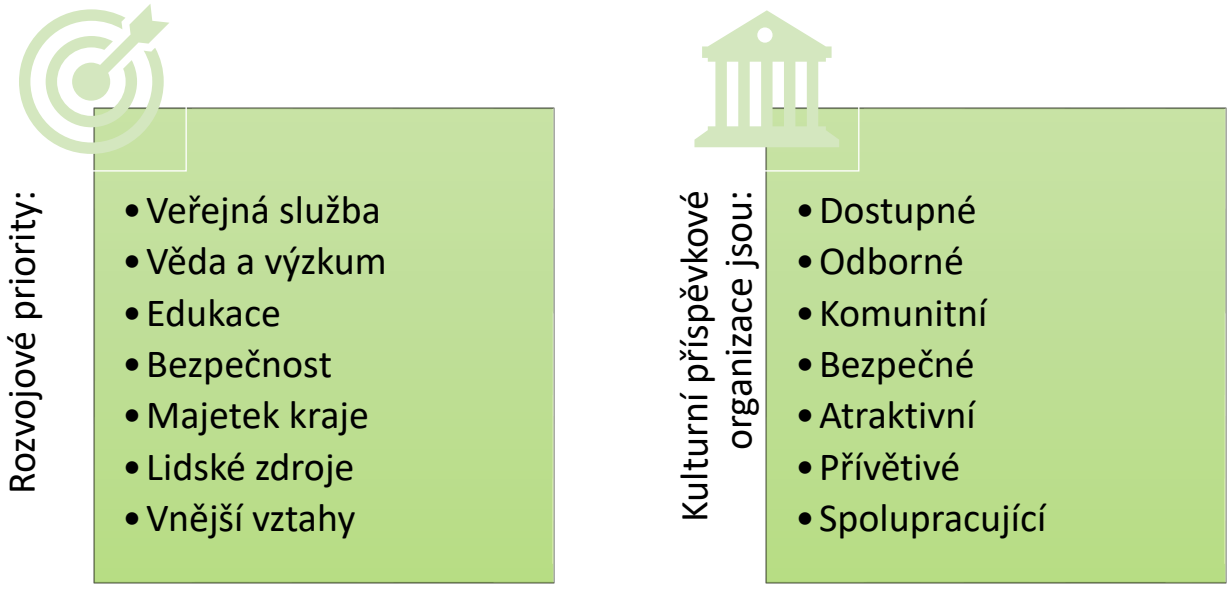

Schéma 3 – Rozvojové priority a hlavní strategické cíle

Tabulka 2 – Přehled oblastí rozvoje a jejich zájmových okruhů

Oblasti rozvoje	Zájmové okruhy
4.1.1 STRATEGICKÉ DOKUMENTY	A) Krajské strategické dokumenty
	B) Státní koncepční dokumenty v resortu kultury
	C) Státní koncepční dokumenty ostatních resortů
4.1.2 VÝKON ZŘIZOVATELSKÝCH FUNKCÍ	A) Vztah zřizovatele a jeho příspěvkových organizací
	B) Zřizovací listiny
	C) Statutární zástupci
4.1.3 MANAGEMENT ORGANIZACE	A) Strategický management
	B) Řízení organizace
	C) Odpovědnost statutárního zástupce
4.2.1 SYSTEMIZACE	A) Statutární zástupci
	B) Vyváženost obslužných a odborných činností
	C) Tarifní srovnání
4.2.2 OPERATIVNÍ PODPORA	A) Zvyšování dovedností
	B) Zapojení veřejnosti do činnosti organizace
	C) Podpora zaměstnanosti
4.2.3 ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY	A) Zdravotní, sociální a kulturní potřeby zaměstnanců
	B) Slaďování osobního a pracovního života
	C) Benefitní participace v KPO
4.3.1 ROZPOČET KRAJE A KRAJSKÝCH PO	
4.3.2 FINANCOVÁNÍ ORGANIZACÍ	A) Rozpočet a jeho střednědobý výhled
	B) Posílení finančních prostředků v závazných ukazatelích rozpočtu
	C) Míra soběstačnosti
4.3.3 ROZVOJ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ ZÁKLADNY	A) Národní investiční plán – Centrální depozitář v Českém Dubu
	B) Hlavní investiční priority hrazené z prostředků kraje
	C) Projekty z fondů EU, EHP a Norska
4.4.1 VEŘEJNÁ SLUŽBA	A) Veřejné služby muzeí a jejich standardy
	B) Veřejné a informační služby KVK
	C) Specifická veřejná služba
4.4.2 BEZPEČNOST A OCHRANA	A) Rizikové oblasti, strategická opatření a bezpečnostní dokumentace
	B) Profesionalizace, prevence a trénink
	C) Technická a technologická bezpečnostní opatření

Oblasti rozvoje	Zájmové okruhy
4.4.3 AKVIZIČNÍ POLITIKA	A) Strategie sbírkotvorné činnosti a akviziční politika
	B) Vyřazování sbírek muzejní povahy
	C) Podpora akviziční činnosti
4.4.4 DIGITALIZACE	A) Centrální projekty digitalizace Libereckého kraje
	B) Strategie a plány digitalizace v KPO
	C) Digitalizace evidencí a kulturního obsahu sbírek muzejní povahy a knihovních fondů
4.4.5 RESTAUROVÁNÍ	A) Zákonná úplatná služba pro vlastníky sbírek
	B) Posílení personální a hmotné výbavy konzervátorských pracovišť
	C) Priority restaurování
4.4.6 VĚDA, VÝZKUM A INOVACE	A) SML jako registrovaná výzkumná organizace dle zákona č. 130/2002 Sb.
	B) Rozvoj vědy a výzkumu v KPO
	C) Archeologický výzkum a rozvoj archeologické památkové péče na území Libereckého kraje
4.4.7 EDUKACE	A) Vytváření podmínek edukace
	B) Edukace žáků
	C) Edukace odborné a laické veřejnosti
4.5.1 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	A) Spolupráce se subjekty v oblasti veřejné diplomacie
	B) Kooperace s partnerskými městy a regiony
	C) Působení KPO v rámci EUREX Euroregionu NISA
4.5.2 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY V OBLASTI ODBORNÉ ČINNOSTI	A) Spolupráce s profesními organizacemi
	B) Spolupráce s akademickými pracovišti
	C) Spolupráce s paměťovými organizacemi
4.5.3 KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ	A) Strategie komunikace a PR
	B) Mediální kampaně
	C) Marketing a společný vizuální styl

4.1 Kulturní management

4.1.1 STRATEGICKÉ DOKUMENTY

KPO jako organizace financované z veřejných rozpočtů využívají k plánování své činnosti rozvojových strategií, které vznikají na úrovni vlády ČR, zřizovatele i v rámci oborů jejich působnosti. V předmětném období budou zapojeny do plnění vybraných úkolů státních, krajských a oborových koncepčních dokumentů zejména v resortu kultury, ale i v dalších dotčených oblastech (školství, ochrana přírody, věda a výzkum, politika zaměstnanosti a konkurenceschopnosti, bezpečnost a integrovaný záchranný systém apod.).[4]

Zájmové okruhy 4.1.1
A) Krajské strategické dokumenty
B) Státní koncepční dokumenty v resortu kultury
C) Státní koncepční dokumenty ostatních resortů

Ad A) Na úrovni Libereckého kraje se rozvoje KPO týkají zejména tyto dokumenty:

- Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021–2027. Dokument byl dne 23. 6. 2020 schválen v Zastupitelstvu Libereckého kraje (usnesení č. 211/20/ZK).
- Koncepce Chytřejší kraj pro Liberecký kraj 2021–2027, schválena Zastupitelstvem Libereckého kraje dne 26. 2. 2019 (usnesení č. 75/19/ZK).
- Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Libereckého kraje 2011–2020, schválena Zastupitelstvem Libereckého kraje dne 22. června 2010 (usnesení č. 201/10/ZK).
- Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením 2021–2024 (v přípravě).
- Akční plán marketingových aktivit cestovního ruchu pro roky 2017–2020.
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I. (Výzva OP VVV 02_16_034 Implementace krajských akčních plánů I (I KAP)).
- Strategický plán rodinné politiky Libereckého kraje, schválený Zastupitelstvem Libereckého kraje dne 28. 8. 2018 (usnesení č. 300/18/ZK).

Ab B) Celostátní komplexní a oborové strategické či koncepční dokumenty, platné v resortu Ministerstva kultury, které se přímo dotýkají úkolů KPO, jsou zejména:

- *Státní kulturní politika ČR 2015–2020* (*s výhledem do roku 2025*), včetně implementačního dokumentu *Plán implementace Státní kulturní politiky 2015–2020*; dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 81 ze dne 3. února 2016.
- Koncepce rozvoje muzejnictví v ČR 2015–2020; dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 655 ze dne 20. srpna 2015.

[4] Vzhledem k faktu, že koncepční období většiny dotčených strategických dokumentů, a to jak na celostátní, oborové, tak krajské úrovni v roce vzniku tohoto dokumentu končí a dosud není nahrazena aktualizovanými pokračovacími dokumenty, jsou místy uváděny tyto materiály, které v době působení této koncepce budou již neaktuálními. Lze ale předpokládat, že budou existovat jejich platné ekvivalenty.

- Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030, dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 840 ze dne 17. srpna 2020.
- Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR 2016–2020, dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 10 ze dne 13. ledna 2016.
- Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity 2016–2022 [NAKI II ČR 2016-2020]; dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 886 ze dne 27. listopadu 2013.
- Koncepce památkové péče v České republice na léta 2017–2020; dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 13 ze dne 9. ledna 2017.
- Strategie digitalizace kulturního obsahu ČR 2013–2020, dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 70 ze dne 30. ledna 2013.

Ad C) KPO se v rámci vybraných oblastí své činnosti dotýkají státních a oborových strategických dokumentů i dalších resortů mimo oblast kultury a ochrany národního kulturního dědictví. Svým výrazným podílem přispívají k plnění strategických cílů ve výchově a vzdělávání, ochraně životního prostředí, ve výzkumu a vývoji, rozvoji cestovního ruchu a kulturních a kreativních průmyslů, např.:

- **MMR** – Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014–2020 včetně Akčního plánu ke Koncepci státní politiky cestovního ruchu 2014–2020, dokument byl přijat usnesením Vlády ČR č. 220/2013.
- **MŠMT** – Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 (2014), dokument byl přijat usnesením Vlády ČR ze dne 9. července 2014 č. 538, navazujícím dokumentem je připravovaná Strategie vzdělávací politiky do roku 2030+.
- **MŠMT** – Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016 až 2020, přijatá usnesením Vlády ČR č. 135 ze dne 17. února 2016
- **MŽP** – Státní politika životního prostředí ČR 2012–2020 [akt. 2016], přijatá usnesením Vlády ČR č. 1026 ze dne 23. listopadu 2016.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-1. **KÚ, KPO** – Při plánování činností řízené KPO akcentovat priority a cíle krajských strategických dokumentů k jejich průběžnému naplňování.

T: *průběžně*

U-2. **KPO** – Zapojit KPO do plnění vybraných úkolů státní kulturní politiky, koncepce rozvoje muzejnictví, koncepce rozvoje knihoven a koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR v resortu kultury.

T: *průběžně*

U-3. **KPO** – Podílet se na plnění vybraných úkolů státních a oborových koncepčních dokumentů mimo resort kultury (zejména MŽP, MŠMT, MMR a dalších resortů).

T: *průběžně*

Dopad do rozpočtu: *bez dopadu***.**

4.1.2 VÝKON ZŘIZOVATELSKÝCH FUNKCÍ

Výkon zřizovatelských funkcí k paměťovým organizacím je realizován věcně příslušným odborem KÚ, kterým je Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Jednotlivé úkony a činnosti se řídí zejména těmito směrnicemi kraje:

- Směrnice Rady Libereckého kraje č. 3/03 k řízení příspěvkových organizací ve znění novelizace č. 2 ze dne 19.11. 2012;
- Směrnice Rady Libereckého kraje č. 01/2007 ke jmenování, hodnocení a k platovým poměrům ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Libereckým krajem ve znění novelizace č. 2 ze dne 19. 12. 2014;
- Směrnice Rady Libereckého kraje č. 2/2016 k zadávání veřejných zakázek ze dne 26. 6. 2019;
- Směrnice Rady kraje č.2/2018 k systému a realizace projektů kraje a organizací zřizovaných či zakládaných krajem spolufinancovaných z fondů EU ze dne 9.1. 2018.

Věcně příslušný odbor prostřednictvím oddělení kultury dále tyto KPO metodicky usměrňuje, řídí, koordinuje a vykonává kontrolní činnost.

V rámci tohoto strategického cíle byly detekovány zájmové okruhy, které zajišťují činnosti mezi zřizovatelem a statutárním zástupcem organizace, reagují na legislativní změny a současně akcentují efektivnější propojení mezi jednotlivými odbory KÚ pro naplňování potřeb i rozvoje jednotlivých KPO. V rámci těchto zájmových okruhů byly definovány dílčí úkoly.

Zájmové okruhy 4.1.2
A) Vztah zřizovatele a jeho příspěvkových organizací
B) Zřizovací listiny
C) Statutární zástupci

Ad A) **Obecně lze konstatovat, že realizace činností dle příslušných Směrnic kraje je zcela dostačující a primárně nevyvolává sporné úkony.** Vztah zřizovatele je vymezen. Příslušné směrnice jsou sestaveny bez nadbytečných byrokratických úkonů ve srovnání s jinými zřizovateli z řad Krajských úřadů. Jsou plně funkční s vysoce přívětivým přístupem k managementu PO, kterému dává přiměřenou míru pro vlastní rozhodování, řízení organizace i podílu na jejím budoucím rozvoji.

Ad B) Jednou z nejdůležitějších agend výkonu zřizovatelských funkcí je vedení a aktualizace zřizovacích listin, a to s přímým dopadem i právními důsledky při vykonávaných činnostech v jednotlivých KPO. Zřizovací listiny průběžně reagují na vymezení majetku nebo hlavního účelu a předmět činnosti KPO. **Z důvodu právní jistoty je potřebné provést analýzu a doplnění zřizovacích listin z hlediska legislativních či dalších změn. S tím souvisí i vedení zakládací dokumentace**, která mnohdy mapuje kontinuálně vývoj organizace nebo je zcela nezbytná z hlediska právního prostředí České republiky a naplňování související legislativy nebo mezinárodních úmluv či výzkumů provenience spravovaného kulturního majetku. Mnohé zásahy státu do dalších práv, soudní judikatura a oborové zkušenosti vyzývají k obezřetnosti. **Úplná**

dokumentace právních aktů, učiněných při převodu organizací ze státu na vyšší územně samosprávný celek, dokud jej on sám přímo nezřizoval, je proto pro zřizovatele nepostradatelná.

Ad C) Statutární zástupci organizací plně odpovídají za činnost, hospodaření a majetek svěřený organizaci. Se zvyšujícími se nároky a komplikovanou legislativou by měl být v rámci kraje nastaven komfortnější systém jejich hodnocení a odměňování, neboť přijímají vysokou míru odpovědnost včetně možných trestně právních dopadů. **Pololetní hodnocení ředitelů zvyšuje administrativní náročnost úřadu a současně z hlediska efektivity a současných trendů v oblasti řízení lidských zdrojů již nemá opodstatnění.** Vhodnější je z hlediska efektivity i kvality procesů kombinace ročního hodnocení činnosti organizace s komplexním hodnocením šestiletého funkčního období výkonu manažerské činnosti dle schválené koncepce rozvoje jednotlivých KPO.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-4.	**KÚ** – Metodicky usměrňovat organizace zejména v oblastech vyplývajících v aktuálních legislativních změnách a uplatňovat zásady rovnosti mužů a žen dle národních dokumentů. ***T:** průběžně*
U-5.	**KÚ** – Aktualizovat vnitřní předpis a provádět šestileté vyhodnocení manažerské činnosti ředitelů a naplňování cílů koncepce organizace, provádět roční hodnocení činnosti organizace nebo pololetní hodnocení plnění úkolů – ve vazbě na plnění dílčích plánů činnosti a jejich odměňování. ***T:** 2022*
U-6.	**KPO** – Pravidelně předkládat roční plány činnosti a zprávy o činnosti organizace vycházející ze schválených koncepčních dokumentů kraje a jeho organizací. ***T:** každoročně*
U-7.	**KÚ, KPO** – Provést analýzu a doplnění zřizovacích listin z hlediska legislativních a dalších změn, s akcentem k působnosti muzejního a knihovního zákona, včetně zajištění kopií dokumentů o převodu organizací. ***T:** 2021*
U-8.	**KPO** – Zapojit KPO do koncipování procesu tvorby krajských strategických dokumentů (např. Koncepce cestovního ruchu, Koncepce environmentálního vzdělávání ad.). ***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu: U-4, U-5** a **U-7** v rámci rozpočtu KÚ, **U-6** a **U-8** bez dopadu.*

4.1.3 MANAGEMENT ORGANIZACE

Řízení kulturních organizací v současném právním prostředí aktuálně představuje profesionalizovanou činnost, která je úzce spojena s trestněprávní odpovědností statutárního orgánu při správě majetku kraje a výkonu veřejné služby. I přes tuto vysokou náročnost, časovou vytíženost a osobní zodpovědnost není profese manažera v kulturních organizacích dostatečně veřejností vnímána a nemá doposud vytvořeny v rámci ČR dostatečné podmínky, které se též dle jednotlivých krajů výrazně liší. Liberecký kraj jako zřizovatel klade vysoké nároky na management svých kulturních organizací a současně vytváří další vhodné podmínky pro tuto multidisciplinární činnost, přičemž důsledně dbá na účelné a hospodárné nakládání se svěřeným majetkem a uplatňuje kontrolní mechanismy v jednotlivých KPO.

Zájmové okruhy 4.1.3
A) Strategický management
B) Řízení organizace
C) Odpovědnost statutárního zástupce

Zřizovatel též pro koordinaci zřizovatelských funkcí, efektivnější správu a řízení svých KPO ustanovil Komise Rady kraje pro kulturní organizace, podrobně na https://liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/rada/komise-rady-libereckeho-kraje. Přestože jednotliví ředitelé mají dostatečné rozhodovací pravomoci, nelze vybrané oblasti řešit na úrovni manažerských rozhodnutí v jednotlivých KPO, neboť by nepřinesly dostatečné efekty jak ekonomické, tak i provozní. Vybrané problematiky je důvodné řešit dle nástrojů strategického managementu na centrální úrovni zřizovatele (např. oblast bezpečnosti, mzdové politiky, zaměstnanosti, ekonomického zdraví KPO, IT apod.), ale též na úrovni zřizovatele klást důraz na využívání nástrojů strategického řízení přímo v organizacích.

Při řízení organizace je stále zapotřebí akcentovat a vymezovat řídící procesy a vztahy, promítat je do pravidelně aktualizované vnitřní předpisové základny vzájemně propojené a aplikovatelné dle aktuálního právního prostředí. U středně velkých organizací nad 30 zaměstnanců bude nutné ve spolupráci se zřizovatelem revidovat stupně řízení a změny pak promítnout do organigramu a organizačního řádu institucí. KPO dbají na tzv. „vnitřní kulturu organizací“ a podporují dobré zaměstnanecké vztahy.

Pravidelné zapojování zaměstnanců do tvorby koncepčních dokumentů a využívání zkušeností svých poradních orgánů je dobrým předpokladem personální a odborné stability organizace. Statutární orgány KPO berou na zřetel mezinárodní i národní oborové profesní a etické standardy.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-9. **KPO** – Zpracovat koncepci rozvoje příspěvkové organizace v souladu s Koncepcí rozvoje KPO na léta 2021–2027 a dalšími oborovými koncepčními dokumenty.

***T:** 2021*

U-10. **KÚ, KPO** – Využívat nástrojů strategického řízení při řešení zásadních společných témat nebo dílčích problematik v organizaci.

***T:** průběžně*

U-11. **KPO** – Aktualizovat řídící procesy v organizaci, propojit je s vnitřní předpisovou základnou, redefinovat stupně řízení a provést aktualizaci organigramů ve vazbě na systemizaci a organizační řád.

***T:** 2022–2024*

U-12. **KPO** – V rámci kraje sjednotit způsob zveřejňování povinných informací prostřednictvím systému s dálkovým přístupem dle příslušných právních předpisů (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, muzejní zákon, GDPR).

***T:** 2022*

U-13. **KPO** – Akcentovat a naplňovat etické hodnoty, stanovené zejména etickými kodexy (ICOM Etický kodex pro muzea, ICOM Etický kodex pro přírodovědná muzea, Kodex etiky českých knihovníků ad.), společenskou zodpovědnost organizace a tzv. „firemní kulturu“.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** bez dopadu, **U-10** v rámci rozpočtu KPO.*

4.2 Lidské zdroje

4.2.1 SYSTEMIZACE

Systemizace organizací je důležitým nástrojem pro management organizací, ale i nezbytným prostředkem zřizovatele pro stanovení závazných ukazatelů rozpočtu organizace. Systemizace není nezbytná, ale běžná praxe při řízení kulturních organizací ukazuje její jednoznačné výhody. Propojuje řídící vztahy s procesy a činnostmi v organizaci a udává souhrnný přehled o základním (tarifním) ohodnocení pracovních pozic, přehledu odborných pozic i kumulaci činností na dílčích pracovních pozicích.

Ve státních kulturních organizacích byla průběžně zaváděna nejprve v Národním památkovém ústavu, následně v roce 2016 i v muzejních organizacích a dalších kulturních zařízeních. Její používání jednoznačně přispělo:

- k rovnováze výkonu obslužných a odborných činností v organizacích, zamezení kumulace činností na úkor odborné práce a objektivnímu doplnění chybějících funkčních míst;
- k postupnému narovnání platových poměrů napříč spektrem charakteristických organizací zřizovatele;
- k posílení a zkvalitnění řídících procesů v organizacích na všech stupních řízení.

Dobře nastavená systemizace provázaná s organigramem a organizačním řádem pak umožní zřizovateli lépe koordinovat požadavky na lidské zdroje KPO a krytí mzdových prostředků v reálné vazbě na potřeby vyplývající z odborné činnosti KPO, nebo při zvyšování výnosů či dosahování vyšší míry soběstačnosti. Systemizace jako nástroj managementu KPO umožní dobře plánovat rozvoj lidských zdrojů v organizaci i řešit další personální problematiku v souladu se zákoníkem práce nebo při kolektivním vyjednávání.

V souvislosti s touto koncepcí byla prvně v organizacích kraje zpracována systemizace zachycující aktuální stav a možný rozvoj (viz Příloha 2). Má informativní charakter, nezakládá vznik oprávněných nároků ze strany KPO vůči zřizovateli, finanční dopady je nutné řešit dle standardních postupů se zřizovatelem.

Pro další postup v oblasti lidských zdrojů je třeba zacílit na definované zájmové okruhy.

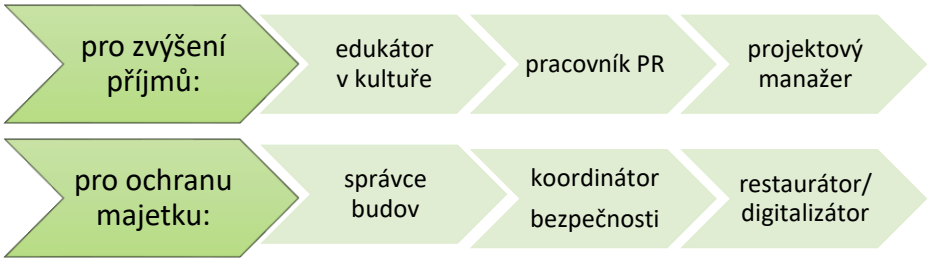
Zájmové okruhy 4.2.1
A) Statutární zástupci
B) Vyváženost obslužných a odborných činností
C) Tarifní srovnání

Dalším ukazatelem v rámci systemizace je užívání krátkodobých pracovních pozic, které mnohdy nahrazují místa kmenová, nebo suplují zcela chybějící funkce ve struktuře organizace. Mnohá z nich však mají zásadní vliv na bazální provoz organizace, respektive na příjmovou část jejich rozpočtu.

Schéma 4 – Lidské zdroje – Odměňování managementu srovnatelných veřejných organizací

Schéma 5 – Příklady chybějících pozic v KPO

Cílem je průběžně dosahovat rozvoje v oblasti lidských zdrojů, etapovitého řešení situace a zamezování odlivu kvalifikovaného personálu.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-14. **KÚ** – Zřídit funkční místa statutárních orgánů u MČRT a VMG dle aktuální systemizace.

***T:** 2021*

U-15. **KÚ, KPO** – Realizovat rozvoj funkčních míst v organizaci dle aktuální systemizace. Provést aktualizaci systematizace v souvislosti s organizačními změnami a uskutečnit změny funkčních míst v oblasti nižšího managementu KPO.

***T:** 2022–2027*

U-16. **KÚ** – Na základě zpracované aktuální systemizace zpracovat srovnávací studii funkčních míst v organizacích a přijmout odpovídají opatření ke srovnatelnému odměňování za výkon stejných činností.

***T:** 2022*

***Dopad do rozpočtu: U-14** – zřízení dvou funkčních míst ve 12. tarifní třídě představují 1.170 tis. Kč/ročně mzdových nákladů včetně odvodů. **U-15** bude řešen dle aktuálních a akceptovaných požadavků KPO. **U-16** v rámci rozpočtu zřizovatele.*

4.2.2 OPERATIVNÍ PODPORA

Rozmanitost projevů kultury a lidská solidarita se může plně uplatňovat při operativní podpoře v oblasti lidských zdrojů v kulturních organizacích. Jsou to zejména muzea a knihovny, které významnou měrou přispívají k naplňování smyslu lidské činnosti při jeho volnočasových aktivitách, krizových životních situacích či edukačním rozvoji formálního a neformálního vzdělávání.

KPO využívají při svých činnostech možností zapojování nezaměstnaných v místě sídla organizace, zejména v případě MČRT, zaměstnávání handicapovaných osob i využívání odborných praxí žáků a studentů při podpoře odborné činnosti. Toto vzájemné propojení osob žijících v regionu s KPO pak jednoznačně zvyšuje její etický kredit a podporuje místní vztahy. Pro vytváření vlastní identity KPO při práci s veřejností jsou stanoveny tyto zájmové okruhy:

Zájmové okruhy 4.2.2
A) Zvyšování dovedností
B) Zapojení veřejnosti do činnosti organizace
C) Podpora zaměstnanosti

Zvláštní uznání si zasluhuje podpora dobrovolnictví, které dnes patří mezi standardní činnosti muzeí i knihoven se silným socioekonomickým nábojem a lze jej aplikovat při péči o zachování kulturního dědictví a pořádání kulturních akcí nebo pomoci zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, pomoci při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase[5].

Vzájemná interakce a vazba na rozdílné sociální skupiny stimuluje v kulturním prostředí kreativitu i podněcuje kladný přístup k místním i regionálním hodnotám a současně posiluje dlouhodobě podhodnocované oblasti činností v KPO.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-17. **KPO** – Podporovat další dovednosti zaměstnanců s nižší kvalifikací.

***T:** průběžně*

U-18. **KPO** – Zavést a realizovat dobrovolnické programy dle národní metodiky podpory dobrovolnictví.

***T:** průběžně*

U-19. **KPO** – Aktivně využívat dalších možností lidských zdrojů (Úřady práce, odborné praxe, zaměstnávání handicapovaných osob).

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu: U-17** a **U-18** v rámci rozpočtu KPO, **U-19** bez dopadu.*

[5] Viz zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů.

4.2.3 ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

Zaměstnanecké benefity mají stále větší podíl na rozhodování zaměstnanců při volbě zaměstnavatele či o dlouhodobém setrvání v pracovním procesu. Z aktuálních průzkumů jednoznačně vyplývá, že zaměstnanci dávají stále častěji přednost benefitnímu systému před výší finančního ohodnocení. Proto dobře nastavený benefitní systém přispívá k udržení stěžejních pracovníků v organizaci i k motivaci výkonu kmenových zaměstnanců.

Platná legislativa[6] a metodika[7] významně posiluje udržitelnost či rozšiřování benefitů a prostředí kulturních organizací je postupně uplatňuje a aplikuje pro své zaměstnance. I zřizovatelé kulturních organizací vytvářejí pro ně podmínky nebo metodickou podporu[8].

Zájmové okruhy 4.2.3
A) Zdravotní, sociální a kulturní potřeby zaměstnanců
B) Slaďování osobního a pracovního života
C) Benefitní participace v KPO

Zatímco flexibilita pracovní doby (pružná pracovní doba, částečný úvazek, stlačený pracovní týden, sdílený pracovní úvazek, konto pracovní doby) a flexibilita z hlediska místa výkonu práce (práce z domova, práce na dálku, zdravotní/indispoziční volno) jsou KPO poskytovány ve větší míře, ostatní finanční benefity zcela minimálně.

[6] Např. centrálně zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů zákon ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 127/2015 Sb., jímž se mění zákon o dětské skupině, dále například Směrnici Rady 97/81/ES o Rámcové dohodě o částečném pracovním úvazku a Směrnice Rady 1999/70/ES o pracovních poměrech na dobu určitou.

[7] Např. Metodika slaďování pracovního a rodinného života pro potřeby zaměstnavatelů ve státní správě a samosprávě vydaná MPO.

[8] Např. Kraj Vysočina a jím vydaná Metodika opatření na podporu slaďování rodinného a pracovního života – Příručka pro personální práci příspěvkových organizací Kraje Vysočina.

Tabulka 3 – Zaměstnanecké benefity v KPO (stav 2020)

KPO	Stravenky	Penzijní připojištění	Životní připojištění	Příspěvek na tábor	Příspěvek na dovolenou	Příspěvek na léky a kulturu	Příspěvek na dopravu	Bezúročná půjčka	Ostatní finanční příležitostné benefity	Indispoziční volno placené	Pružná pracovní doba	Práce z domova	Ostatní nefinanční a jiné benefity
KVK	90 Kč	–	–	800 Kč	–	–	–	–	ano	2	ano	ano	ano
OGL	80 Kč	–	–	–	–	–	–	–	–	3	ano	ano	ano
SML	70 Kč	100 Kč	–	800 Kč	–	–	–	ano	–	3	ano	ano	ano
MČRT	100 Kč	–	–	–	–	–	–	–	2000 Kč /ano	4	–	–	ano
VMG	60 Kč	–	–	–	–	–	–	–	–	–	ano	–	ano

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-20. **KPO** – Nastavit způsob zvyšování profesní kvalifikace jako motivačního nástroje zaměstnanců.

***T:** 2023*

U-21. **KPO** – Spolupracovat s ostatními KPO na poskytování vzájemných služeb jako dalších zaměstnaneckých benefitů.

***T:** průběžně*

U-22. **KPO** – Zacílit se na poskytování daňově výhodných a neutrálních benefitů, ve spolupráci se zřizovatelem dle platné legislativy posilovat FKSP a rozšířit benefity pro kmenové zaměstnance.

***T:** od 2023*

***Dopad do rozpočtu:** V rámci rozpočtu KPO.*

4.3 Financování a investice

4.3.1 ROZPOČET KRAJE A KRAJSKÝCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Liberecký kraj hospodaří s rozpočtem přesahující 3,5 mld. Kč se vzestupnou bilancí příjmů v rámci střednědobého výhledu. Na straně výdajů jsou ve střednědobém výhledu rozpočtu kvantifikovány a „valorizovány" zejména mandatorní výdaje kraje, tedy především výdaje na:

- provoz zřízených příspěvkových organizací,
- zajištění dopravní obslužnosti autobusové i drážní,
- provoz krajského úřadu,
- úhrady splátek jistin a úroků z přijatých úvěrů.

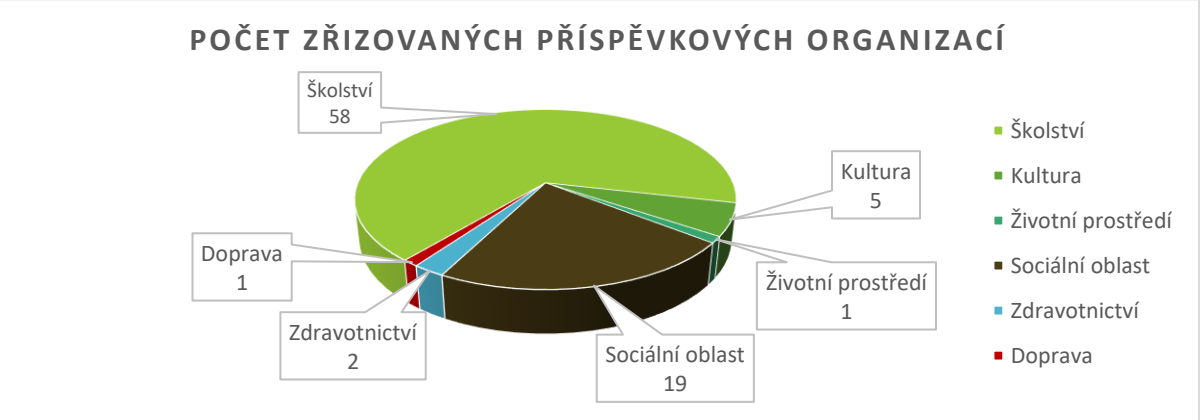
Kraj transparentním způsobem ve vztahu k veřejnosti vykazuje příjmy i výdaje a celkové finanční rozpočtové zdraví[9], včetně dobře hospodařících příspěvkových organizací. Kulturní příspěvkové organizace kraje mají pro výkon veřejné služby vhodné ekonomické podmínky a na rozdíl od ostatních odvětví v souvislosti s decentralizací kultury jim stát neposkytuje kontinuální finanční podporu provozu. Muzea a knihovny jsou tak odkázány zcela na svého zřizovatele a možnost získávat účelové příspěvky nebo dotace zejména od organizačních složek státu, na které však není právní nárok. Kraj se svými příspěvkovými organizacemi je též úspěšný při získávání finančních prostředků z fondů EU.

Následně uvedené statistické údaje mají pouze informativní charakter a bez hlubšího rozboru a vztahových souvislostí z nich nelze dovozovat závěry s ekonomickým dopadem.

Dílčí úkol v oblasti rozvoje:

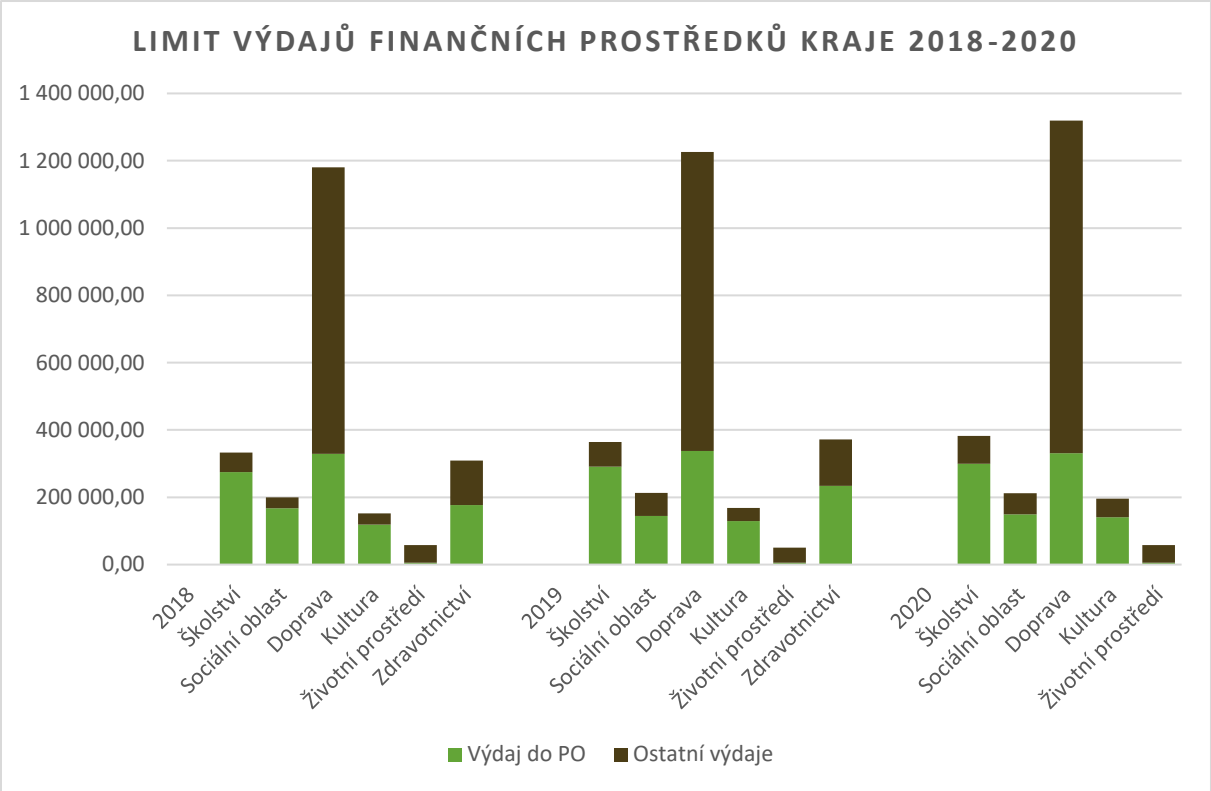
U-23.	Trvale podporovat rozvoj krajských kulturních příspěvkových organizací.

Dopad do rozpočtu: V rámci možností rozpočtu Libereckého kraje.

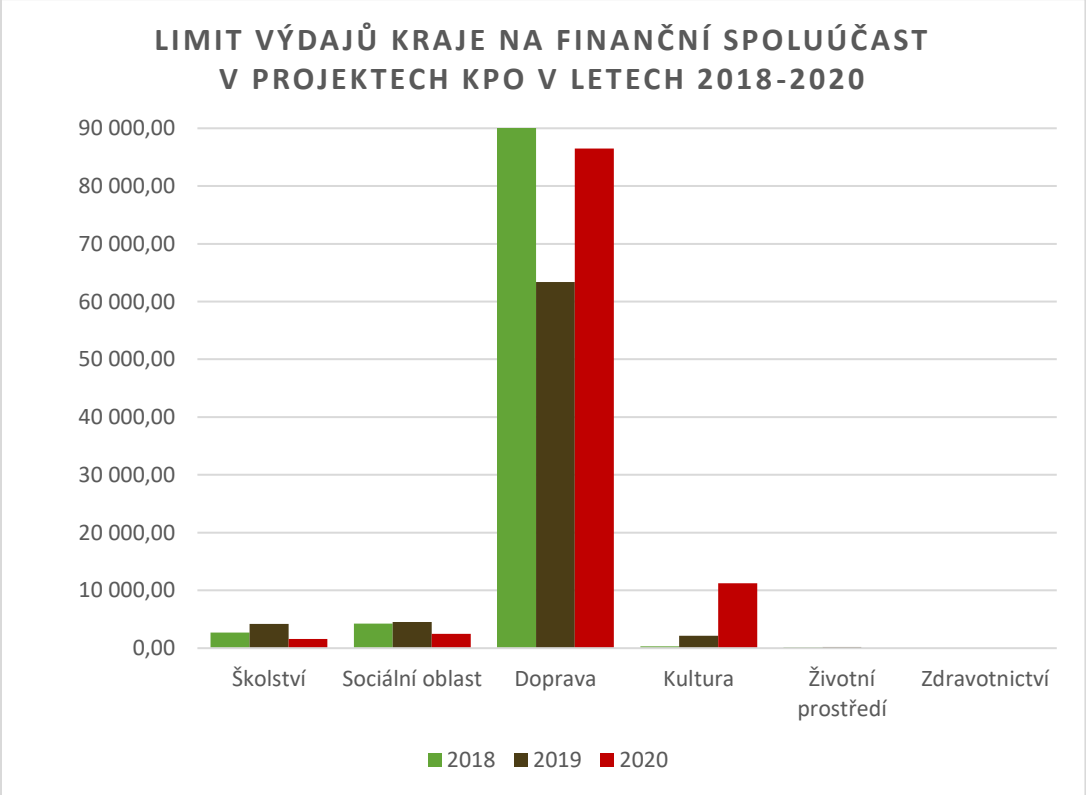

Graf 6 – Počet příspěvkových organizací zřizovaných Libereckým krajem dle resortů (Neobsahuje počet organizací s majetkovou účastí kraje)

[9] Podrobně viz Střednědobý výhled rozpočtu kraje a rozpočty Libereckého kraje zveřejněné na https://ekonomicky-odbor.kraj-lbc.cz/.

Graf 7 – Limit výdajů finančních prostředků kraje dle odvětví v letech 2018–2020

Graf 8 – Limit výdajů kraje na finanční spoluúčast při čerpání finančních prostředků z fondů EU, EHP a Norska krajskými PO dle odvětví v letech 2018–2020

4.3.2 FINANCOVÁNÍ ORGANIZACÍ

Rozpočet organizací vychází ze střednědobého výhledu kraje, zohledňuje specifika jednotlivých organizací a jejich rozvoj prostřednictvím dílčích projektů, vázaných převážně na dotační řízení.

Mezi hlavní rizika manažerské činnosti zásadně ovlivňované ekonomickou nejistotou patří:

- Absence účelově vázaných finančních prostředků pro povinný podíl u dotačních řízeních malého rozsahu.
- Absence finančních prostředků na projektovou a předprojektovou přípravu.
- Absence krytí některých mandatorních výdajů zejména v oblasti energií, mezd a některých služeb – zejména v případě MČRT a VMG.
- Absence soustavného budování peněžních fondů.
- Absence možnosti zajištění kvalitních specifických služeb na úkor cenové výhodnosti.

Pro nastávající období byly stanoveny dlouhodobé úkoly pro stabilizaci rozpočtů některých organizací a posílení příjmů zejména v dotační oblasti, kterou organizace řádně a stále ve větší míře využívají.

Při stanovení rozpočtu organizací by bylo vhodné přihlížet i k míře mandatorních výdajů bezpodmínečně nutných pro základní a návštěvnický provoz organizací.

Vysoká míra soběstačnosti některých organizací pak způsobuje značné finanční výpadky při nepředvídatelných celospolečenských bezpečnostních situacích, s vysokým dopadem na úhrady některých mandatorních výdajů.

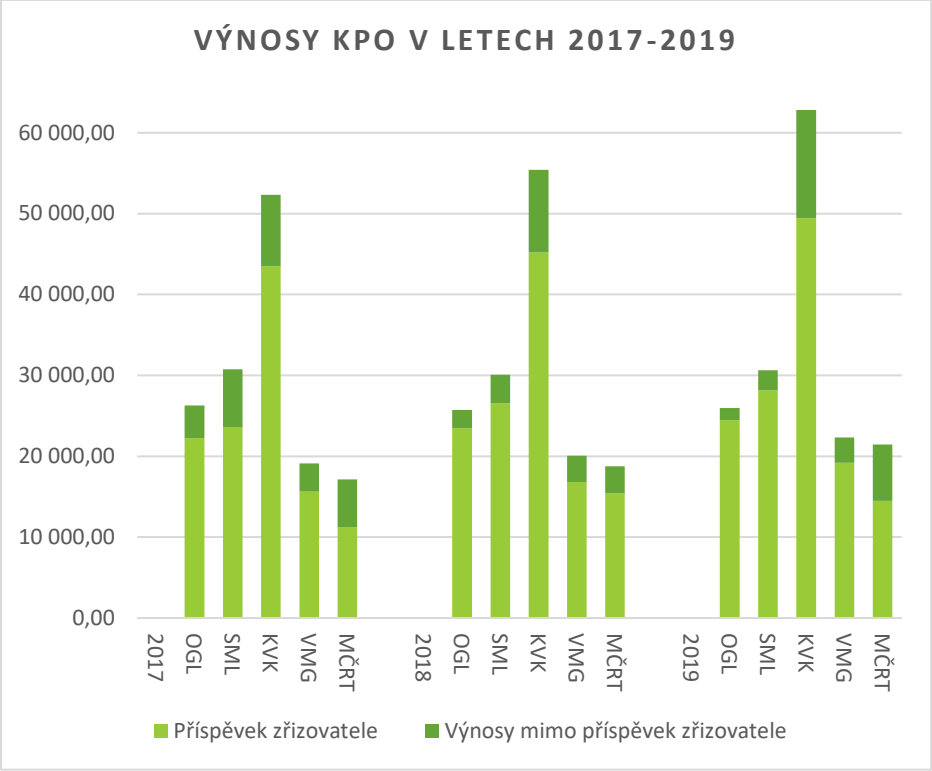
Zájmové okruhy 4.3.2
A) Rozpočet a jeho střednědobý výhled
B) Posílení finančních prostředků v závazných ukazatelích rozpočtu
C) Míra soběstačnosti

KPO čerpají finanční prostředky z národních dotačních zdrojů, zejména programů MK: *Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví*, *Akviziční fond*, *Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií*, *Podpora expozičních a výstavních projektů*, program *Veřejné informační služby knihoven*, program *Kulturní aktivity* atd. a jsou velice úspěšní při získávání finančních prostředků EU, EHP a Norska. Cílem je též větší zapojení KPO do projektů mecenátu, donátorských aktivit a materiálního dárcovství.

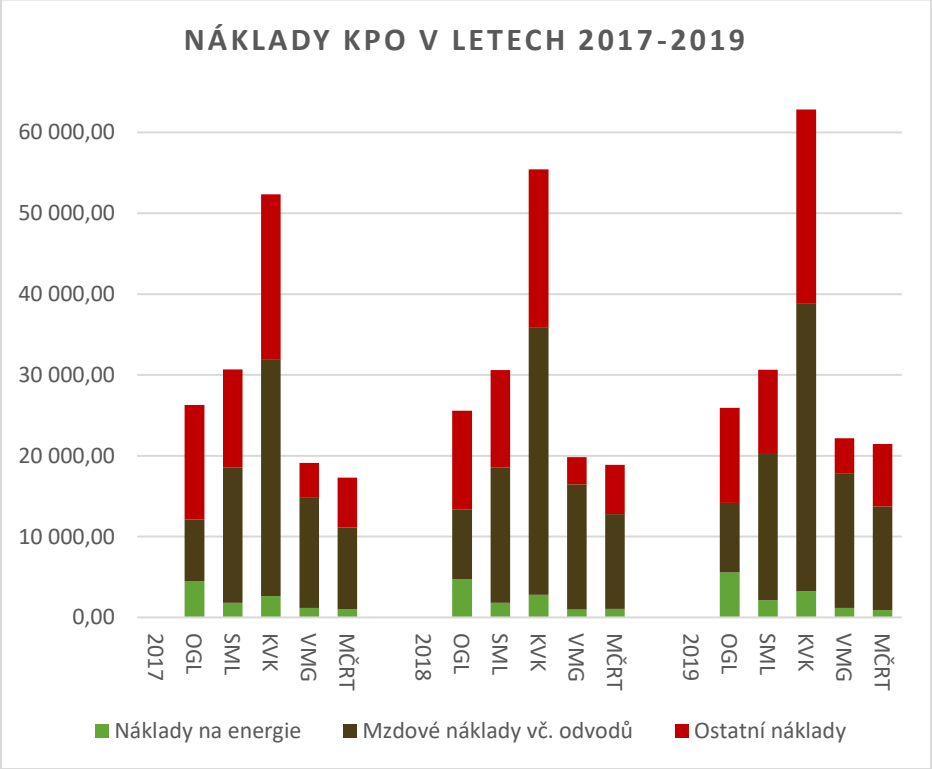
Tabulka 4 – Úspěšnost KPO v žádostech o evropskou podporu v letech 2017–2020

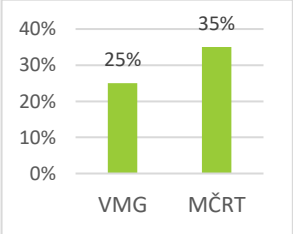
KPO	Počet projektů	Celkový objem čerpaných prostředků
KVK	1	1 171 000,00 Kč
MČRT	3	45 850 936,00 Kč
SML	6	201 920 780,78 Kč
Celkem	**10**	**248 942 716,78 Kč**

KPO vykazují dostatečnou míru příjmů, mají však i v tomto ohledu další příjmový potenciál. Příspěvek zřizovatele tak významně přispívá k plnění jejich veřejné služby.

Grafy 9 a 10 – Výnosy a náklady KPO v letech 2017–2019

Graf 11 – Organizace s dlouhodobou mírou soběstačnosti

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

4.3.2.1 Rozpočet organizací

U-24. **KÚ** – Zajistit rozpočet organizací a jeho střednědobý výhled na stávající nebo vzestupné úrovni a nastavit parametry pro dlouhodobé (inflační) posílení rozpočtu o 5 % na rozvoj a obnovu služeb.

***T:** průběžně*

U-25. **KÚ** – Omezit rizika v MČRT, VMG při financování mandatorních výdajů, zejména platů a energií vázaných na příjmy organizace.

***T:** 2022*

U-26. **OGL, SML, VMG, MČRT** – Dosahovat míry soběstačnosti kulturních organizací na evropském cca 20 % průměru a u předem stanovených činností v organizaci dlouhodobě sledovat míru soběstačnosti (edukace, publikační činnost atp.).

***T:** průběžně*

U-27. **KÚ** – Při plánování rozpočtu zohledňovat zajištění dostatečných finančních prostředků na povinné podíly organizací v dotačních programech (viz U-29 a U-78).

***T:** průběžně*

U-28. **KÚ** – Soustavně poskytovat finanční prostředky na zajištění sezónních a projektových činností, které nemohou být vykonávány kmenovými zaměstnanci.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** Úkoly **U-24** a **U-28** budou řešeny v rámci rozpočtů zřizovatele a KPO. Navýšení rozpočtů KPO u **U-25** představuje 2.100 tis. Kč/ročně (MČRT 900 tis. Kč, VMG 1.200 tis. Kč). **U-27** – viz **U-29** a **U-78**.*

4.3.2.2 Čerpání dotací a příspěvků z národních (resortních) programů

U-29. **KÚ** – Navýšit rozpočty organizací o účelovou částku 150 tis. Kč na povinnou spoluúčast v dotačních programech MK.

***T:** každoročně*

U-30. **KPO** – Každoročně uplatňovat projekty v oblasti ochrany, péče a prezentace sbírek a knihovních fondů v dotačních programech MK.

***T:** průběžně*

U-31. **KPO** – Ve specifických oblastech činnosti uplatňovat realizaci projektů z dotačních programech dalších resortů (MŽP, MPSV, MŠMT ad.).

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu: U-27** má dopad do rozpočtu 750 tis. Kč / ročně. Úkoly **U-30** a **U-31** v rámci rozpočtu KPO.*

4.3.2.3 Užití nestátních fondů

U-32. **KPO** – Využívat možností financování individuálních projektů zejména v oblasti kulturně-výchovné činnosti z prostředků nadací a nadačních fondů.

***T:** průběžně*

U-33. **KÚ, KPO** – Aktivně vyhledávat nové potenciální mecenáše a donátory KPO. Vytvářet příležitosti pro privátní podporu z jejich strany.

***T:** průběžně*

U-34. **KPO** – Účelně využívat možností posílení zdrojů organizace prostřednictvím společností přátel. U specifických projektů zvažovat možnosti realizace prostřednictvím komunitního financování (crowdfundingu).

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** dle reálných možností.*

4.3.3 ROZVOJ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ ZÁKLADNY

KPO mají ve správě nemovité objekty a pozemky, zapsané v majetku Libereckého kraje i pronajaté od jiných subjektů (většinou místní samosprávy). Organizace rovněž pořizují další hmotný a nehmotný majetek – zejména specializovaný nábytek a přístrojové vybavení. Pro trvalé a udržitelné dosahování účelů, pro který jsou KPO zřizovány, je základní podmínkou pečovat o rozvoj této materiálně-technické základny, tj. setrvale dbát na stavebně-technický stav objektů a provádět jejich rekonstrukce, vybavovat objekty pokročilými technologiemi zejména v oblasti sledování klimatu, zabezpečovacích systémů a osvětlení, pořizovat bezpečný ukládací nábytek a vitríny, které splňují požadavky preventivní konzervace a vysoký standard přístrojového vybavení pro digitalizaci, konzervování a restaurování.

Péče o rozvoj materiálně-technické základy má i další rovinu, a to že KPO v naprosté většině pečují o nemovité objekty, požívající památkové ochrany, a jsou tak zároveň i důležitou součástí kulturního dědictví ČR. To však rovněž představuje mimořádnou náročnost stavebních rekonstrukcí těchto objektů.

Ve sledovaném období let 2017–2019 KPO, resp. Liberecký kraj jejich prostřednictvím, uskutečnil investiční akce v celkovém objemu 28,25 mil. Kč.

Tabulka 5 – Výše vynaložených investičních prostředků v KPO v letech 2017–2019 (v tis. Kč)

		Vynaložené investiční prostředky		
		2017	**2018**	**2019**
A.	Oblastní galerie Liberec	78,71	3 733,73	5 433,67
B.	Severočeské muzeum v Liberci	2 463,93	2 584,32	4 518,39
C.	Krajská vědecká knihovna v Liberci	107,84	665,23	2 453,08
D.	Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě	29,31	928,86	1 712,13
E.	Muzeum Českého ráje v Turnově	53,77	1 849,96	1 633,24
	Celkem	**2 733,56**	**9 762,10**	**15 750,51**

K nejvýznamnějším počinům patřila modernizace Severočeského muzea v Liberci (I. a II. etapa) a výstavba nového výstavního pavilonu pro expozici Horolezectví Muzea Českého ráje v Turnově.

Zdroji financování těchto investičních akcí jsou jednak prostředky Libereckého kraje, jednak organizace společně se zřizovatelem využívají možností financování z projektových prostředků EU (zejména program IROP) a EHP/Norska nebo přeshraniční spolupráce. Stejně tomu bude i v období realizace této Koncepce.

V případě financování akce ze zdrojů EU a EHP/Norsko je předpokladem vlastní finanční spoluúčast žadatele na její realizaci, která je účelově poskytnuta z prostředků kraje, stejně jako musí být pokryto předfinancování těchto projektů, přičemž tyto nástroje jsou standardně využívány. KPO však rovněž musí na vlastní náklady zajistit projektovou přípravu investičních akcí, tato připravenost je pak předpokladem úspěšného získání finanční podpory. Samostatnou kapitolou problematiky jsou pak výběrová řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, jejichž proces je v případě rozsáhlých investičních akcí mimořádně náročná.

V období realizace koncepce budou KPO společně se zřizovatelem realizovat investiční akce dle předloženého plánu a finančních možností zřizovatele (viz *Příloha 3 – Indikativní seznam investičních akcí KPO Libereckého kraje v letech 2021–2027*). Tento seznam bude aktualizován v průběhu období 2021–2027

nebo dle naléhavosti potřeb KPO. Obě strany budou průběžně monitorovat možnosti vnější podpory projektů KPO a zajišťovat dostatečné finanční prostředky pro projektovou přípravu a realizaci akcí.

Zájmové okruhy 4.3.3
A) Národní investiční plán – Centrální depozitář v Českém Dubu
B) Hlavní investiční priority hrazené z prostředků kraje
C) Projekty z fondů EU, EHP a Norska

Kapitola je členěna dle zdrojů finančních prostředků investičních akcí. Příloha 3 obsahuje indikativní seznam investičních akcí, sestavený dle aktuálního plánu investic KPO. Seznam má informativní charakter pro budoucí rozhodování zřizovatele, bude průběžně vyhodnocován a aktualizován k termínu aktualizace této Koncepce (viz kapitolu 6.).

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

4.3.3.1 Národní investiční plán – Centrální depozitář v Českém Dubu

U-35. **KÚ, KPO – Novostavba Centrálního depozitáře pro muzea a galerii Libereckého kraje v Českém Dubu** – velikost investice: 220 mil. Kč.[10]

V současné době využívají muzejní KPO celkem osmnáct decentralizovaných depozitářů. Stávající depozitáře jsou nevyhovující – neodpovídají dispozičně ani staticky, nelze zajistit optimální podmínky pro uložení sbírkových předmětů z hlediska klimatu nebo bezpečnosti a jejich provoz je energeticky náročný. Zároveň je již vyčerpána jejich akviziční rezerva. Zbudování nového centrálního depozitáře poskytne optimální podmínky pro uložení sbírek dle jejich materiálového složení, sníží provozní náklady a umožní jejich rozvoj a může též zajistit prostory i pro KVK.

V období realizace této Koncepce bude řešeno vlastnictví pozemku, budou zajišťována výběrová řízení na projektanta, TDI a dodavatele stavby, popřípadě na další dodavatele (odborné stěhování sbírkových předmětů, dodávky obalových transportních a úložných obalů apod.). Zajišťovány budou všechny fáze projektové přípravy výstavby depozitáře včetně připomínkového řízení napříč KPO a zahájena realizace výstavby I. etapy.

Nezbytnou podmínkou pro provoz Centrálního depozitáře bude alokovat dostatečné provozní prostředky včetně odpovídající personální dotace, a rovněž zajistit a koordinovat nastěhování sbírkových předmětů včetně jejich odpovídající přípravy a dostatečného množství obalových materiálů (konzervační zásahy a očištění předmětů, přebalení do ukládacích obalů, zajištění transportních obalů a stěhovací služby).

Zahájení investiční akce: *projektová příprava od 2020, zahájení realizace 2024;*
ukončení investiční akce: *2027*

4.3.3.2 Hlavní investiční priority hrazené z prostředků kraje

U-36. **MČRT – Rekonstrukce domu čp. 72** – velikost investice 22,6 mil. Kč

(Celkové náklady na rekonstrukci včetně vybavení objektu: 22,6 mil. Kč, z toho vybavení: 9,5 mil. Kč, na vlastní rekonstrukci objektu 13 mil. Kč Kč).

V roce 2019 byla dokončena projektová dokumentace pro stavební řízení, stavební povolení bylo vydáno, v roce 2020 byla zahájena rekonstrukce opravou střechy a výměnou stření krytiny. Akce je spolufinancována z Programu Regenerace památkové zóny Města Turnov. Prostory domu vytvoří provozní zázemí MČRT, které v současné naléhavě potřebuje k výkonu své činnosti. Vedle toho je v objektu plánován výstavní sál Viléma Heckela s příslibem získání fotografií včetně autorských práv tohoto významného horolezce a fotografa, multifunkční výstavní a přednáškový sál a rozšíření expozice mineralogie pro nově získané akvizice a dary.

Zahájení investiční akce: 2020; ukončení investiční akce: 2024

[10] https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Narodni-investicni-plan-CR-2020_2050.pdf, str. 192. [2.8.2020]

U-37. **VMG – Rekonstrukce objektu tzv. „Holubníku na Vísecké rychtě“ a jeho konverze na návštěvnické centrum s technickým zázemím** – velikost investice 6,3 mil. Kč

Rekonstrukce a dostavba dle historické obrazové dokumentace nebo jiných analogií. V objektu bude vybudováno obslužné a technické zázemí pro areál pobočky „*Vísecká rychta v Kravařích*“. Bude zde pokladna, prodejna, informační a výstavní prostor, WC a jednoduché občerstvení.

Zahájení investiční akce: 2021 (2021 – projektová příprava, 2022 – zahájení stavebních prací)***; ukončení investiční akce: 2027***

U-38. **KVK – Generální rekonstrukce střešního pláště hlavní budovy knihovny** – velikost investice: 10 mil. Kč

Budova Krajské vědecké knihovny byla postavena v letech 1996–2000, plně zprovozněna byla v březnu 2001. Moderní budova poskytuje prostor pro umístění 1.400.000 knihovních dokumentů umístěných ve volném výběru nebo v depozitářích. V roce 2019 proběhla obnova některých částí knihovny (oprava části střechy a světlíku, osvětlení ve veřejných prostorech, rekonstrukce WC, výměna koberce, klimatizace v depozitáři, vytvoření studoven, instalace světelných tabulí na fasádě) v rámci projektu IROP EU „*Knihovna Liberec – zkvalitnění ochrany a zpřístupnění knihovního fondu a jeho prezentace*“. Přesto si dům vyžaduje další opravy a úpravy, které se při přípravě projektu nedaly zohlednit. Hodně využívaná budova stárne a spolu s ní i její technické zabezpečení. Ukázala se nezbytnost neustálé kontroly střechy a opláštění budovy, a to i z důvodů měnících se meteorologických podmínek.

Zahájení investiční akce: 2025; ukončení investiční akce: 2027

U-39. **OGL – Rekonstrukce střešního pláště budovy Oblastní galerie Liberec – Lázně** – velikost investice – velikost investice 21,5 mil. Kč

Střešní plášť budovy lázní prošel pouze základní opravou a lze předpokládat, že jeho stav se bude postupně zhoršovat. V zájmu ochrany uměleckých děl vystavených v Oblastní galerii Liberec a v zájmu ochrany investice do rekonstrukce budovy lázní je vhodné zajistit jeho celkovou opravu. Střešní krytina byla částečně vyměněna a částečně přeskládána při GO objektu lázní v letech 2011–2013. Nejedná se o havarijní stav, ale krytina po 120 letech životnosti již ztrácí požadované vlastnosti. Jedná se o objekt pod památkovou ochranou se specifickým provozem. Střecha je členitá s rozsáhlým světlíkem. Vzhledem ke změně využívání budovy je nutné řešit specifické požadavky udržování stálé vlhkosti v expozici a její vliv na ostatní konstrukce. Navíc v roce 2027 bude stávající technologie klimatizace již 14 let v provozu a lze tedy předpokládat, že bude muset dojít k výměně některých komponentů. Vzhledem k uložení klimatizace v půdním prostoru je vhodné spojit opravu střešního pláště s výměnou technologických celků klimatizace.

Zahájení investiční akce: 2021; ukončení investiční akce: 2025

U-40. **SML – Dokončení opravy podzemního depozitáře** – velikost investice 4,4 mil. Kč

Projekt má 2 části – 1) zlepšení hydroizolace depozitáře a 2) modernizaci vzduchotechniky. Projekt byl podpořen dotací Statutárního města Liberec, ale na jeho realizaci chybí 2,5 mil. Kč. Projekt sanuje nedokonalé provedení depozitáře, resp. jeho napojení na historickou budovu muzea. Zpracována projektová dokumentace, dokončeno VZMR.

Zahájení investiční akce: 2019; ukončení investiční akce: 2021

U-41. **MČRT – Reinstalace stálých expozic v 1. a 2. NP hlavní budovy Kámen ve službách civilizace** – velikost investice 45 mil. Kč

Reinstalace stálé expozice zabývající se historií a současností zpracování drahých kamenů a klenotnictví. S ohledem na vyprofilovanou specializaci MČRT, turnovskou tradici a složení sbírkových fondů, realizuje muzeum od roku 2010 záměr postupné modernizace stálých expozic muzea. Poslední etapou tohoto záměru je stálá expozice, která návštěvníky seznámí s úlohou různých nerostných surovin v dějinách lidstva. Vznikne v prostorách stávajících expozic v 1. a 2. patře budovy čp. 71.

Zahájení investiční akce: 2021; ukončení investiční akce: 2026

U-42. **VMG – Revitalizace Památníku K. H. Máchy v Doksech** – velikost investice 4,5 mil. Kč

Památník K. H. Máchy v Doksech s expozicí rybářství a rybníkářství je umístěn v historickém objektu z r. 1667. Stavební stav objektu a morálně zastaralé technologické a technické vybavení objektu naléhavě vyžaduje generální rekonstrukci šindelové střechy a revitalizaci půdních prostor, výměnu stávajícího výstavního fundusu a instalaci slaboproudých bezpečnostních technologií (EZS, EPS).

Zahájení investiční akce: 2021; ukončení investiční akce: 2025

4.3.3.3 Projekty z fondů EU, EHP a Norska

a) Probíhající projekty

U-43. **SML** – **3. etapa modernizace hlavní muzejní budovy 2019–2022** – financováno z 76. výzvy IROP, příspěvek EU: 4.583.594 Kč, velikost investice: 5.392.464 Kč.

Hlavním cílem projektu je zachovat, ochránit a přispět k rozvoji potenciálu kulturního dědictví, které je obsaženo v mimořádně bohaté a členité sbírce Severočeského muzea v Liberci. Na jeho naplnění se pak podílejí jednotlivé dílčí cíle projektu:

- zpřístupnění restaurovaných sbírkových předmětů – přímo i prostřednictvím dálkového přístupu,
- zajištění bezpečného a efektivního uložení sbírkových předmětů,
- zvýšení atraktivity Severočeského muzea v Liberci pro definované cílové skupiny,
- podpora sounáležitosti obyvatel s regionem,
- podpora zájmu veřejnosti o trávení volného času aktivním způsobem,
- zvýšení místní zaměstnanosti a konkurenceschopnosti díky zvýšení zájmu o sbírky muzea.

Zahájení investiční akce: 2019; ukončení investiční akce: 2022

U-44. **SML** – Projekt CZ.06.3.33/0.0/0.0/17_099/0007912 **Záchrana pokladů z depozitářů Severočeského muzea v Liberci**, příspěvek EU: 40 010 232,70 Kč

Hlavním cílem projektu, stejně jako v předchozím, je zachovat, ochránit a přispět k rozvoji potenciálu kulturního dědictví, které je obsaženo v mimořádně bohaté a členité sbírce Severočeského muzea v Liberci.

Zahájení investiční akce: 2020; ukončení investiční akce: 2023

U-45. **MČRT** – Realizace projektu **„Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany"**, identifikační číslo projektu: CZ.06.3.33/0.0/0.0/17 099/0007487, spolufinancovaného z IROP MUZEA II, výzva č. 76. **Celkem 7.289.701 Kč** (EU – 6.189.047 Kč, MMR – 364.061 Kč, Liberecký kraj 728.123 Kč).

Hlavním cílem projektu je zachovat, ochránit a přispět k rozvoji potenciálu kulturního dědictví MČRT. Projekt vychází z akutní potřeby zachovat, ochránit a rozvíjet potenciál kulturního dědictví prostřednictvím záchrany významných historických artefaktů, a to jejich restaurováním, následným vhodným uložením v nově pořízeném mobiliáři, v klimatických podmínkách, vyhovujících zákonné normě a následnou možnou prezentaci ve stálých expozicích muzea a příležitostných výstavách.

Předmětem realizace projektu je restaurování vybraných sbírkových předmětů z pěti podsbírek (historická, etnologická, výtvarného umění, Scheybalova sbírka). Tyto bude možné následně představit veřejnosti prostřednictvím stálých či dočasných expozic. Depozitář, ve kterém jsou uvedené sbírkové předměty uloženy, bude modernizován tak, aby bylo zajištěno zabezpečení sbírkových předmětů před odcizením či nežádoucím

vniknutím. Součástí rekonstrukce depozitáře je též ochrana před požárem a zajištění potřebných podmínek pro uložení sbírkových předmětů (teplota, vlhkost, světelnost). V rámci projektu bude pořízena technika na digitalizaci sbírek a knihovních fondů. V současné době MČR Turnov vypisuje a hodnotí výběrová řízení na dodavatele restaurátorských prací a na dodavatele, který zajistí potřebné stavební úpravy v depozitářích muzea.

Zahájení investiční akce: 2019; ukončení investiční akce: 2022

U-46. **SML – Revitalizace muzejního parku SML –** velikost investice: 30 mil Kč

Projekt je po schválení stavebním úřadem a čeká se na výsledek dotačního řízení z Fondů EHP a Norska. Cílem projektu je obnova muzejního parku v celém rozsahu a obnova exteriérové botanické expozice v muzejním parku.

Zahájení investiční akce: 2020; ukončení investiční akce: 2023

b) Připravované projekty

U-47. **VMG** – **Revitalizace komplexu budov Červený dům – lovecký letohrádek č.p. 57, č. p. 58 a 59** jako nového návštěvnického provozu a detašovaného pracoviště VMG v České Lípě – velikost investice: 7 mil. Kč.

Budovy detašovaného pracoviště VMG u Vodního hradu v České Lípě č.p. 58, 59 je nutné stavebně revitalizovat. Je nutná výměna oken a dveří, oprava fasád a generální oprava střechy na č. p. 59. Interiéry budou stavebně, technicky a technologicky přizpůsobeny pro kanceláře odborných pracovníků, preparátorské a konzervátorské dílny.

Po přestěhování velkoobjemových sbírkových předmětů uložených v prostorách tzv. Červeného domu do nového centrálního depozitáře Libereckého kraje a konzervátorských dílen do navazujících objektů detašovaného pracoviště, bude v tomto unikátním historickém objektu vybudována stálá expozice sbírky zbraní a lovu přístupná veřejnosti. Naváže tak na historické využití ČD, který byl původně renesančním letohrádkem i loveckým zámečkem. Záměrem je obnovit původní interiéry přízemí a prvního patra s důrazem na historickou podobu. Při rekonstrukci místností budou do interiérů minimálně vnášeny nové, moderní technické a konstrukční prvky.

Realizace projektového záměru je plně závislá na stavbě centrálního depozitáře pro muzea Libereckého kraje v Českém Dubu.

Zahájení investiční akce: 2021 (tzv. Červený dům 2026); ukončení investiční akce: 2030

U-48. **SML** – **Oprava Památníku Jiřího Harcuby v Harrachově** – velikost investice do realizace projektové dokumentace: 5–7 mil Kč; velikost investice na realizaci akce: dle projektu

Dokončení projektové přípravy na opravu a příprava grantové žádosti na realizaci z IROP. Realizace oprav Památníku.

Zahájení investiční akce: 2020; ukončení investiční akce: 2025

U-49. **SML** – **Oprava Přírodovědné stanice Jizerka** – do r. 2026 příprava a zahájení celkové opravy památkově chráněného objektu – velikost investice cca 10 mil. Kč

Jedná se památkově chráněný objekt bývalé hájovny z 19. století, který se nachází v VPR Jizerka. Objekt nebyl v posledních cca 50 letech adaptován na soudobý provoz, který je nutný pro fungování přírodovědné stanice. Objekt příležitostně slouží zaměstnancům muzea k pořádání workshopů a akcí pro veřejnost. Objekt není pronajímán. Je nutná kompletní modernizace objektu, oprava střešního pláště, vytvoření sociálního a technického zázemí pro zaměstnance, napojení objektu na vodní zdroj.

Zahájení investiční akce: 2023; ukončení investiční akce: 2025

4.4 Průřezové oblasti rozvoje

4.4.1 VEŘEJNÁ SLUŽBA

KPO jsou poskytovateli standardizovaných veřejných služeb v kultuře, resp. v muzejnictví[11] a knihovnictví[12]. To představuje klíčový moment jejich veřejného působení a klade jim za úkol poskytovat veřejnosti služby za podmínek rovného přístupu všem bez rozdílu. Je tak naplňována Listina základních práv a svobod a právo občanů na přístup ke kulturnímu bohatství.

Veřejné služby muzeí

- Územní dostupnost - muzea a galerie se sbírkou zapsanou v CES
- Časová dostupnost - zpřístupňování sbírky formou výstav, pořádání programů a publikační činnosti
- Ekonomická dostupnost - poskytování slev na vstupném
- Fyzická dostupnost - odstraňování architektonických a jiných bariér

Veřejné služby knihoven

- Zpřístupňování knihovních dokumentů
- Poskytování ústních bibliografických a faktografických informací
- Zprostředkování informací z vnějších informačních zdrojů
- Umožnění přístupu k informacím na internetu

Bohatá nabídka časově omezených výstav, široké spektrum stálých expozic, rozmanitý doprovodný program a vysoká kvalita edukačních aktivit, tak by se dalo charakterizovat poskytování veřejných služeb KPO. Krajská muzea a galerie dlouhodobě věnují svou pozornost, odbornou erudici a energii expozičně-výstavní a publikační činnosti, která nachází svůj ohlas ročně u téměř 200 tis. návštěvníků. Organizace ročně uspořádají téměř 100 výstav a 2.000 kulturních a vzdělávacích programů. Výnosy ze vstupného KPO muzejního charakteru představují téměř 3 mil. Kč/ročně.

Expozičně-výstavní a publikační činnost KPO je velmi hodnotná i po kvalitativní stránce – zcela moderním výrazem vyniká expozice MČRT otevřená v roce 2019 *Horolezectví: Z Českého ráje na vrcholky světa*, která byla v letošním roce nominována na ocenění v soutěži Gloria Musaealis[13]. Ocenění ve stejné soutěži získala OGL v roce 2013 za publikaci *Mladí lvi v kleci. Umělecké skupiny německy hovořících výtvarníků z Čech, Moravy a Slezska v meziválečném období* (Cena Gloria Musaealis v kategorii Muzejní publikace roku) a v roce 2014 II. místo v kategorii Muzejní počin roku za rekonstrukci své budovy.

Nové expozice v rekonstruované budově bude v prosinci roku 2020 otevírat SML s tématy Umění a řemesla a Příroda Liberecka. Do tvorby expozic byly zapojeny střední a vyšší odborné uměleckoprůmyslové školy

[11] Viz § 2 odst. 5–7 a § 10 a § 10 b muzejního zákona.
[12] Viz § 4 odst. 1 knihovního zákona.
[13] V době tvorby této Koncepce výsledky ročníku Gloria musaealis 2019 ještě nebyly vyhlášeny.

Libereckého kraje s cílem podpory a propagace odborného školství. Dlouhodobě atraktivní jsou pro návštěvníky přírodovědné expozice VMG, obzvláště prezentace exotických *Zvířat z celého světa*.

KPO se budou na poskytování veřejných služeb koncentrovat i v období realizace této Koncepce. Standardy veřejných služeb muzeí mají za cíl dlouhodobě snižovat práh dostupnosti veřejných služeb muzeí – nejedná se tak pouze o zvyšování standardu jejich fyzické dostupnosti pro skupiny obyvatel se sníženou schopností pohybu nebo orientace, ale i o odstraňování bariér, spočívajících v ekonomické nebo mentálně-motivační rovině.

Základem pro úspěšnou strategii v této oblasti je poznání oněch bariér, které zejména tzv. „nenávštěvníkům" brání v návštěvě muzea či galerie, ať už jde o předpoklad, že jde o nadmíru formální prostředí, které klade přílišné intelektuální nároky na své uživatele, či je dokonce nudí, nebo ekonomickou a organizačně technickou stránku návštěvy (nepoměrně drahé vstupné, absence možnosti parkování, fyzická náročnost návštěvy muzea, nečitelnost písma, nemožnost občerstvení apod.). Neznamená to však, že by muzea měla snižovat odbornost a intelektuální úroveň svých výstupů, ale spíše jde o rozvíjení celkové empatie a vstřícnosti vůči potřebám občanů, kterým slouží, respektive pochopení potřeb daných cílových potřeb vůči muzeu samému.

Muzea a galerie proto budou využívat zejména těchto nástrojů:

» **aktivního přístupu k cenotvorbě a využívání marketingových nástrojů**,

tzn. budou vytvářet marketingové strategie, jako je poskytování diferencovaného vstupného různým demografickým skupinám, nabízení zákaznických benefitů v případě opakovaných návštěv nebo návštěv více zařízení v danou dobu (např. muzejní pas LBC kraje) apod.

» **využívání výsledků digitalizace kulturního obsahu sbírkových předmětů a knihovních fondů pro zprostředkování sbírek, výstav a nástrojů edukace v online prostředí,**

kdy aktuální situace první poloviny roku 2020 ukázala v souvislosti s opatřeními k zabránění šíření koronaviru v ČR potřebnost a možnosti přesunu veřejného působení vzdělávacích a kulturních organizací do virtuálního prostředí. K vytváření svébytných on-line virtuálních výstav přistoupila mnohá zahraniční i česká muzea (viz http://emuzeum.cz/informacni-zdroje/digitalizace-sbirek/virtualni-vystavy-a-expozice). Nástroj pro realizaci multimediálních online výstav poskytuje např. Akademie věd ČR (https://exhibition.indihu.cz/).

» **zvyšování standardu expozičně-výstavní činnosti,**

kdy vedle pořádání dočasných výstav je neméně důležité věnovat setrvalou péči o technický a odborný stav expozic jako základu komunikace muzea s veřejností a zpřístupňování sbírek muzejní povahy. Morálně fyzicky a mentálně zastaralé expozice nejsou pro návštěvníky přitažlivé a degradují snahy muzeí aktivně rozšiřovat nabídku otevřeného přístupu ke kulturnímu dědictví. V neposlední řadě je též nutno zohlednit aspekty ochrany kulturních statků před nepříznivými vlivy prostředí a rizikům jejich poškození nebo odcizení.

KVK je veřejnou knihovnou s univerzálním knihovním fondem doplněným specializovanými fondy. Dle knihovního zákona je základní součástí systému knihoven. Vykonává koordinační, odborné, informační, vzdělávací, analytické, výzkumné, metodické a poradenské činnosti. Je hlavním garantem dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb v Libereckém kraji. Knihovna dodržuje parametry stanovené Standardem pro VISK (NK ČR).

KVK bude v období realizace této Koncepce poskytovat veřejné knihovní a informační služby v souladu s knihovním zákonem a ve smyslu nové aktuální Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2021–2027. Bude využívat deklarace úlohy knihoven, stanovené touto celostátní koncepcí, jako *„pilířů občanské společnosti, vzdělanosti a kultury*“.

Ostatní KPO – muzea a galerie – jsou rovněž provozovateli veřejných (odborných) knihoven. Proto bude v období realizace koncepce rovněž zaměřena pozornost na podporu jejich přínosu svým specifickým cílovým skupinám (zejména žákům a studentům středních a vysokých škol a odborné badatelské veřejnosti).

Každá z KPO má svou nezastupitelnou specifickou úlohu v poskytování veřejných služeb ostatním odborným institucím v rámci muzejní a knihovní sítě v ČR. Rovněž v oblasti své působnosti poskytují vybrané služby státní a veřejné správě. Organizace tyto služby zajišťují prostřednictvím svých odborných pracovníků a materiálně-technické základny, přičemž je třeba konstatovat, že ne vždy je tato specifická část veřejné služby adekvátně v organizacích zajištěna – to se týká zejména poskytování odborných konzervátorsko-restaurátorských služeb pověřenými organizacemi (SML a OGL – viz kapitolu 4.4.5).

Zájmové okruhy 4.4.1
A) Veřejné služby muzeí a jejich standardy
B) Veřejné a informační služby KVK
C) Specifická veřejná služba

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

4.4.1.1 Veřejné služby muzeí a jejich standardy

U-50. **KPO** – Trvale snižovat práh dostupnosti veřejných kulturních a vzdělávacích služeb muzeí odstraňováním fyzických, mentálních a ekonomických bariér. Aktivně a systematicky se věnovat cenotvorbě v oblasti diferencovaného vstupného pro určené demografické skupiny návštěvníků a rozvoji nástrojů v oblasti marketingu a prodeje.

***T:** průběžně*

U-51. **SML, OGL, VMG, MČRT** – Pečovat o technologický a odborně-interpretační stav stálých expozic – trvale usilovat o zvyšování standardu expozičně-výstavní činnosti. Připravit a realizovat reinstalace morálně zastaralých stálých prezentací (viz Příloha 3 – Indikativní seznam investic…)

***T:** průběžně*

U-52. **KPO** – Připravit střednědobý výstavní plán s vyrovnanou četností výstavních akcí. Připravit a realizovat sérii krátkodobých výstav, jejichž prostřednictvím budou prezentovány sbírkové fondy organizací i jejich odborná činnost, a to včetně doprovodného kulturního a vzdělávacího programu.

***T:** každoročně*

U-53. **KPO** – Zařadit do dramaturgie výstavní činnosti organizací on-line výstavy. Připravit a realizovat multimediální výstavy v prostředí systému s dálkovým přístupem na vybraná témata buď jako virtuální paralelu stávajících výstav nebo jako samostatná témata.

***T:** od 2022 každoročně*

U-54. **KPO** – Akcentovat rozvoj veřejných muzejních knihoven se zaměřením na jejich specializaci, odbornou správu a poskytování informačních služeb. Rozšířit povědomí o možnostech využití knihovních fondů muzeí pro badatelské účely mezi odbornou veřejností.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** v rámci rozpočtu KPO.*

4.4.1.2 Veřejné a informační služby KVK

U-55. **KVK** – Trvale zpřístupňovat knihovní dokumenty z vlastních fondů i prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, nabízet uživatelům informační služby v analogovém i digitálním prostředí, tedy nejen přímo v knihovně, ale i online služby včetně přístupu k celostátním digitálním knihovnám.

***T:** průběžně*

U-56. **KVK** – Zapojit KVK do nové služby Centrálního portálu knihoven – knihovny.cz, který se stane zdrojem pro vnitrostátní Meziknihovní výpůjční službu s názvem Získej!

***T:** 2022*

U-57. **KVK** – Sloužit veřejnosti jako komunitní, vzdělávací a kulturní centrum, svou programovou nabídkou zajišťovat mimoškolní vzdělávání i vzdělávání široké veřejnosti formou přednášek, seminářů, výstav a dalších aktivit. Poskytnout prostor pro volnočasové aktivity ve spolupráci se spolky a dalšími organizacemi, podporovat občanskou společnost.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** v rámci rozpočtu KVK.*

4.4.1.3 Specifická veřejná služba

U-58. **SML** – Trvale poskytovat odbornou pomoc a služby ve smyslu §10 odst. 1 zák. č. 122/2000 Sb. a přílohy č. 5 vyhlášky č. 275/2000 Sb. vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy ve vymezených oborech.

***T:** průběžně*

U-59. **OGL** – Trvale poskytovat odbornou pomoc a služby ve smyslu §10 odst. 1 zák. č. 122/2000 Sb. a přílohy č. 5 vyhlášky č. 275/2000 Sb. vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy v oboru výtvarného umění.

***T:** průběžně*

U-60. **VMG** – Trvale rozvíjet environmentální vzdělávání a poskytování služeb v oblasti konzultací a odborné pomoci v oborech bezprostředně se týkajících přírody a její ochrany (zoologie, botanika, ornitologie, geologie ad.) prostřednictvím Ekoporadny Orsej.

***T:** průběžně*

U-61. **KVK** – Ve smyslu § 11 knihovního zákona a „Koncepce zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách LBC kraje 2021–2027“ plnit regionální funkci ke knihovnám Liberecka a koordinovat smluvně zajištěné regionální funkce knihoven Českolipska, Jablonecka a Semilska ve smyslu knihovních standardů.

***T:** průběžně*

U-62. **MČRT** – Plnit povinnosti odborného regionálního pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu v Libereckém kraji ve smyslu vládního programu Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu a usnesení Rady Libereckého kraje č. 834/04/RK. Pečovat o rozvoj krajského seznamu nemateriálních kulturních statků Libereckého kraje v návaznosti na zápis v UNESCO.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** V rámci rozpočtu KPO.*

4.4.2 BEZPEČNOST A OCHRANA

Aktuální každodennost v oblasti světové i domácí bezpečnostní situace staví před KPO mnohé výzvy v oblasti koordinovaného a systematického řešení prevence v oblasti bezpečnosti osob, majetku a informací a aktivnímu předcházení vzniku krizových situací.

Nejedná se již jen o „konvenční" okruhy problematiky technického a technologického vybavení objektů zabezpečovacími systémy (EZS, EPS, SHZ, CCTV apod.), režimová opatření v oblasti BOZP nebo pořizování bezpečnostní dokumentace (např. plány prevence a ochrany [14] nebo evakuační směrnice objektů, či projektovou dokumentaci).

Jednou z nových výzev je problematika ochrany měkkých cílů, řešená na celostátní úrovni Ministerstvem vnitra v rámci Strategie ČR v boji proti terorismu a Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020 (viz https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx). Specializovaný dotační titul k podpoře ochrany měkkých cílů v paměťových institucích vypisuje MK https://www.mkcr.cz/dotace-a-prispevky-1947.html.

Podobně naléhavou je otázka kybernetické bezpečnosti (ochrana dat a informací) a s tím spojená otázka ochrany osobních údajů. V prostředí paměťových institucí představují informační databáze o sbírkách muzejní povahy a knihovních fondech nejen majetkoprávní evidenci majetku jejich zřizovatele, ale i základní informační systém obsahující jedinečné a nenahraditelné vědecké a odborné informace vytvářené mnoha generacemi odborných pracovníků muzea či knihovny. Množící se útoky na počítačové sítě mohou zasáhnout nejen tyto informační báze, ale i standardní provozní databáze a elektronické technologie a ochromit tak chod organizací. Otázky kybernetické bezpečnosti v ČR nově řeší Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (https://www.nukib.cz/cs/).

V neposlední řadě aktuální světová hygienicko-zdravotní situace nastoluje nové otázky účinné ochrany zaměstnanců KPO i jejich uživatelů před epidemiologickými riziky.

Kromě aktuální a platné bezpečnostní dokumentace a dostatečného a moderního technického vybavení objektů a pracovišť je zásadní podmínkou dokonalá znalost preventivních opatření a postupů ze strany personálu institucí a jeho akceschopnost v případě skutečné krizové události. S tím souvisí též otázka profesionalizace ostrahy veřejně přístupných objektů.

[14] Viz Metodický pokyn MK k tvorbě plánů prevence a ochrany v muzeích a galeriích č.j. 14725/2004 ze dne 24. 9. 2004, dostupné z https://www.mkcr.cz/metodickeho-pokynu-k-tvorbe-planu-prevence-a-ochrany-v-muzeich-a-galeriich-644.html a Metodický pokyn MK k ochraně sbírek muzejní povahy a sbírkových předmětů před krádežemi, vloupáním a požárem č.j. 10012/2000 OMG ze dne 24. 6. 2010, dostupné z https://www.mkcr.cz/metodicky-pokyn-k-ochrane-sbirek-muzejni-povahy-a-sbirkovych-predmetu-pred-kradezemi-vloupanim-a-pozarem-649.html.

V nastávajícím období budou tedy KPO akcentovat ve své činnosti aktivní a systematický přístup k otázkám bezpečnosti a prevenci rizik zejména v těchto oblastech:

Zájmové okruhy 4.4.2
A) Rizikové oblasti, strategická opatření a bezpečnostní dokumentace
B) Profesionalizace, prevence a trénink
C) Technická a technologická bezpečnostní opatření

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-63. **KÚ, KPO** – Definovat potřeby KPO v bezpečnostních okruzích: bezpečnost osob, majetku, informací, měkkých cílů a krizové řízení (bezpečnostní analýza). Navrhnout strategická opatření v oblasti bezpečnosti informací (kybernetická bezpečnost, ochrana osobních údajů), technické a technologické vybavenosti a prevence a tréninku.

***T:** 2021*

U-64. **KPO** – Průběžně aktualizovat či doplnit potřebné dokumenty ve všech oblastech bezpečnosti (legislativní mapa bezpečnosti, bezpečnostní dokumentace objektů a vnitřní normativní dokumenty, a to zejména plány prevence a ochrany, evakuační směrnice apod.).

***T:** každoročně*

U-65. **KPO** – Posílit pravidelné vzdělávání a trénink zaměstnanců v oblasti znalosti zásad prevence a zvládání krizových situací v oblasti bezpečnosti.

***T:** od 2022*

U-66. **KÚ, KPO** – Dle výsledků bezpečnostní analýzy profesionalizovat ostrahu a úklidové služby ve vybraných organizacích.

***T:** od 2022*

U-67. **KÚ, KPO** – Dle výsledků bezpečnostní analýzy trvale posilovat materiálně-technické vybavení objektů KPO, zejména v oblasti slaboproudých bezpečnostních systémů (EZS, EPS, CCTV, SHZ, ACS ad.), bezpečnostních vitrín a depozitárního mobiliáře, kybernetické bezpečnosti a zdravotnicko-hygienického vybavení.

***T:** od 2021*

***Dopad do rozpočtu: U-63** řešit prostřednictvím profesionální organizace (odhadem 500 tis. Kč). **U-64** a **U-65** realizovat v rámci rozpočtu KPO. **U-66** a **U-67** dle výsledků bezpečnostní analýzy.*

4.4.3 AKVIZIČNÍ POLITIKA

Podstatou činnosti paměťových institucí je vytvářet fondy autentických hmotných dokladů vývoje přírody a společnosti a v případě muzeí shromažďovat dokumentaci o prostředí, z něhož jsou tyto hmotné doklady vyjímány. O tyto fondy jsou pak instituce povinny pečovat, chránit je před fyzickým zánikem a dalšími vlivy, které by mohly zabránit jejich dlouhodobému uchování. Zároveň – vzhledem k tomu, že tyto fondy jsou vytvářeny ve veřejném zájmu – jsou také zpřístupňovány veřejnosti k uspokojování jejích kulturních potřeb.

Z toho vyplývá, že aktivní, plánovitá a systematická tvorba muzejních sbírek a knihovních fondů je jedním ze základních pilířů rozvoje KPO v Libereckém kraji. Akviziční činností výjimečných předmětů kulturní hodnoty je zvyšována hodnota sbírek muzejní povahy či historických knihovních fondů a je tak výrazně zhodnocován i majetek kraje. Nabývání sbírek muzejní povahy je navíc jednou z povinností vlastníků a správců sbírek, stanovené v § 10 odst. 5 zákona č. 122/2000 Sb.

Zájmové okruhy 4.4.3
A) Strategie sbírkotvorné činnosti a akviziční politika
B) Deakcese sbírek muzejní povahy
C) Podpora akviziční činnosti

Ad A) Organizace nabývají sbírky koupí, dary a vlastní výzkumnou činností. KVK pořizuje knihovní dokumenty rovněž koupí či z darů, je rovněž příjemcem povinného výtisku. Akviziční činnost KPO nesmí být ale nahodilá – je výsledkem odborného přístupu k vytváření kolekcí v kontextu sběrné oblasti vymezené územně, tematicky i časově. Proto je základem akviziční činnosti sbírkotvorná strategie organizace (v případě knihovny akviziční politika), která je veřejným dokumentem a svého druhu i nástrojem veřejné kontroly.

Tabulka 6 – Akvizice sbírek muzejní povahy a knihovních fondů 2017–2019

		Počet přírůstků			Nákup sbírek / knihovních fondů (v tis. Kč)		
		2017	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**
A.	OGL	34	32	32	1 255,00	3 424,91	1 950,00
B.	SML	405	473	223	1 255,00	3 424,91	2 414,34
C.	KVK	26 796	24 210	25 176	4 606,55	4 211,03	3 614,38
D.	VMG	135	81	71	490,75	132,70	467,27
E.	MČRT	861	601	932	1 145,00	353,00	262,00
	Celkem	**28 231**	**25 397**	**26 434**	**8 752,30**	**11 546,55**	**8 707,99**

Ad B) Úbytky základních knihovních fondů jsou v případě knihovního prostředí logicky předpokládaným procesem. V případě sbírek muzejní povahy probíhá tzv. deakcese – vyřazování sbírek – přísně za podmínek stanovených muzejním zákonem (§ 9 odst. 1 písm. j) zákona). Důvodem pro vyřazení sbírkového předmětu může být jeho přebytečnost, neupotřebitelnost, výměna nebo ztráta. Vyřazení sbírkového předmětu poté podléhá procesu schvalování, na jehož konci je souhlas MK s vyřazením z CES.

Nicméně i vyřazování sbírkových předmětů ze sbírek muzejní povahy je potřebným nástrojem tvorby a odborné profilace sbírky muzejní povahy, která je díky němu *„živým organismem*".

Ad C) Od roku 2017 je platná novela vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Touto novelou příspěvkové organizace zřizované státem nebo územními samosprávnými celky používají pro úplatné nabývání sbírek investiční prostředky. Z tohoto důvodu by měl Liberecký kraj zavést systémové řešení pro mimořádné akvizice do sbírek muzejní povahy. Pravidelné a systémové využívání investičních prostředků kraje pro nákupy sbírek v souvislosti s účinností citované vyhlášky uvedly do praxe Jihočeský, Jihomoravský a Západočeský kraj.

Mimo alokace prostředků na úplatná nabytí je důležitá též podpora darů sbírkových předmětů a knihovních fondů ze strany občanů a výrobních firem. Podpora korporátního i individuálního mecenátu, realizace sběrných kampaní apod., přináší navíc i pozitivní vazby veřejnosti k KPO.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-68. **KPO** – Zpracovat nebo aktualizovat strategii sbírkotvorné činnosti v jednotlivých muzejních organizacích. Aktualizovat akviziční politiku KVK v souladu s knihovními standardy NK ČR.

***T:** 2022*

U-69. **KPO** – V návaznosti na cíle stanovené strategiemi sbírkotvorné činnosti stanovit proces deakcese sbírek v souladu se zákonem č. 122/2000 Sb.

***T:** 2023*

U-70. **KÚ** – Vytvořit systémový nástroj podpory akviziční činnosti muzeí zřizovatelem v souvislosti se změnou vyhlášky č. 410/2009 Sb. Systematicky využívat možností bezúplatných převodů ze státního majetku a podporovat dárcovství sbírek od fyzických osob.

***T:** 2022 / průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** Úkoly **U-68** a **U-69** bez dopadu. Pro úkol **U-70** v rámci rozpočtu zřizovatele vyčlenit investiční prostředky.*

4.4.4 DIGITALIZACE

Digitalizace je nevyhnutelnou součástí práce paměťových institucí. V souladu s všeobecně rozšířeným užíváním informačních a komunikačních technologií (ICT) a zejména elektronizací státní a veřejné správy je tento proces nezbytný. Předmětem úsilí KPO je digitalizace evidencí muzejních sbírek a muzejních fondů a digitalizace kulturního obsahu.

Digitalizace přináší efektivní postupy při správě a evidenci sbírek a fondů včetně jejich odborného a vědecko-výzkumného zpracování, minimalizuje zátěž nejohroženějších předmětů, umožňuje rychlé vyhlášení pátrání a jejich identifikaci v případě krádeže a v neposlední řadě prostřednictvím internetu a sociálních sítí otevírá snadný přístup ke kulturnímu dědictví pro všechny.

Postupující proces digitalizace přináší požadavek na adekvátní technologické vybavení institucí, které spočívá nejen v průběžném pořizování technicky a morálně odpovídajícího hardware i software a speciálního přístrojového vybavení digitalizačních pracovišť, ale také zejména k vytvoření dostatečné datové kapacity úložišť pro dlouhodobé uchování kapacitně obsáhlých digitalizátů.

Zájmové okruhy 4.4.4
A) Centrální projekty digitalizace Libereckého kraje
B) Strategie a plány digitalizace v KPO
C) Digitalizace evidencí a kulturního obsahu sbírek muzejní povahy a knihovních fondů

Ad A) Dlouhodobým problémem muzejního oboru je vytvoření jednotného softwaru pro správu a evidenci muzejních sbírek, jeho potřeba je trvale akcentována zejména požadavkem muzejního zákona na průběžnou aktualizaci záznamů o jednotlivých sbírkových předmětech v Centrální evidenci sbírek, vedené MK. Muzea a galerie využívají buď morálně a technicky zastaralý software DEMUS, který vznikl na metodickém pracovišti Moravského zemského muzea v Brně, o jehož nahrazení usiluje odborná veřejnost již více než deset let, nebo různé komerční programy. V rámci strategie Chytřejší kraj pro Liberecký kraj bude nyní realizováno jednotné řešení v rámci Libereckého kraje.

Centrální úložiště digitalizovaných dat v rámci kraje vyřeší nedostačující kapacitu pro ukládáni digitalizovaných dat a jejich správu. Méně optimální alternativou k tomuto řešení by bylo posílení datové kapacity v jednotlivých institucích.

Ad B) Zejména digitalizace kulturního obsahu je mimořádně finančně, personálně a časově náročná činnost. KPO při její realizaci nepostupují nahodile, ale využívají nástrojů strategického řízení. Pro financování této činnosti využívají jak dotačních titulů v resortu MK (ISO B, VISK), tak možností finanční podpory z programů IROP nebo EHC a Norsko apod.

Ad C) KPO k publikování digitalizovaných dat využívají oborové portály a digitální knihovny. Jde zejména o projekt Digitální knihovna Manuscriptorium (www.manuscriptorium.com/), Digitální knihovna Kramerius (KVK provozuje vlastní portál kramerius.kvkli.cz, na celorepublikové úrovni dostupné na www.digitalniknihovna.cz), projekt Registr sbírek výtvarného umění Rady galerií ČR (http://www.citem.cz/promus11/index.php?page=catalogue) či projekt Národního muzea eSbírky.cz (www.esbirky.cz – zapojeno je SML).

KPO budou pokračovat v digitální evidenci sbírek a fondů. KVK nadále pokračuje v zavádění technologie RFID k označení knihovního fondu a využívá jejích možností při poskytování služeb čtenářům zejména s ohledem na zavádění částečného samoobslužného provozu.

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-71. **KÚ** – Ve smyslu strategie Chytřejší kraj pro Liberecký kraj realizovat pro potřeby muzeí evidenční systém, umožňující zpřístupnění sbírkových předmětů pro zefektivnění správy, ochrany, pro vědu a výzkum, vzdělávání a komunikaci.

***T:** dle zvláštního harmonogramu*

U-72. **KÚ –** V rámci Libereckého kraje realizovat zabezpečené společné úložiště pro digitalizované dokumenty a sbírky muzejní povahy KPO s dostatečnou datovou kapacitou pro současný stav i budoucí postup digitalizace kulturního obsahu.

***T:** 2025*

U-73. **KPO** – Průběžně aktualizovat plány digitalizace a pokračovat v činnosti tak, aby byly postupně digitalizovány muzejní sbírky a knihovní fondy s důrazem na jejich nejvýznamnější a nejohroženější části.

***T:** průběžně*

U-74. **SML** – Vybudovat specializované digitalizační pracoviště SML s kapacitou pro naplnění funkce metodického pracoviště, pokračovat ve zveřejňování sbírek v databázi Europeana.

***T:** 2023*

U-75. **OGL** – Pokračovat v zapojení organizace do celorepublikového portálu Registr sbírek výtvarného umění (RG ČR).

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu: U-73 a U-75** v rámci rozpočtu KPO. Finanční prostředky na realizaci **U-74** dle Přílohy 3 – Indikativní seznam investic KPO v letech 2021–2027. Náklady na **U-71** a **U-72** bude nutné určit v rámci feasibility study konkrétních projektů.*

4.4.5 RESTAUROVÁNÍ

Preventivní konzervace a restaurování sbírkových předmětů a historických knižních dokumentů jsou jednou ze statutárních činností péče o svěřený majetek i zákonnou povinností vlastníka sbírky zapsané v CES (§ 9 odst. 1. muzejního zákona) vykonávané vlastní činností, dodavatelsky či v kombinované formě. Vlastník sbírky zapsané v CES má zajišťovat:

- ochranu sbírky před poškozením, zejména nepříznivými vlivy prostředí;
- zajistit preparaci, konzervování a restaurování sbírky, je-li to třeba k jejímu trvalému uchování.

K naplňování této zákonné povinnosti mají organizace zřízeny specializované dílny preparátorského, konzervátorského nebo restaurátorského charakteru, které však v žádném případě nemohou pokrýt potřebné požadavky k cílené, kontinuální a systematické péči o sbírky v majetku kraje. Limitujícími faktory jsou:

- zastaralé technické vybavení,
- nedostačující lidské zdroje a jejich ohodnocení,
- omezené prostorové podmínky,
- absence minimálního účelového finančního krytí v rozpočtu organizace.

Dle možností jsou ve všech organizacích uplatňovány zásady preventivní konzervace a nakládání se sbírkovými předměty, problematika restaurování se omezuje na jednotlivé případy zajištěné svépomocí nebo dodavatelsky vyplývající zejména z nutnosti prezentace předmětů v krátkodobé výstavě či v nově budovaných expozicích, popřípadě obměně exponátů ve stávajících expozicích, při příležitosti zpřístupnění dokumentů a předmětů dle požadavku badatelů nebo zapůjčení předmětu dalšímu subjektu.

Financování konzervátorských a restaurátorských zásahů v návaznosti na rozpočet organizací pokrývá zejména minimální mzdové náklady a materiál v případě běžných konzervátorských činností, u náročných zásahů je řešen zpravidla projektovou grantovou formou nebo ad hoc z kladného výsledku hospodaření organizací, což má negativní dopady do odborné práce organizací. Nedochází k průběžnému zkvalitňování vybavení těchto pracovišť. Organizace jsou často odkázány pouze na dodavatelskou službu za komerčních cen nebo využívají výpomoci od jiných paměťových organizací za úhradu nutných nákladů nebo jako naturální plnění např. u výstavních projektů.

Oblastní galerie v Liberci a Severočeské muzeum v Liberci jsou dle § 10 odst. 1 muzejního zákona poskytovateli prostřednictvím svých konzervátorských a restaurátorských pracovišť odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek za úplatu. Této zákonné povinnosti však tyto organizace nemohou dostát – poskytování služeb je v případě SML velmi omezené, v případě OGL není doposud možné.

VMG provozuje v rámci své odborné činnosti schválenou a registrovanou muzejní preparátorskou dílnu, která je jedinou v rámci Libereckého kraje. Schválení provedla Krajská veterinární správa, Státní veterinární správy pro Liberecký kraj. Preparátorská dílna je provozována ve smyslu ustanovení § 39 a odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů a podle čl. 23 a 24 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1069/2009.

Tabulka 7 – Počet restaurovaných předmětů v PO a náklady vynaložené na restaurování v letech 2017–2019

		Konzervování-restaurování a preparování			Náklady na restaurování (v tis. Kč)		
		2017	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**
A.	OGL	20	77	48	398,02	284,51	439,94
B.	SML	29	98	67	492,20	714,22	705,15
C.	KVK	0	1	4	0,00	0,00	165,40
D.	VMG	200	60	71	127,70	80,00	320,00
E.	MČRT	1 077	107	637	214,00	23,00	220,00
	Celkem	**1 326**	**343**	**827**	**1 231,92**	**1 101,73**	**1 850,49**

Charakteristika pracovišť:

SML: Specializace: konzervování – dřevo, kov, archeologický materiál – zajišťují dva pracovníci. Restaurování obecných kovů realizuje jeden pracovník s licencí MK.

OGL: Restaurátorské pracoviště dosud není zprovozněno.

VMG: Konzervace sbírkových předmětů – (specializace – papír, mapy, tisky, textil, umělecké předměty, kovy, dřevo), činnost zajišťují tři pracovníci.

Preparace živočichů, činnost zajišťuje jeden zaměstnanec.

MČRT: Specializace: restaurování kovů, dřeva, textilu, základní ošetření archeologického materiálu, kosti – zajišťováno dvěma pracovníky.

KVK: Knihařská dílna s jedním pracovníkem. Náročné restaurování zadáváno externě (IROP, VISK).

Zájmové okruhy 4.4.5
A) Zákonná úplatná služba pro vlastníky sbírek
B) Posílení personální a hmotné výbavy konzervátorských pracovišť
C) Priority restaurování

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

4.4.5.1 Zákonná úplatná služba pro vlastníky sbírek

U-76. **SML, OGL –** Vyhodnotit stav metodické pomoci vlastníkům sbírek poskytovaných organizacemi SML a OGL dle § 10 odst. 1 muzejního zákona ve vazbě na potřeby a možnosti ostatních organizací zřizovaných krajem v oblasti restaurování a konzervování. Definovat vzájemně koordinovaný systém konzervátorsko-restaurátorské péče v Libereckém kraji.

***T:** 2021*

***Dopad do rozpočtu:** bez dopadu.*

4.4.5.2 Posílení personální a hmotné výbavy konzervátorských pracovišť

U-77. **SML, OGL –** Prostřednictvím dotačních programů realizovat modernizaci a vybavení konzervátorsko-restaurátorských dílen.

***T:** 2022*

U-78. **SML, OGL, VMG, MČRT** – Trvale navýšit rozpočty organizací o účelovou částku ve výši 150 tis. Kč/ročně na restaurování sbírkových předmětů a krytí povinného podílu u dotací na restaurování.

***T:** každoročně*

U-79. **MČRT –** Realizace redislokace konzervátorského pracoviště do objektu Skálova čp. 72 Turnov a modernizace jeho přístrojového vybavení.

***T:** 2023*

***Dopad do rozpočtu: U-77 –** bude financováno prostřednictvím dotačních programů, dopad do rozpočtu zřizovatele a KPO. V případě SML účelová dotace LK na přípravu dotační žádosti 70 tis. Kč, žádost SML na LK na zajištění spolufinancování projektu modernizace konzervátorských dílen, celkový rozpočet projektu 35 mil Kč, předpokládaný spolupodíl žadatele 5,25 mil. Kč. SML, OGL – viz Příloha 3 – Indikativní seznam investic… **U-78** představuje navýšení rozpočtů KPO celkově o 600 tis. Kč/ročně. **U-79 –** náklady na vybavení pracoviště ve výši 700 tis. Kč jsou zahrnuty do projektu rekonstrukce objektu č.p. 72, náklady na redislokaci budou cca 50 tis. Kč.*

4.4.5.3 Priority restaurování

U-80. **VMG** – Restaurování textilních vzorníků pro potisk látek, jež jsou mimořádně cenným pramenem pro poznání kartounové výroby v severočeském regionu, v němž má Českolipsko významné postavení. Sbírka 16 kusů textilních vzorníků obsahuje cca 14 000 vzorů a tvoří vzácně organický celek, v českých muzeích výjimečný.

***T:** 2027*

U-81. **OGL** – Restaurování konvolutu prací na papíře – I. etapa, které kvůli nevhodnému uložení a dřívějším nevhodným zacházením nejsou v dobrém stavu. Celkově se jedná o 15 tis. položek, zejména grafických listů, které budou restaurovány v příštích etapách.

***T:** 2021–2027*

U-82. **KVK** – Odkyselování fondů regionálních periodik včetně periodik v němčině (přednostně 19. a 1. polovina 20. století).

***T:** 2022–2026*

U-83. **MČRT** – Předměty pro plánovanou expozici Kámen ve službách civilizace (konvolut cechovních korouhví z Turnova z 18.–19. století).

***T:** 2022–2026*

U-84. **VMG** – Restaurování ojedinělého orientálního souboru 21 akvarelů lidských postav, přírodnin a lodí na rýžovém papíru 18. a 19. stol.

***T:** 2023–2027*

***Dopad do rozpočtu:** Celkem realizace priorit restaurování představuje kvalifikovaným odhadem 12,1 mil. Kč. (**U-80** 1,5 mil. Kč, **U-81** 5 mil. Kč, **U-82** 3 mil. Kč, **U-83** 1,6 mil. Kč, **U-84** 1 mil. Kč). Podmíněný dopad v kombinaci s projektovými prostředky.*

4.4.6 VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Muzea a knihovny jsou pramennými základnami vědních oborů – neslouží však pouze jako tezaurační instituce pro vědu a výzkum, která se odehrává na akademické půdě, ale sami nebo ve spolupráci s dalšími institucemi své vědeckovýzkumné záměry také realizují.

Působení KPO v oblasti výzkumu a vývoje je zakotveno v jejich zřizovacích listinách. Aktivně tuto činnost vykonávají zejména SML, MČRT a VMG. Organizace formulují své výzkumné záměry v oborech své sbírkotvorné činnosti a zkoumají prostředí regionů, z něhož sbírky teritoriálně pocházejí. Z hlediska vědních disciplín je akcentována archeologie (což se odvíjí od působení výše zmíněných organizací na poli archeologické památkové péče) a – obzvláště v případě VMG – přírodovědné obory (geologie, paleontologie, botanika, entomologie). V souvislosti s působením MČRT jako garanta péče o tradiční lidovou kulturu v kraji jsou touto institucí realizovány též záměry v oblasti etnologie. Nelze ale říci, že by jiné oblasti společenskovědních výzkumů – historie, dějiny umění a další obory – byly těmito institucemi zanedbávány. Obsahem Přílohy 4 je Indikativní seznam vědeckovýzkumných záměrů KPO na léta 2021–2027, který ilustruje šíři záběru KPO na poli VVI.

SML se v roce 2019 stalo výzkumnou organizací, registrovanou dle zákona dle § 33a zákona č. 130/2002 Sb., zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Toto prestižní postavení (tento statut má dosud jen dvacet jedna muzejních organizací v rámci ČR) umožňuje SML snadnější přístup do grantových řízení v rámci dotačních programu na podporu vědeckého výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VVI“), avšak klade na organizaci nároky v mimo kvality vědeckých výstupů také v oblasti managementu této činnosti (dosavadní absence vědeckého tajemníka organizace).

KPO samostatně nebo ve spolupráci s dalšími akademickými či muzejními pracovišti mohou žádat o podporu svých vědeckovýzkumných záměrů jak v rámci resortu kultury (Program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 – NAKI II je administrován MK), popřípadě v resortu MŽP či dalších ministerstev. Podporu vědeckovýzkumných projektů poskytuje též Grantová či technologická agentura ČR.

Výstupy vědeckovýzkumné činnosti KPO jsou publikovány v odborných – zejména recenzovaných – periodikách[15], sbornících či monografiích. V rámci aplikovaného výzkumu může být výstupem projektu též muzejními výstava či expozice, popřípadě certifikovaná metodika (např. s tématem péče o některý typ muzejního materiálu apod.).

Zájmové okruhy 4.4.6
A) SML jako registrovaná výzkumná organizace dle zákona č. 130/2002 Sb.
B) Rozvoj vědy a výzkumu v KPO
C) Archeologický výzkum a rozvoj archeologické památkové péče na území Libereckého kraje

[15] V KPO vychází jediné recenzované periodikum, a to Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy / Acta Musei Bohemiae Borealis, Scientiae Naturales (od roku 1957).

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-86. **SML** – Personálně a odborně zajistit vědecko-výzkumnou činnost organizace jako registrované výzkumné organizace. Realizovat plán vědeckovýzkumné činnosti organizace na léta 2020–2030 včetně žádostí o podporu výzkumných záměrů z programu NAKI, GA ČR a TA ČR.

***T:** 2021–2027*

U-87. **KPO** – Samostatně nebo ve spolupráci s dalšími subjekty realizovat záměry vědeckovýzkumné činnosti v oborech své působnosti. Pravidelně publikovat výsledky této činnosti v recenzovaných periodikách nebo samostatných publikacích a využívat výsledků při expozičně-výstavní činnosti organizace.

***T:** průběžně*

U-88. **SML, MČRT, VMG** – Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR a ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči provádět na vymezeném území archeologické výzkumy a archeologický dohled na lokalitách postižených terénními zásahy.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu: U-86, U-87 a U-88** v rámci rozpočtu KPO nebo na základě výsledků příslušných dotačních řízení.*

4.4.7 EDUKACE

Edukační aktivity a kulturně-výchovná činnost v prostředí paměťových institucí jsou úzce spojeny s prezentací mimořádně bohatého národního kulturního dědictví a mají za sebou pozoruhodný vývoj. Navazují na dlouhodobý intenzivní vztah mezi českou společností a její vlastní historií. Tento vztah můžeme v různé formě sledovat od doby národního obrození dodnes. Od 90. let 20. století se význam edukačních aktivit dynamicky zvyšuje a v posledních letech, kdy probíhá celospolečenská diskuse o budoucnosti českého vzdělávání, kulturní identitě a smyslu kulturních institucí, se edukační aktivity v paměťových institucích a v památkových objektech staly velkým fenoménem v oblasti neformálního, formálního i informálního vzdělávání. Vzdělávání v paměťových institucích a jejich potenciál je aktuálně podpořen jak v oborových koncepcích, tak i v oborové legislativě v gesci MK.

V souvislosti s opakovanými výzvami odborníků i široké učitelské a kulturní obce nasměrovanými k zajištění systémové podpory vzdělávání žáků v prostředí paměťových institucí vyhlásilo MŠMT v roce 2017 pokusné ověřování „*Vzdělávací programy paměťových institucí do škol*“, jehož výsledky mají na další rozvoj edukace v kultuře klíčový význam. Výsledky pokusného ověřování ve všech třech bězích v letech 2017–2020 přinesly překvapující závěry[16].

Zcela zásadní vliv pro rozvoj a uznání edukace v kulturních organizacích tak má:

- Pokusné ověřování MŠMT.
- Uznání nové kvalifikace v katalogu prací „*Edukátor v kultuře*“[17].
- Nové dotační programy MK pro kulturní instituce a školy.

Také Liberecký kraj přistoupil k vzájemnému propojování paměťových institucí se školami a jeho kulturní organizace se tak přímo a zcela profesionálně připojují k tomuto aktuálnímu hnutí edukátorů v kultuře. Jako první se zcela inovativní edukační koncepcí se zapojuje Oblastní galerie Liberec, která má potenciál stát se edukačním centrem kraje; profesionálně vedené enviromentální vzdělávání zajišťuje Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě a při edukaci s handicapovanými vyniká Krajská vědecká knihovna Liberec. Během uzavření hlavní budovy SML vytvořilo externí výukové programy, se kterými muzejní pedagogové navštěvují školy v rámci Libereckého kraje.

Při realizaci projektu *Naplňování Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I.* (Výzva OP VVV 02_16_034 Implementace krajských akčních plánů I (I KAP)) bylo v KVK v r. 2018 založeno *Metodické centrum pro podporu čtenářské gramotnosti*, které se zaměřuje na zvyšování dovedností pedagogů základních a středních škol v rozvoji čtenářské gramotnosti a podporu pedagogů v aktivitách, jež přispívají ke zvýšení úrovně čtenářské gramotnosti u žáků i studentů. Projekt navazuje na dlouholetou a systematickou práci v rámci podpory čtenářské gramotnosti do škol všech typů, ročně tyto lekce navštíví na 10 tis. dětí, 400 školních tříd.

[16] Podrobnosti o Pokusném ověřování včetně průběžných výsledků jsou dostupné z https://www.npmk.cz/pro-skoly/pokusne-overovani.

[17] Legislativní rámec tato profese získala v roce 2017, změna v Katalogu prací a kvalifikačních předpokladů nabyla na účinnosti ke dni 1. 1. 2018.

Edukace má v KPO vysokou úroveň a pro dlouhodobé dosahování standardů muzejní a knihovní edukace je zapotřebí se i nadále věnovat těmto okruhům:

Zájmové okruhy 4.4.7
A) Vytváření podmínek edukace
B) Edukace žáků
C) Edukace odborné a laické veřejnosti

Zcela pozitivním faktorem je skutečnost, že Česká republika v této oblasti vyniká i v rámci EU, má síť metodických center pro edukaci v kultuře, muzejní i knihovní edukátoři působí v rámci profesních spolků RG ČR, AMG, SKIP a SDRUK. Vysokoškolská pracoviště otevírají řadu magisterských programů pro přípravu na budoucí povolání edukátorů v kultuře. Edukace v kulturních organizacích se též stává vždy příjmovým zdrojem do rozpočtu organizací a v případě dobrých podmínek a optimálního personálního obsazení je pak zisková.

Tabulka 8 – Vzdělávací aktivity KPO a jejich účastníci v letech 2017–2019

		Počet vzdělávacích aktivit			Počet účastníků vzdělávacích aktivit		
		2017	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**
A.	**OGL**	269	209	272	4 744	4 169	5 434
B.	**SML**	180	47	86	3 300	938	1 769
C.	**KVK**	969	975	907	22 842	26 088	20 835
D.	**VMG**	52	98	48	3 785	4 039	3 860
E.	**MČRT**	133	135	132	7 613	6 616	7 117
	Celkem	**1 603**	**1 464**	**1 445**	**42 284**	**41 850**	**39 015**

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

4.4.7.1 Vytváření podmínek edukace

U-89. **KPO** – Zpracovat nebo aktualizovat strategie edukační činnosti ve vzájemné kooperaci a součinnosti s dotčenými odbory KÚ.

***T:** 2022*

U-90. **VMG** – Zbudovat učebnu ekologického vzdělávání – ekoporadna Orsej.

***T:** 2024*

U-91. **KVK** – Ve spolupráci s Technickou univerzitou v Liberci vytvořit dílny makerspace, technické laboratoře a robotické dílny.

***T:** 2023*

U-92. **KVK** – V rámci práce s handicapovanými občany pokračovat v nastavení dílčích opatření pro získání standardu certifikace Knihovna Handicap Friendly v oblasti neslyšících

***T:** 2024*

U-93. **KU** – V každé KPO navýšit o jedno funkční místo na pozici *Edukátora v kultuře* dle katalogu prací v tarifní třídě 11.

***T:** 2022*

***Dopad do rozpočtu: U-89 a U-92** v rámci rozpočtu KPO. **U-90** nad rámec rozpočtu KPO 200 tis. Kč. **U-91** nad rámec rozpočtu KPO 1.000 tis. Kč. **U-93** – zřízení pěti funkčních míst v 11. tarifní třídě představují 2.275 tis. Kč/ročně mzdových nákladů včetně odvodů.*

4.4.7.2 Edukace žáků

U-94. **KPO** – Zajistit edukační programy formou dálkového přístupu s vazbou na RVP nebo ŠVP s verzí on-line edukátora nebo samostudijně.

***T:** 2021*

U-95. **KPO** – Zajistit edukační aktivity tzv. dětských skupin zaměstnanců kraje ve dnech mimořádného školního volna.

***T:** průběžně*

U-96. **KPO** – Spolupracovat se ZŠ a SŠ v kraji při rozhodovacím procesu žáků v přípravě na budoucí povolání a prezentovat KPO na vzdělávacích veletrzích.

***T:** průběžně*

***Dopad do rozpočtu:** v rámci rozpočtu KPO.*

4.4.7.3 Edukace odborné a laické veřejnosti

U-97. **KVK** – Rozvíjet kurzy celoživotního vzdělávání knihovníků v oblasti literatury, informačních technologií a pedagogických kompetencí.

***T:** průběžně*

U-98. **KPO** – Realizovat vzdělávací programy a tvůrčí dílny pro seniory, pokračovat v programech Českolipské Univerzity 3. věku a Virtuální U3V realizované v KVK.

***T:** průběžně*

U-99. **KPO** – Zavést akreditovaný vzdělávací program dle oborové specializace KPO jako součást následného vzdělávání učitelů.

***T:** 2024*

***Dopad do rozpočtu:** v rámci rozpočtu KPO.*

4.5 Vnější vztahy

4.5.1 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Na poli mezinárodní spolupráce jsou KPO zapojeny do mnoha projektů. Dlouhodobou a úspěšnou akcí je Mezinárodní šperkařské symposium, organizované MČRT, které přispívá k oživení a regeneraci turnovské šperkařské scény a má pozitivní odraz ve sbírkotvorné činnosti organizace. MČRT rovněž např. spolupracuje s německými partnery v rámci česko-saské geologická kooperační síť GECON. KVK pokračuje v mezinárodní spolupráci v rámci svých zahraničních knihoven (Francouzský institut v Praze, Goethe-Institut nebo Rakouské spolkové ministerstvo zahraničních věcí).

KPO využívají možností, které jim nabízí členství Libereckého kraje ve sdružení Euroregion Neisse – Nisa – Nysa. KVK a OGL jsou aktivní v přeshraniční spolupráci s polskými a německými partnery v rámci skupin EUREX Knihovny a Památky.

Organizace mají též prostor ke spolupráci v rámci partnerských regionů Libereckého kraje, kterými jsou Kanton St. Gallen (Švýcarská konfederace), Dolnoslezské vojvodství (Polská republika), Zemské ředitelství Sasko (Svobodný stát Sasko, Spolková republika Německo), Vinnycká oblast (Ukrajina) a Lubušské vojvodství (Polská republika).

Do budoucna mohou být partnery KPO též odbor veřejné diplomacie MZV a síť Českých center v zahraničí, které prosazují českou kulturní scénu na mezinárodním poli a aktivně podporují vnímání ČR ve světě jako moderní a kreativní země s bohatou kulturní tradicí.

Zájmové okruhy 4.5.1
A) Spolupráce se subjekty v oblasti veřejné diplomacie
B) Kooperace s partnerskými městy a regiony
C) Působení KPO v rámci EUREX Euroregionu NISA

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-100. **KPO** – Spolupracovat s Českými centry v zahraničí při prezentačních projektech.

T: *průběžně*

U-101. **KPO** – Spolupracovat s partnerskými městy a zahraničními partnery kraje, aktivně vyhledávat partnery pro řešení projektových záměrů.

T: *průběžně*

U-102. **KPO** – Realizovat partnerské projekty a podílet se na činnosti skupin EUREX v rámci sdružení Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa.

T: *průběžně*

Dopad do rozpočtu: *V rámci rozpočtu KPO.*

4.5.2 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY V OBLASTI ODBORNÉ ČINNOSTI

KPO jsou zapojeny do činnosti národních i mezinárodních profesních sdružení dle typů svých organizací a jsou tak významnými hybateli vývoje svých oborů.

KVK je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) a Sdružení knihoven ČR (SDRUK), a působí v odborných sekcích těchto organizací. Podobná situace je u OGL, která je členem Rady galerií ČR (RG ČR). Všechna muzea s výjimkou OGL jsou členy Asociace muzeí a galerií České republika (AMG) a společně s ostatními členskými muzei v regionu se sdružují do Krajské sekce Libereckého kraje. Jednotliví odborní pracovníci též jsou zapojeni do činnosti oborových komisí AMG. OGL a SML jsou členy Českého výboru Mezinárodní rady muzeí ICOM. Velkou příležitostí pro prezentaci regionálního muzejnictví bude díky této organizaci konání 26. generální konference ICOM v roce 2022, neboť se bude konat v České republice.

KPO spolupracují při své odborné činnosti s dalšími paměťovými organizacemi, zejména územním odborným pracovištěm Národního památkového ústavu, Národním muzeem, Národní knihovnou ČR a dalšími národními i regionálními institucemi. Neméně důležitá je spolupráce se Správou CHKO Český ráj.

Neodmyslitelná je kooperace s akademickými pracovišti jak Akademie věd ČR (zejména v oblasti archeologie a přírodovědných oborů) a dalších VVI, tak i vysokých škol a univerzit. Přirozeným partnerem pro mnohé projekty je Technická univerzita v Liberci. Významnou součástí spolupráce s vysokoškolskými – respektive i středoškolskými – pracovišti je vedení ročníkových a diplomních prací či studentských praxí v KPO.

Zájmové okruhy 4.5.2.
A) Spolupráce s profesními organizacemi
B) Spolupráce s akademickými pracovišti
C) Spolupráce s paměťovými organizacemi

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-103. **KPO** – Aktivně se podílet na činnosti národních i mezinárodních oborových profesních sdružení. Dle možností svých organizací se zapojit do příprav 26. Generální konference ICOM (**SML, OGL**) v Praze v roce 2022.

T: *průběžně*

U-104. **KPO** – Zejména v oblasti vědeckovýzkumné a pedagogické činnosti spolupracovat s akademickými pracovišti v ČR. Spolupracovat se středními a vysokými školami při výchově budoucích odborníků v oborech své působnosti.

T: *průběžně*

U-105. **KPO** – Spolupracovat s paměťovými institucemi ČR při prezentační, publikační a odborné činnosti.

T: *průběžně*

Dopad do rozpočtu: *V rámci rozpočtu KPO.*

4.5.3 KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ

Aktivní a plnohodnotná komunikace s veřejností je předpokladem pro úspěšné naplňování poslání KPO, a to obzvláště v současné mediální době. Bez soustavné, cílené a nápadité propagace a popularizace svých institucí nemohou paměťové instituce čelit konkurenci dalších subjektů, se kterými soupeří na poli využívání volného času.

V personálních strukturách organizací je důležité vyčlenit funkční pozice zaměstnanců, kteří se budou systematicky komunikaci s veřejností věnovat na profesionální úrovni, a zároveň je potřeba nastavit informační toky v organizaci tak, aby pověření zaměstnanci měli včas dostatečné a aktuální informace. V současné době je profesionální pracovník vztahů k veřejnosti pouze ve třech KPO.

Rovněž je potřebné nacházet, resp. vytvářet rezonující a srozumitelná nosná témata a příležitosti ke komunikaci v regionálních a celostátních médiích, soustavně budovat komunitu příznivců KPO na sociálních sítích – kromě aktuálních informací zejména o nově otevřených výstavách a expozicích, či nejrůznějších kulturních událostech v organizacích, jsou významné dny, výročí, osobnosti v rámci kraje tématy, která posilují vztah občanů k regionu.

Jednoznačná a snadno rozpoznatelná vizuální identita organizací je podmínkou vnímání jejich přítomnosti ve veřejném prostoru. V kontextu společné propagace KPO je proto žádoucí definovat jednak společnou jednotící vizuální linku všech organizací, jednak v duchu těchto společných prvků aktualizovat *corporate design* samotných organizací dle současných parametrů grafického stylu a typografických zásad, ovšem při zachování tradičních, funkčních a rozpoznatelných znaků (např. známých log organizací). Konkrétním úkolem je pak více propagovat organizace ve veřejném prostoru regionu, a to např. instalací směrových tabulí na vybrané pozemní komunikace v kraji.

S již zmiňovanou otázkou cenotvorby v souvislosti se standardem ekonomické dostupnosti (viz kapitolu 4.4.1) souvisí také strategie marketingu (merchandising, pronájmy). Podpora prodeje upomínkových předmětů, publikací, pohlednic a dalšího zboží v muzejních obchodech (museumshopech) nejen vhodně podporuje příjmovou stránku rozpočtu organizací, ale dle odborné literatury také napomáhá fixovat a umocnit zážitek z návštěvy muzea včetně jeho vzdělávacího efektu.

Zájmové okruhy 4.5.3
A) Strategie komunikace a PR
B) Mediální kampaně
C) Marketing a společný vizuální styl

Dílčí úkoly v oblasti rozvoje:

U-106. **KÚ, KPO** – Zajistit zvyšování personální profesionalizace a dovedností příslušných pracovníků v oblasti PR a marketingu. Cíleně a systematicky komunikovat s celostátními a regionálními médii a nastavit nové účinné nástroje komunikace včetně aktivního využívání sociálních sítí.

***T:** průběžně*

U-107. **KÚ, KPO** – Aktivně vytvářet mediální kampaně v rámci celostátních akcí i na krajské úrovni. V rámci standardu časové a ekonomické dostupnosti sjednoceným přístupem soustavně akcentovat významné dny, výročí, osobnosti v rámci kraje.

***T:** průběžně*

U-108. **KÚ, KPO** – Na úrovni zřizovatele vytvořit a realizovat společný vizuální koncept pro prezentaci KPO v celorepublikovém kontextu. V návaznosti na společný vizuální styl v muzejních organizacích redefinovat individuální grafický manuál s přihlédnutím ke grafické identitě organizace.

***T:** 2023*

U-109. **KÚ, KPO** – Stanovit principy a parametry nové společné marketingové strategie v rámci vedlejší hospodářské činnosti KPO.

***T:** 2024*

U-110. **KU, KPO** – Ve spolupráci s odborem dopravy KU koordinovat realizaci umístění návěstí a směrových tabulí IS 23, IS 24a a IS 24b „Kulturní nebo turistické cíle“ u D10 a silnic 1. třídy.

T: 2023–2027

***Dopad do rozpočtu:** **U-106** a **U-107** v rámci rozpočtu KPO a zřizovatele. **U-109** bez dopadu. Na realizaci **U-108** vyčlenit kvalifikovaným odhadem 2 mil. Kč v rozpočtu KÚ. Pro **U-110** vyčlenit v rámci rozpočtu kraje účelovou částku dle platného ceníku.*

5 FINANČNÍ PROSTŘEDKY A HARMONOGRAM

Finanční prostředky a dopady do rozpočtu KU a KPO jsou popsány nebo uvedeny u jednotlivých oblastí rozvoje nebo u konkrétních projektů. S ohledem na různou formu úkolů pro naplňování cílů Koncepce a jejich stupně připravenosti či míry predikce, jsou uváděny v podobě: konkrétní finanční částky, pokud je známa; kvalifikovaným odhadem; bez uvedení výše, pokud doposud není známa nebo aktuálně nelze vyčíslit, avšak je zřejmé, že budou postačovat prostředky v rámci stávajících rozpočtů KU a KPO. Úkoly bez dopadu znamenají, že jsou realizovatelné v rámci plnění pracovních úkolů a jsou zejména „mentálního charakteru".

Indikativní seznam investic (Příloha 3) a systemizace KPO (Příloha 2) má informativní charakter, nezakládá vznik oprávněných nároků ze strany KPO vůči zřizovateli, finanční dopady je nutné řešit dle standardních postupů se zřizovatelem.

Harmonogram plnění dílčích úkolů Koncepce viz Příloha 5.

6 IMPLEMENTACE, AKTUALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ KONCEPCE

Tato Koncepce bude uvedena do praxe řízení KPO ihned po jejím schválení. Harmonogram plnění cílů a dílčích úkolů v jednotlivých oblastech se promítne do ročních plánů činnosti KPO.

Důsledně udržovaná zpětná vazba je základní podmínkou toho, aby byla Koncepce podle reálných možností jejích aktérů ve stanoveném období naplňována. Z této zpětné vazby budou pak vycházet eventuální aktualizace Koncepce v průběhu doby její realizace.

Pokud v průběhu plnění dojde vedení Libereckého kraje k závěru, že je v některých bodech nutné tuto Koncepci podstatněji upravit, aby odpovídala nově vyvolaným skutečnostem, pak bude Koncepci v přiměřeném termínu aktualizovat, aby aktuálně odpovídala potřebám rozvoje KPO.

Stav plnění dílčích úkolů bude exaktně vyhodnocen v polovině doby její realizace, tj. k 30. 6. 2024. Způsoby hodnocení plnění koncepce bude binární metoda (splněno / nesplněno), popřípadě slovní zhodnocení stavu plnění v daném čase. Celkové hodnocení realizace koncepce proběhne k 31. 12. 2027.

7 REALIZAČNÍ TÝM

Realizační tým:	Mgr. Dagmar Fialová
	Mgr. Pavel Hlubuček, MBA
	PhDr. Nikolaj Savický, Ph.D.
	doc. Ing. Lenka Švecová, Ph.D.
Odborný garant zřizovatele:	PhDr. Mgr. René Brož
	Mgr. Bc. Martin Féna
Odborný spoluřešitelský tým:	PhDr. Vladimíra Jakouběová
	Mgr. Blanka Konvalinková
	Mgr. Jiří Křížek
	Mgr. Jan Randáček
	Ing. Zdeněk Vitáček

8 SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Celý název
ACS	Přístupový systém objektu
AMG	Asociace muzeí a galerií České republiky
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CCTV	Uzavřený kamerový okruh
CES	Centrální evidence sbírek
ČR	Česká republika
AV ČR	Akademie věd České republiky
ČSN	Česká státní norma
EHP	Evropský hospodářský prostor
EPS	Elektronický požární systém
EU	Evropská unie
EUREX Euroregion NISA	Skupiny expertů (EUREX) Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa
EZS	Elektronický zabezpečovací systém
GA ČR	Grantová agentura České republiky
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICOM	Mezinárodní rada muzeí
ICT	Informační a komunikační technologie
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISO	Integrovaný systém movitého kulturního dědictví
KPO	Zde Kulturní příspěvkové organizace Libereckého kraje
KÚ	Krajský úřad
KVK	Krajská vědecká knihovna v Liberci
LBC	liberecký
MČRT	Muzeum Českého ráje v Turnově
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zkratka	Celý název
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NAKI	Program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity
NK ČR	Národní knihovna České republiky
OGL	Oblastní galerie Liberec
PK	Pověřená knihovna
PR	Public Relations
RF	Regionální funkce
RFID	Technologie automatické identifikace
RG ČR	Rada galerií České republiky
RVP	Rámcový vzdělávací program
SDRUK	Sdružení knihoven České republiky
SHZ	Stabilní hasící zařízení
SKIP	Sdružení knihovníků a informačních pracovníků
SML	Severočeské muzeum v Liberci
SŠ	Střední škola
ŠVP	Školní vzdělávací program
T	Termín
TA ČR	Technologická agentura České republiky
TDI	Technický dozor investora
U3V	Univerzita třetího věku
VISK	Veřejné informační služby knihoven
VMG	Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
VVI	Věda, výzkum, inovace

9 SEZNAM ZNÁZORNĚNÍ

Schémata:

Schéma 1 – Specifika a jedinečnost KPO v Libereckém kraji

Schéma 2 – Grafické znázornění stanovené metody analýzy

Schéma 3 – Rozvojové priority a hlavní strategické cíle

Schéma 4 – Lidské zdroje – Odměňování managementu srovnatelných veřejných organizací

Schéma 5 – Příklady chybějících pozic v KPO

Grafy:

Graf 1 – Sbírky muzejní povahy v KPO Libereckého kraje (stav r. 2019)

Graf 2 – Prostředky vynaložené na nákup sbírek muzejní povahy v KPO v letech 2017–2019 v tis. Kč

Graf 3 – Počet expozic a výstav v muzeích a galerii Libereckého kraje v letech 2017–2019

Graf 4 – Veřejné knihovny v Libereckém kraji (stav v r. 2018)

Graf 5 – Muzea a galerie v Libereckém kraji (zdroj – web Libereckého kraje)

Graf 6 – Počet příspěvkových organizací zřizovaných Libereckým krajem dle resortů (Neobsahuje počet organizací s majetkovou účastí kraje)

Graf 7 – Limit výdajů finančních prostředků kraje dle odvětví v letech 2018–2020

Graf 8 – Limit výdajů kraje na finanční spoluúčast při čerpání finančních prostředků z fondů EU, EHP a Norska krajskými PO dle odvětví v letech 2018–2020

Grafy 9 a 10 – Výnosy a náklady KPO v letech 2017–2019

Graf 11 – Organizace s dlouhodobou mírou soběstačnosti

Tabulky:

Tabulka 1 – Počet návštěvníků a výnosy ze vstupného KPO (muzeí a galerie) v letech 2017–2019

Tabulka 2 – Přehled oblastí rozvoje a jejich zájmových okruhů

Tabulka 3 – Zaměstnanecké benefity v KPO (stav 2020)

Tabulka 4 – Úspěšnost KPO v žádostech o evropskou podporu v letech 2017–2020

Tabulka 5 – Výše vynaložených investičních prostředků v KPO v letech 2017–2019 (v tis. Kč)

Tabulka 6 – Akvizice sbírek muzejní povahy a knihovních fondů 2017–2019

Tabulka 7 – Počet restaurovaných předmětů v PO a náklady vynaložené na restaurování v letech 2017–2019

Tabulka 8 – Vzdělávací aktivity KPO a jejich účastníci v letech 2017–2019

10 POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Podkladem pro zpracování koncepce byly veřejné i neveřejné dokumenty KPO a zřizovatele, místní šetření v KPO a korespondence s řediteli a ředitelkami KPO. Níže je uveden přehled dokumentů, které byly podkladem k prvotní analýze. V průběhu I. pololetí 2020 byl tento konvolut doplňován o vyžádané materiály (dotazníky, dotazy apod.).

10.1 Weby organizací

Krajský úřad Libereckého kraje	https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/
Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	https://kultura.kraj-lbc.cz/
Ministerstvo kultury (CES online)	http://www.cesonline.cz/arl-ces/cs/index/
Oblastní galerie Liberec	https://www.ogl.cz/
Krajská vědecká knihovna Liberec	https://www.kvkli.cz/
Severočeské muzeum v Liberci	http://www.muzeumlb.cz/
Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě	https://www.muzeumcl.cz/
Muzeum Českého ráje v Turnově	https://www.muzeum-turnov.cz/

10.2 Základní dokumenty

10.2.1ZŘIZOVACÍ LISTINY

Liberecký kraj. *Zřizovací listina Oblastní galerie Liberec, příspěvkové organizace.* 2014, usnesení č. 494/13/ZK Zastupitelstva Libereckého kraje ze dne 17. 12. 2013 s účinností od 1. 1. 2014. Dostupné z https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Liberecký kraj. *Zřizovací listina Severočeského muzea v Liberci, příspěvkové organizace.* 2019, usnesení č. 497/15/ZK Zastupitelstva Libereckého kraje ze dne 18. 12. 2018 s účinností od dne 1.1.2019, 7 s. Dostupné z https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Liberecký kraj. *Zřizovací listina Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě, příspěvkové organizace.* 2016, usnesení č. 560/15/ZK Zastupitelstva Libereckého kraje ze dne 22.12.2015 s účinností od 1.1.2016, 8 s. Dostupné z https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Liberecký kraj. *Zřizovací listina Muzea Českého ráje v Turnově, příspěvkové organizace.* 2016, usnesení č. 560/15/ZK Zastupitelstva Libereckého kraje ze dne 22.12.2015 s účinností od 1.1.2016, 8 s. Dostupné z https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Liberecký kraj. *Zřizovací listina Krajské vědecké knihovny v Liberci, příspěvkové organizace.* 2016, usnesení č. 560/15/ZK Zastupitelstva Libereckého kraje ze dne 22.12.2015 s účinností od 1.1.2016, 6 s. Dostupné z https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

10.2.2 ORGANIZAČNÍ ŘÁDY

Oblastní galerie v Liberci, příspěvková organizace. *Organizační řád Oblastní galerie v Liberci, příspěvkové organizace.* 2009, 10 s. Neveřejný dokument.

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Organizační řád Severočeského muzea.* 2020, 22 s. neveřejný dokument.

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Organizační řád.* 2010, 11 s. Neveřejný dokument.

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Organizační řád Vlastivědného muzeum a galerie v České Lípě, příspěvkové organizace Libereckého kraje.* 2018, 20 s. Neveřejný dokument.

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Organizační řád Muzea Českého ráje v Turnově.* 2006, 16 s. Neveřejný dokument.

10.2.3 KONCEPCE ROZVOJE ORGANIZACÍ

Liberecký kraj. *Program rozvoje kulturních institucí zřizovaných Libereckým krajem na léta 2014–2020.* 2014, 52 s. Dostupné na https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Oblastní galerie v Liberci, příspěvková organizace. *Plán rozvoje Oblastní galerie Liberec na roky 2021–2027.* 2020, 5 s. Návrh, neveřejný dokument.

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Koncepce Severočeského muzea 2021–2026.* 2020, 3 s. Návrh, neveřejný dokument.

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Plán rozvoje poboček Krajské vědecké knihovny v Liberci na období 2015–2020(25).* 2015, 24 s. Dostupné na https://www.kvkli.cz/

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Koncepce Krajské vědecké knihovny v Liberci na roky 2021–2027.* 2020, 10 s. Návrh, neveřejný dokument.

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Koncepce zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách Libereckého kraje 2007–2015 (2020), (novelizovaná v roce 2013 s výhledem do roku 2020).* 2020, 15 s. Návrh, neveřejný dokument.

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Koncepce řízení a dalšího rozvoje Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě, příspěvkové organizace.* 2015, 8 s. Dostupné na https://www.muzeumcl.cz/

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *PODKLADY PRO KONCEPCI ROZVOJE PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ LIBERECKÉHO KRAJE V OBLASTI KULTURY 2021–2027.* 2020, 11 s. Neveřejný dokument.

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Koncepce organizace.* B.r., 4 s. Dostupné na https://www.muzeum-turnov.cz/

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *KONCEPCE ROZVOJE MUZEA ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE LIBERECKÉHO KRAJE, NA OBDOBÍ 2021–2027.* 2020, 26 s. Návrh, neveřejný dokument.

10.2.4KONCEPCE AKVIZIČNÍ ČINNOSTI

Liberecký kraj. *Sbírkotvorná činnost muzeí zřizovaných Libereckým krajem.* 2010, 6 s. Dostupné na https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Oblastní galerie v Liberci, příspěvková organizace. *Strategie akviziční činnosti Oblastní galerie v Liberci do roku 2020.* 2012, 11 s. Dostupné na https://www.ogl.cz/

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Koncepce sbírkotvorné činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě.* 2014, 5 s. Dostupné na https://www.muzeumcl.cz/

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Koncepce sbírkotvorné činnosti Muzea Českého ráje v Turnově pro období 2018–2027.* 2018, 5 s. Dostupné na https://www.muzeum-turnov.cz/

10.2.5PŘEDPISY PRO SPRÁVU SBÍREK MUZEJNÍ POVAHY

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Vnitřní směrnice pro správu sbírky Severočeského muzea v Liberci.* 2006, 10 s. Neveřejný dokument.

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Směrnice pro režim sbírky Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě, p.o.* 2018, 22 s. Neveřejný dokument.

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. Režim zacházení se sbírkou Muzea Českého ráje v Turnově. 2012, vnitřní směrnice č.j. 312/10.1/11/Ja, 30 s. Neveřejný dokument.

10.2.6ROČNÍ PLÁNY ČINNOSTI

Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace. *Plán činnosti.* 2019, 5 s. Neveřejný dokument.

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Plán činnosti na r. 2019 – hlavní úkoly, akce atd.* 2019, 2 s. Neveřejný dokument.

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Plán činnosti na rok 2019.* 2019, 4 s. Neveřejný dokument.

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Plán činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě, p. o. na rok 2019.* 2019, 3 s. Neveřejný dokument.

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Koncepce činnosti na rok 2019.* 2019, 22 s. Neveřejný dokument.

Vyhodnocení činnosti za rok 2019 a Roční plány činnosti kulturních příspěvkových organizací na rok 2020.

10.2.7STRATEGIE EDUKAČNÍ ČINNOSTI

Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace. *Strategie rozvoje portfolia vzdělávací a volnočasové nabídky Oblastní galerie Liberec pro období 2020–2024*. 2020, 57 s. Neveřejný dokument.

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Edukační plán 2020, 2021 a další roky*. 2020, 2 s. Neveřejný dokument.

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Strategie edukační činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě, p. o.* 2020, 20 s. Neveřejný dokument.

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Edukační strategie Muzea Českého ráje v Turnově.* B.r., 2 s. Neveřejný dokument.

10.2.8EKONOMIKA ORGANIZACÍ

Liberecký kraj. *Materiál pro poradu uvolněných radních: Rozbor poskytnutých provozních příspěvků z kapitoly 913 07 – Provozní příspěvky příspěvkových organizací odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu za období let 2008–2019*. 2019, 16 s. Neveřejný dokument.

Liberecký kraj. *Rozpočty Libereckého kraje na roky 2018, 2019 a 2020.* Liberec, [vid. 2020-08-28]. Dostupné na: https://ekonomicky-odbor.kraj-lbc.cz/rozpocty.

Účetní závěrky a rozbory uvedené ve výročních zprávách organizací za léta 2017–2019.

10.2.9SMĚRNICE RADY LIBERECKÉHO KRAJE

Liberecký kraj. *Směrnice Rady kraje č. 2/2018 k systému přípravy a realizace projektů kraje a organizací zřizovaných či zakládaných krajem spolufinancovaných z fondů EU*. 2018, 45 s., [vid. 2020-01-05]. Dostupné na https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Liberecký kraj. *Směrnice Rady Libereckého kraje č. 2/2016 k zadávání veřejných zakázek. 2016, novelizace č. 3 (b.r.), 46 s.,* [vid. 2020-01-05]. Dostupné na https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

Liberecký kraj. *Směrnice Rady Libereckého kraje č. 3/03 k řízení příspěvkových organizací ve znění novelizace č. 2 ze dne 19. 11. 2012.* 2012, 15 s., přílohy 1–7, [vid. 2020-01-05]. Dostupné na https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/.

Liberecký kraj. *Směrnice Rady Libereckého kraje č. 01/2007 ke jmenování, hodnocení a k platovým poměrům ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Libereckým krajem ve znění novelizace č. 2. 2014*, 4 s., příloha 1, [vid. 2020-01-05]. Dostupné na https://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/

10.2.10 VÝROČNÍ ZPRÁVY PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace. *Oblastní galerie Liberec: zpráva o činnosti za rok 2016* [online]. Liberec, 2017 [vid. 2020-01-05], 40 s. Dostupné z: https://www.ogl.cz/

Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace. *Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace: zpráva o činnosti 2017* [online]. Liberec, 2018 [vid. 2020-01-05], 30 s. Dostupné z: https://www.ogl.cz/

Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace. *OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ROČNÍ ZPRÁVA 2018* [online]. Liberec, 2019 [vid. 2020-01-05], 33 s. Dostupné z: https://www.ogl.cz/

Oblastní galerie Liberec, příspěvková organizace. *OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ROČNÍ ZPRÁVA 2019* [online]. Liberec, 2020 [vid. 2020-08-28], 35 s. Dostupné z: https://www.ogl.cz/

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Výroční zpráva za rok 2016* [online]. Liberec, 2017 [vid. 2020-01-05], 138 s. Dostupné z: http://www.muzeumlb.cz/

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti organizace* [online]. Liberec, 2018 [vid. 2020-01-05], 163 s. Dostupné z: http://www.muzeumlb.cz/

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti organizace* [online]. Liberec, 2019 [vid. 2020-01-05], 132 s. Dostupné z: http://www.muzeumlb.cz/

Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti organizace* [online]. Liberec, 2020 [vid. 2020-08-28], 127 s. Dostupné z: http://www.muzeumlb.cz/

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti Krajské vědecké knihovny v Liberci, příspěvkové organizace za rok 2016* [online]. Liberec, 2017 [vid. 2020-01-05], 64 s. Dostupné z: https://www.kvkli.cz/

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti Krajské vědecké knihovny v Liberci, příspěvkové organizace za rok 2017* [online]. Liberec, 2018 [vid. 2020-01-05], 75 s. Dostupné z: https://www.kvkli.cz/

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti Krajské vědecké knihovny v Liberci, příspěvkové organizace za rok 2018* [online]. Liberec, 2019 [vid. 2020-01-05], 78 s. Dostupné z: https://www.kvkli.cz/

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti Krajské vědecké knihovny v Liberci, příspěvkové organizace za rok 2019* [online]. Liberec, 2020 [vid. 2020-08-28], 81 s. Dostupné z: https://www.kvkli.cz/

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2016* [online]. Česká Lípa, 2017 [vid. 2020-01-05], 28 s. Dostupné z: https://www.muzeumcl.cz/

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2017* [online]. Česká Lípa, 2018 [vid. 2020-01-05], 36 s. Dostupné z: https://www.muzeumcl.cz/

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2018* [online]. Česká Lípa, 2019 [vid. 2020-01-05], 37 s. Dostupné z: https://www.muzeumcl.cz/

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2019* [online]. Česká Lípa, 2020 [vid. 2020-08-28], 38 s. Dostupné z: https://www.muzeumcl.cz/

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2016* [online]. Turnov, 2017 [vid. 2020-01-05], 48 s. Dostupné z: https://www.muzeum-turnov.cz/

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2017* [online]. Turnov, 2018 [vid. 2020-01-05], 45 s. Dostupné z: https://www.muzeum-turnov.cz/

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2018* [online]. Turnov, 2019 [vid. 2020-01-05], 58 s. Dostupné z: https://www.muzeum-turnov.cz/

Muzeum Českého ráje v Turnově, příspěvková organizace. *Zpráva o činnosti za rok 2019* [online]. Turnov, 2019 [vid. 2020-08-28], 61 s. Dostupné z: https://www.muzeum-turnov.cz/

10.2.11 DALŠÍ DOKUMENTY

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace. *Knihovní řád.* 2019, 18 s. Dostupné z: https://www.kvkli.cz/o-knihovne/zakladni-o-knihovne/knihovni-rad.html.

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, příspěvková organizace. *Ceník 2019: prací a služeb poskytovaných Vlastivědným muzeem a galerií v České Lípě (VMG).* 2019, 16 s. Neveřejný dokument.

11 PŘÍLOHY

Příloha 1 – Tabulky vybraných ukazatelů výkonosti KPO v letech 2017-2019

Příloha 2 – Systemizace KPO

Příloha 3 – Indikativní seznam investic KPO v letech 2021–2027

Příloha 4 – Indikativní seznam vědeckovýzkumných záměrů KPO v letech 2021–2027

Příloha 5 – Harmonogram plnění Koncepce v letech 2021–2027

